

Poetinis Druskininkų

ruduo 2016

Druskininkai

Poetic

Fall 2016

Poetinis Druskininkų

ruduo 2016

Druskininkai *Poetic*

Fall 2016

Sudarytojai ir redaktoriai / Compilers and editors

VYTAS DEKŠNYS, VYTAUTAS STANKUS

Angliškus tekstus redagavo / English texts edited by

RIMAS UŽGIRIS

Viršelį apipavidalino / Cover design

TOMAS S. BUTKUS

Almanacho leidybą parėmė / The anthology was supported by:

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

ES programa Kūrybiška Europa /
Creative Europe Programme of the European Union

Estijos
literatūros
centras

Embassy of Israel
LITHUANIA

Turiny / Contents

Poetinis Druskininkų ruduo 2016 / 8

Druskininkai Poetic Fall 2016 / 9

Jonatan Berg (IZRAELIS / ISRAEL) / 12

VERTĖ / TRANSLATED BY KRISTINA GUDELYTĖ

R. V. Branham (JAV / USA) / 24

VERTĖ / TRANSLATED BY VYTAUTAS STANKUS

Ieva Gudmonaitė (LIETUVA / LITHUANIA) / 38

VERTĖ / TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Liubov Jakymčuk (UKRAINA / UKRAINE) / 50

VERTĖ / TRANSLATED BY MARIUS BUOKAS

Étienne Lalonde (KANADA / CANADA) / 74

VERTĖ / TRANSLATED BY DAINIUS GINTALAS

Gvidas Latakas (LIETUVA / LITHUANIA) / 90

VERTĖ / TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Luljeta Lleshanaku (ALBANIJA / ALBANIA) / 102

VERTĖ / TRANSLATED BY VYTAS DEKŠNYS

Nikola Madžirov (MAKEDONIJA / MACEDONIA) / 116

VERTĖ / TRANSLATED BY LAIMA MASYTĖ

Mathura (ESTIJA / ESTONIA) / 128

VERTĖ / TRANSLATED BY DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

Gytis Norvilas (LIETUVA / LITHUANIA) / 138

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Sara Poisson (LIETUVA / LITHUANIA) / 156

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Māris Salējs (LATVIJA / LATVIA) / 170

VERTĖ / TRANSLATED BY ERIKA DRUNGYTĖ

Andrej Sen-Senkov (RUSIJA / RUSSIA) / 180

VERTĖ / TRANSLATED BY ANTANAS A. JONYNAS

Svetimi (LIETUVA / LITHUANIA) / 194

VERTĖ / TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Natasha Tiniacos (VENESUELA / VENEZUELA) / 212

VERTĖ / TRANSLATED BY JURGA KATKUVIENĖ, LAURYNAS KATKUS

Jaromír Typlt (ČEKIJA / CZECH REPUBLIC) / 226

VERTĖ / TRANSLATED BY AIGUSTĖ VYKANTĖ BARTKUTĖ, VYTAS DEKŠNYS

Alissa Valles (JAV / USA) / 244

VERTĖ / TRANSLATED BY DOMINYKAS NORKŪNAS

EUROPOS POEZIJOS PLATFORMA *VERSOPOLIS* /
EUROPEAN POETRY PLATFORM *VERSOPOLIS*

Veronika Dintinjana (SLOVĖNIJA / SLOVENIA)

Athena Farrokhzad (ŠVEDIJA / SWEDEN)

Tiziano Fratus (ITALIJA / ITALY)

Aurélia Lassaque (PRANCŪZIJA / FRANCE)

Julia Szychowiak (LENKIJA / POLAND) / 262

NUO RUGPJŪČIO IKI RUGPJŪČIO LIETUVOJE IŠLEISTŲ IR MŪSŲ PASTEBĖTŲ
POEZIJOS KNYGŲ BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY OF POETRY BOOKS PUBLISHED
IN LITHUANIA FROM AUGUST TO AUGUST, AND NOTICED BY US / 278

XXVI POETINIO DRUSKININKŲ RUDENS AIDAI / 284
XXVI DRUSKININKAI POETIC FALL,
ECHOES OF 2015 / 285

JOTVINGIO PREMIJA / YOTVINGIAN PRIZE

Rolandas Rastauskas (TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS) / 290

JAUNOJO JOTVINGIO PREMIJA / YOUNG YOTVINGIAN PRIZE

Mindaugas Nastaravičius (TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS) / 294

**VIENO ANONIMINIO EILĖRAŠČIO KONKURSAS /
ONE ANONYMOUS POEM CONTEST**

Gytis Norvilas (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 296

Donatas Petrošius (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 298

Marius Burokas (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 302

Sara Poisson (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 304

Greta Ambrazaitė (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 308

**VIENO EILĖRAŠČIO TEMA „BALTA LAPA“ KONKURSAS /
ONE POEM CONTEST: THEME "WHITE PAGE"**

Dalia Bozytė (TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS) / 310

Donatas Petrošius (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 312

**JAUNŲJŲ POEZIJOS SKAITYMŲ LAUREATAS /
LAUREATE OF THE YOUNG POETS READING**

Dovydas Grajauskas (TRANSLATED BY ADA VALAITIS) / 314

**PREMIJŲ LAUREATAI, STEIGĖJAI, RĖMĖJAI /
PRIZE WINNERS, ORGANIZERS, SPONSORS** / 318

POETINIS DRUSKININKŲ RUDUO 2016

XXVII Poetinio Druskininkų rudens tema: *Poezija: lokalūs ir globalūs kontekstai*

Ar egzistuoja koks nors globalus XXI amžiaus pradžios poezijos kontekstas? Jeigu taip, ar galima teigti, kad visų šalių poetai jau yra daugmaž įsisąmoninę įvairias pasaulio poezijos tradicijas ir savo kūryba jas puoselėja? O gal viso labo pastebimos panašios „madingos“ stilistikos skirtingomis kalbomis besikartojančia tematika ir formos elementais – lėkšta „pasaulinė“ poezija, nesirūpinanti ne tik tradicijomis, bet ir savo pačios prasmėmis? Kaip galėtume tokią identifikuoti? Ar vertėtų?

Kas apskritai tas „globalumas“? Gal tai viso labo laisvėjančio ir kultūrinius skirtumus niveliuojančio prekių, paslaugų ir darbo jėgos judėjimo padarinys bei šiuolaikinių technologijų (internetas, *facebookas*, mobilusis ryšys, GPS, konkrečių vietovių ir objektų nuotraukų prisotinti *google maps*, lėktuvų skrydžiai, kai žmogus gali per keletą ar keliolika valandų atsikliūti visai kitose pasaulio vietose) išplėsta galimybė kitaip negu iki šiol patirti erdvę ir laiką, ir kiekvieną kartą, kai sakome „globalu“, mes vis tiek kalbame tik apie prasiplėtusią savąją lokalią erdvę? Juk kalbame ir reflektuojame tai, ką vienu ar kitu būdu galime patirti, prie ko (metaforiškai kalbant) galime prisiliesti. Ar tai nereiškia, kad mes visada išliekame lokaliaje erdvėje, savo kultūros tradicijoje?

Poezija iš mažųjų mūsų gyvenimų kambarėlių. Iš to, ką matome aplinkui, ką jaučiame, apie ką mąstome. Iš literatūrinės tradicijos, mūsų sąmoningo gyvenimo metu dominavusios mūsų aplinkoje. Kokioje aplinkoje? Universiteto, miesto, šalies, kaimyninių šalių, regiono? Šalių ir regionų, į kuriuos vykstame atostogauti, mokytis, stažuotis? Gal mūsų gyvenimas vyksta ne vienoje, o keliose lokaliuose erdvėse?

Ar mes tampame globalesni, jeigu gyvename keliose šalyse? Ar poezija tampa globalesnė, kai jai pavyksta aprėpti keletą kultūrinių tradicijų? O gal globali poezija kaip tik yra ta, kuri atspindėdama itin lokalią, kamerinę erdvę netikėtai ima ir sutampa, supanašėja su geografiškai nutolusioje vietoje kitais įvairiais ir kitų poetinių mokyklų principais užrašytomis lokalią ir ka-

DRUSKININKAI POETIC FALL 2016

The Theme of the XXVII Druskininkai Poetic Fall: *Poetry: Local and Global Contexts*

Does some sort of global context for poetry at the start of the 21st century exist? If so, can we assert that poets throughout the world are pretty much fully aware of the variety of poetic traditions and in turn cultivate them in their own poetry? Or perhaps we should acknowledge altogether similar “fashionable” stylistics with repeated formal themes and elements in several languages – a flat “worldly” poetry, that is not concerned with traditions, nor its own significance? How can we define this type of poetry? And is it worth it?

What is “globalism” in general? Perhaps it is a result of altogether more liberal culturally aligned movement of goods, services, and workforce, and also the expanded ability through current technologies to experience space and time in a whole new way (internet, Facebook, mobile phones, GPS, Google Maps with its photos of concrete locations and objects, flights that make it possible to be in a different part of the world in a matter of hours), and each time we say “global” are we still only speaking about our own expanded local space? Because we talk about and reflect on that which we can, in one way or another, experience, that which we can (metaphorically speaking), touch. Does this not mean that we constantly remain in our local space, within our cultural traditions?

Poetry originates in the tiny rooms of our lives. It comes from what we see around us, what we feel, what we think about. From the literary traditions that dominated the surrounding environment during our conscious existence. What is that environment? University, city, country, neighboring countries, regions? Countries and regions where we travel for holidays, to study, to intern? Perhaps our life takes place in not just one, but several localized arenas?

Do we become more global if we live in several countries? Does poetry become more global when it's able to embrace several cultural traditions? Or perhaps poetry is considered global when while reflecting a particular locale, intimate space unexpectedly coincides with and mimics imagery and other

merinę erdvę perteikiančiomis eilėmis? Ar įmanoma, kad šitaip susisiektų santykinai uždaros ir viena nuo kitos nutolusios erdvės? Žmonės juk visur patiria panašų gyvenimą: auga, bręsta, lavinasi, gamina valgi, myli ir pavydi, išgyvena artimųjų netektis, augina vaikus, serga, sensta... Gal šitie dalykai ir yra tikrasis globalumas? Nepavaldus jokioms technologijoms, nepriklausantis nė jokiai epochai – amžinas, besikartojantis kiekvienoje kartoje, kiekvienam žmogui, menininkui. Gal iš kiekvieno žmogaus unikalių patyrimų ir susideda tikrasis globalumas, kurį poetai stengiasi savaip lokalizuoti eilėraščiuose?

Vieni kūrėjai daugiau dėmesio skiria įvairioms technologinėms, kalbinėms naujovėms, skirtingų geografinių ir kultūrinių erdvių refleksijoms, kiti užsi-skliaudžia hermetiškoje asmeninėje patirtyje, savos literatūros tradicijoje. Ar tai svarbu? Ar verta apie tai kalbėti? Ar egzistuoja tokių šalių literatūros, stilistikos, kurias galėtume pavadinti šiuolaikinės literatūros avanscena, literatūros ateitimi? Kokių šalių (kalbų), regionų, literatūros tradicijų ar literatūrinių mokyklų, autorių kūryba daro didžiausią įtaką jūsų kūrybai, jūsų šalies literatūrai? Kaip dabartinė jūsų poezija atrodo regiono, pasaulio kontekste? Kokią įtaką poezijos kūrimui, leidybai bei literatūros kritikai daro globalėjanti vartotojiškoji pardavimo rinka (juk atrodytų – kuo įvairesnėse kultūrinėse ir geografinėse platumose tavo knyga bus priimta kaip sava, tuo daugiau knygos egzempliorių bus galima parduoti)? Kodėl „poezija“ ir „pardavimas“ šiais laikais apskritai pasidarė sunkiai besuderinamos sąvokos?

poetic principles from a geographically distant location written in poetic lines that convey the local and intimate space? Is it possible for these relatively closed off and distant spaces to connect in this way? People have similar experiences throughout the world: they grow, mature, learn, prepare meals, love and feel envy, experience the loss of loved ones, raise children, fall ill, grow old... Perhaps these things are the real globalism? Not dependent on any technologies, independent of any epoch – eternal, recurring with every generation, every person, every artist. Perhaps the sum of every person's unique experiences is true globalism, which poets attempt to identify in their poetry?

Some writers focus on various technological, linguistic innovations, on reflections of diverse geographical and cultural spaces, while others remain reserved in hermetic personal experiences, in one's own literary tradition. Does this matter? Is it worth discussing? Is there literature or literary style of a particular country that we could identify as the proscenium or future of contemporary literature? Is there a particular country (language), region, literary tradition or school of literature that most influences your writing, your country's literature? What does your contemporary poetry look like in the regional, global context? What influence does the global market have on the act of writing poetry, publishing and literary criticism (it would seem that if your book is popular in more geographically and culturally diverse places, then you would sell more copies)? Why have the concepts of "poetry" and "sales" become difficult to reconcile in this day and age?

GINTARAS BLEIZGYS

TRANSLATED BY ADA VALAITIS

Yonatan Berg

(ISRAEL)

Yonatan Berg (יונתן ברג) was born in 1981 in Jerusalem in a religious family and grew up in Psagot, a settlement in the West Bank. Berg holds a BA in creative writing and an MA in bibliotherapy. A poet as well as a novelist, Berg writes a weekly opinion column for the popular *Walla* website and has written literary reviews for the Israeli press. He was the youngest poet to receive the Yehuda Amichai poetry Prize for his debut book *Hard Sails* (2013). He has also won the prestigious *Haaretz* short story competition. *Five More Minutes*, Berg's first novel, won Am Oved's 'All the Beginnings' competition (2012) and the Ministry of Culture Prize (2015). He gave up his religious lifestyle and now lives in Tel Aviv. He is currently working on his second novel.

המוארט טסופ

ששו מייפלא, אוהה הלילה תא היה

סיקובקבה תא סיחתופ, תוקעצב הלילה תא ונדרי

תגיגח איבהל דלה זר. רשפאש המכ סיבברעמ, מיינישב

סיחפונמ ויה מינושיאה. אצמ אוהש המ לוכ סא רזחו

דחא דועל זאו דתרמל וסנכנ. בערמ מג

סיתורישב, דכ רחא, נווכתה אל דחא דא, קזח וקחצ מלכ

יארשאה סיטרכ הצק תא ונקקיל

לצרה דכ רחא, יבנלא. רועבל תוירגיסה תא ונראשהו

Jonatanas Bergas (יונתן ברג) gimė 1981 m. Jeruzalėje, religingoje šeimoje, užaugo Vakarų Kranto nausėdijoje. Kūrybinio rašymo studijų bakalauras, biblioterapijos magistras. Poetas, prozininkas, interneto portalo *Walla* apžvalgininkas, literatūros kritikas. Jauniausias Jehudos Amichajaus premijos laureatas už pirmąją knygą *Sunkios burės* (2013). Prestižinės dienraščio *Haaretz* trumposios prozos premijos laureatas. Už pirmąjį romaną *Dar penkios minutės* pelnė leidyklos „Am Oved“ (2012) ir Kultūros ministerijos (2015) premijas. Atsisakęs ortodoksiško religinio gyvenimo būdo, šiuo metu gyvena Tel Avive, rašo antrąjį romaną.

POTRAUMINIO STRESO SINDROMAS

Tai buvo toji naktis, du tūkstančiai šeštieji,
pakeliui užavome, atkimšome butelius
dantimis, maukėme viską iš eilės. Razas išėjo žolės,
grįžo ne kažį ką radęs. Išsiplėtusiais vyzdžiais,
dar ir iš alkio. Nusileidome į rūšį, paskui į kitą,
kvatojomės susirietę, neįstengdami susivaldyti, tualete
laižėme kredito kortelės kraštą.
Cigaretės palikome smilkti. Alenbio gatvė,
paskui ir Herclio.
Užsukau pas tave. Eskizų pritemdytas kambarys.
Sienoje ant kabliuko
suverti karoliai, apyrankės, stebuklas spalvų ir formų.
Nė nepaklaususi
kodėl, nuėjai atnešti vandens ir vaisiaus, prisėdai šalia.
Mylėjomės

ריקב וו לע, סימושירב לצומ רדח, כילא יתעגה
 תלאש אל. מינעבצו תורוצ לש סנ, מידימצה, תוארשרשה תויולת
 ונבכש. ידיל תבשי, ירפ, מימ איבהל תכלה, המל
 נוכנ רתוי, מילוצינכ, רומוהב אל, לודג טהלב אל
 רוגסה יביבא לתה רדחב, פוגב, הזמ סוקי והשמש מיוקמ
 יתכלה, הרונמה לש שלחה רואה, הקיתשה, כלש בגה
 הריב יתינק. ופי דע, מיה דע, הלימ רמול ילב
 הלועה שמשה תמולהמ לומ, זאו, תחא דועו
 נורבחב הרקש המ תא יתיאר, לוחה לע

תוהמיאה

הנשכ ילא תואב תובוצעה תוהמאה
 נהינב תא תושנוד
 ישאר תא נחוא ינא
 בגה תא נהל הנפמו
 בתכל בשוי, ונניעב גח נתנילש ימ
 בלחכ תוגומנ תובוצעה תוהמאה
 מילספל תושנקנו
 מיתמה תא רפסל חכ ל ונא
 דתא דתא מיפלוח

קבא ונב ריתומ, פלוח תהיה
 קפאה תא האר והשימ
 אטתה ינפל ראפמה זעה תא

רינאב תוטרוש תובוצעה תוהמאה
 תורכשנ לוכשה ינרפצ
 מינגבה תא תוערוק
 שפשה רקל תוכפשנו

be didelės aistros ir juokų, tik kaip per plauką mirties
išvengę žmonės,
puoselėjantys viltį, jog kas nors iš to išeis, kūne,
uždarame kambaryje Tel Avive,
tavo nugara, tylą, prislopintą šviesą. Išėjau
neprataręs nė žodžio, nukakau iki Jafos, prie jūros.
Nusipirkau alaus butelį,
paskui dar vieną, ir stebėdamas, kaip tekanti saulė glosto
geltoną smėlį, netikėtai supratau, kas nutiko Hebrone.

MOTINOS

Liūdnos motinos ateina pas mane per miegus,
Reikalauja savo sūnų.
Susiimu už galvos
Ir atsuku joms nugarą.
Tas, kurio akyse banginis suka ratus, sėdasi rašyti,
Liūdnos motinos išgaruoja lyg pienas,
Sustingsta į skulptūras.
Nebėra jėgų skaičiuoti mirusius,
Vienas paskui kitą pro šalį slenkančius.

Plaukiantis mėnuo nubarsto mus dulkėmis,
Ar kam nors prieš nusidedant teko matyt horizontą
Ir tą šlovingąjį medį?

Liūdnos motinos drasko orą,
Lūžinėja sielvarto nagai,
Jos plėšo drabužius,
Išsilieja ant marmuro vėsumos.

מִיָּגְבָה בָּשׁ תוֹיֵדָאֵנִל רַבְעֵמ
רַפֵּע מִלְּוֹמֵמ
מִיָּתִבֵּל רַבְעֵמ
וְוִקְכֵּנָה תוֹרֵנִן

תוּבוּצָע תוֹהֶמָאָה

יבושב

תוֹכ־פֶּשֶׁנ תוֹעֵבֵג, בָּשֶׁל חוּח יִנָּא
תִּינְצוּקְנָה תְּרִיסָה תָּא הֶבְכֵּמ שְׁמֵשָׁה, תִּלְמָה מִי לֹא
רִידֵנ פֶּסְקֵב רַעֲבֵל רִתוֹנ תִּינָה קֵר

וּיִפֵּב שְׁבָדָה תִּיפֵכ, הֶלְפֵּאָב בָּשׁוּי יִבָּא
תִּמְצָע תִּקְבֵּחֵמ יִמָּא
מִקְוִתְרָה הִירוּה לֵע הֶבֶשֶׁחֵב

דִּרְו גֶלֶש מִיִּסְכֵּמ נִבְדָּבָדָה יִצָּע
מִיָּאֲבָצָה לֵע עוֹגַעֲגֵב טִיבֵמ יִבְלֵכ
הֶלְפֵּאֵל הִלּוּה הִז לֵכ

הֶרִידֵמ תִּרְעוּב קִמְעָה לֶש יִגְשָׁה דִּצָּב
יִתְרָחֵמ, עוֹרָפ לִוֵּק
תִּסְגֵּכָה תִּיב לֹא הִלּוּה וְהִשִּׁימ

רַבּוּע דֵּעֵר. תוֹחִיבִגְהֵו תִּרְהִיָּהוּ וְחִאָוִמָה
מִיִּפְנֵעֵב רֹוא עוֹרָו, הֶנָּאֲתִיב
הֶבְרָקוּ תִּכְלֹדָה הֶחֱלֵשֵׁב

דָּא קֵר רִתוֹנ, פֶּרְהֵכ פֶּלַח, רַבָּע הִז לֵכ
יִתוּקְלִי תִטֵּמ לֵע בָּשׁוּי יִנָּא
תֵּמ יִבְלֵכ, וְוִקְפֵּנ יִרוּה
לִוְעֵנ תִּסְגֵּכָה תִּיב

Sūnūs anapus slėnių
Rankomis traiško grumstus,
Anapus namų
Ir atminimo žvakių.

Liūdnos motinos.

SUGRĮŽIMAS

Ten sugrįžtu, virš Negyvosios jūros
liejasi skardžiai, saulė naikina dygų rožės krūmą,
tik blyškiu sidabru dar šviečia alyvmedis.

Siaučiamas prietemos sėdi tėvas, jo burnoje šaukštelis medaus,
save apkabinusi motina
galvoja apie toli likusius tėvus.

Rožiniu sniegu pasidengusios vyšnios,
šuo ilgesingai žvelgia į elnius,
viską apgaubia tamsa.

Kitapus slėnio liepsnoja laužas,
nuaidi pratisas rytietiškas klyksmas,
kažkas žingsniuoja į sinagogą.

Muedzinas, mėnulis, lojimas. Figmedžiu nuvilnija
drebulys, pro šakas, pro artėjančią užmarštį
veržiasi pabirus šviesa.

Visa tai lyg trumpa akimirka, liko tik dūmai,
sėdžiu ant vaikystės lovos,
tėvai išsiskyrė, šuo nudvėsė,
sinagoga užrakinta.

דאָנה נקומח לא רואה סדרת תצוג ומכ לבא
 נעל תחתם בשיתם, נקממ אצוי קליה
 תועבצאה ויב סבגרה
 רינאה תא לישבם מח זינק ותוא
 וינע לא סיסעה תא זימו

הנספיוו

תא תתקול, תבנע יריאש נחא תיה תז
 הירוואמש תועינצה תא, נכפיה וירוסמהו תונלבסה
 תקפמ טעמכ, תשוב רסו בער עגמ
 הטויה תועירל תחתם, תקב לכ תגויה נחא
 עיגה אל סלועמש טקשה לא תרדבו
 תנספיוו יתסנכו

שארה באכ, לפתה לכאה, תובאופה סילגרה
 תונקפסה תא ססבל ידכ מוש ודמע ולא לכ, תגש הדעתה
 חורה יח נפל חנמ ינאש תונוכת, געלהו
 תולאשה מע ממוחה יבש נשנה תבישה דימלת
 תונברס לש סיכרא מינפשמ מע
 תפשה תואלכמ תא חתפל דויהנה פתחה מע
 תדושח תוקרב צוורתהל מירדעל תתל
 סיצעה ורבע ישימתה תקובבשכ תנע אל רבד לבא
 יתרבעשכ תוריהמב וקננש סיפוקה, מיחשה, רעבל
 רוצה תא וננבש סקרתה

תפלתתם אל, תכרא תנוע לע וזירכהו
 תמנאה תונויה רבע לא סיעה ידוהג לש, נשמנהו תיבר לש
 רתמ אקל, סמצעל מיח, עבצב, תוחכונב מישודג ויה מה
 יתלצה אל, יכרד רבע נמנהו תתמע
 טקשה תמיוח תא קיספהל
 לולתה ולוק, יתא תחושל תסג וישימ
 ילא עיגהל קלבם וביבס טמג
 תננו ראומ ווקסמ נפל תלגמ, ותשמל תרע יתנפה
 חיהה אל רבד, תופרא תועש, יתבשי תכרחא

Virš slėnio gelmių amžiams užmigo šviesa,
iš manęs išeina vaikas ir atsisėda po medžiu,
tarp pirštų jam – žemės grumstai.
Tai ta pati karščiu alsuojanti vasara virina orą,
saldžiu nektaru užlieja akis.

VIPASANA

Tai nutiko tada, kai išėjo Iri, su savim išsinešdama
Kantrybę, japonišką paslaptį ir kuklumą, už kurio slypėjo
Alkanas lytėjimas, be menkiausios gėdos, neatsargus.
Po kasrytinės jogos po džiuto audiniu
Pakeliui į tylą, kuri taip niekad ir neateina,
Pasiekiau vipasaną.
Geliančios kojos, prėskas valgis, plyštanti galva
Nuo miego stygiaus, visa tai tam, kad sustiprėtų dvejonės
Ir pašaipa, būseną, kurios apimtas žengiau į dvasingą gyvenimą.
Manyje pabudo ilgai miegojęs ješivos auklėtinis, jo klausimai
Ir ilgi prieštarų pilni sakiniai,
Jo žydiškas alkis atrakinti kalbos spąstus,
Kad banda galėtų bastytis po įtartiną tuštumą,
Bet tai nepadėjo, kai penktąjį rytą užsiliepsnojo
Medžiai ir krūmai, man einant pro šalį vikriai šokinėjo beždžionės,
Vabzdžiai grobstė nektarą,
Skelbdami ilgą laiką, kai skubama veistis ir daugintis,
Kai virš vaisingos žemės blaškosi sėklos,
Perpildyti dabarties, spalvos, paties gyvenimo, be ateities.
Stovėjau, ir laikas bėgo pro šalį, neįstengiau
Sulaikyti tekančios tylos.
Kažkas bandė su manimi kalbėtis, duslus balsas
Skambėjo aplink, manęs nepasiekdamas.
Kažkam atsukau nugarą, priešais atsivėrė ryškiai apšviestas švarus
koridorius,

הַשָּׁק פָּרַח לִמְלֶכַּח מִקִּנּוֹר וַיֵּהָה כְּתוֹבָהּ מִשִּׁיבְכָהּ: פִּתְּתָהּ
קִתְרָמֶּמֶב וּרְיָאָה מִיִּתְבָּה
הִתְפָּשְׁמָה תוֹשָׁשְׁעָה נְתוּא לִכְבֵּ
מוֹקֵמ מוֹשֵׁל וְכִרְדֵּב גִּלְשָׁה תָא תוֹצֵתִל הִסֵּנּוּ וְהַשִּׁימִ

מיללפתמה תטמס לש הלילה ירחא

לֵשׁ טַפְרָמְהוּ רַפְּאָה רוּאָב וּנְגִיא נִינְעָה
 תּוּחִיבָהּ וּא, חֲקִיבֵשׁ שֵׁשׁ
 מִדַּחֲחִימֵם מִיפְרִטֵּם, מִיבִלְכָּה לֵשׁ
 תּוֹפִיעָה אֶל מִג. שְׂרָגֵל וּנְצִלְאֵנִשׁ
 וְנִנְמָה דְּוֹתֵב הַלֵּל לֵשׁ
 תּוֹקְעָצָה, קַתֵּשׁ נִשְׁכַּע קִרְשׁ לִשְׁקָה
 תּוֹפּוּגָה וִיהוּ, הֶלְעַמֵּל הֶגְלִיב
 יוֹפֵצַ הֵיָה הָזוּ לִכְשׁ הַשְׁוֹתָהּ
 יִרְחַא, מֵשׁ וּבְכֵשׁ מִתֵּשׁ אֶל אוֹה נִינְעָה
 מִיִּוִּלְגָּה מִהֵנֵפ, מִהֵב וּסְגִיב מִיבִלְכָּהּ שׁ
 נִמְתָּסָה בְקָרָה, נִמְגֵּל מִתְּנֵעַם
 מִשׁוּבֵל, נִגְשֵׁל דְּתָא מִיבּוֹק, מִעֲצָפִב
 רְתוּי הֵיָה מִיבִיבֵס רַפְּעָה. רִחֵשׁ
 דְּוִיח לֵשׁ חוּס הֵיָה מִתָּמ דְּתָאֵל
 דּוּבָא, נִמְקָנֵב אֶל, עֲשִׂשְׂרָם אֶל
 וְצָקָה, שִׁנְשָׁן, תִּבְתְּדַגְתֵּשׁ אוֹה נִינְעָה
 יֵלֵשׁ רִבְחָ הֵיָה
 תִּלְכִּי אֶל טוּשֵׁפ, תִּלְכִּי אֶל מֵשֵׁל וְנַעֲגָה
 מֵשׁ רִבְעֵשׁ לִיחִו שִׁיו תָּא הָאֹרִי נִגָּא מוֹיָה
 מִיִּרְרָג, מִהֵל מִטְמָשֵׁן מֵה, יִרְאֶפֶסֶל מֵת
 הֵיָה רּוֹפְסָה לְכָל בּוֹט רְתוּי יוֹמָד יֵל וְיָא
 תּוֹטְמָשֵׁן, תּוֹרְרָגֵן תּוֹפּוּגָה
 בּוּשׁוּ בּוּשׁ

Sėdėjau valandų valandas, bet niekas nepasirodė,
Nieko nepagrobta: lyg užsitęsusios žiemos naktis manyje driekės
tušti keliai,
Tolumoje švietė namai,
Degė visos šeimos žibalinės lempos,
Pakeliui į niekur kažkas bandė eiti per sniegą.

PO NAKTIES PAMALDŽIŲJŲ ALĖJOJE

Svarbu ne nudrengta pilkšva
prieblanda šeštą ryto ir ne draskymasis
šunų, pakvaišusių nuo kraujo,
kurio pėdsakus buvome priversti panaikinti, kvapo,
ir ne naktinis nuovargis mirties glėby.
Kaip ir ne vargais negalais pasibaigęs sąmokslas ar nuščiuvę riksmas,
sklidę iš būrio viršuje, palaikų atpažinimas
ar jausmas, kad visa tai buvo nuspėjama.
Svarbu net ne tai, kad jie dar ilgai ten gulėjo, kai
buvo sukandžioti šunų, o mirtis iškraipė jų
veidus, pūliuojančiomis žaizdomis,
suguldyti greta, juodais
drabužiais, aplink kraujo prisisunkusi žemė,
viename jų sustingusi šypsena,
ne bjauri ar pagiežinga, tik be vilties.
Svarbu tai, kad buvau savanoris, o Višas, karininkas,
buvo mano draugas.
Bet kai ten atvykome, supratau, kad neįstengsiu, tiesiog nekilo ranka,
dar ir šiandien prieš akis stovi Višas ir ten buvęs kareivis,
keliantys juos į karinius sunkvežimius. Paskui sumestus
dar velką į šalį. Kažin ar ateitų į galvą tinkamesnis šios istorijos įvaizdis:
vienas po kito velkami negyvi kūnai,
vienas po kito metami į krūvą.

הכילה

ותנעתה מַיְמָה, לִכְבוֹת הַתְּכֵה־חַיִּיקָה
וּמַצָּע, דּוֹתֵב עַנְיָה: רָבֵעַ לְכָל
מִשׁ וּרְחֵחַ מִהֵמָּה הֵמָּכָּה. עֲלֵשׁ לֵשׁ לֹמְלֵמָכָה
רַפְּאֵל וּלְהֵמָּה מִינְשִׁלְגָה יַעֲבֹצ
יְחִיָּאֵר תֹּאזֵל לְכָבוֹ רֹאז טַעֲמֵכָה הֵיָה אֵל
מִינְקָה תֵּא תוֹלְסֵפֶם, מִיִּפְצָה תִּקְהֵל תֵּא
הַתְּיָבָה עֵסֶמָה לֵשׁ מִיִּדּוֹקָה
שְׁמֵשׁ בַּהֲזֵל תוֹנִיתֵמָם, יֶאֱדֹר תוֹפִיעַ
סִיִּבִּיתָה תֵּא יְחִיָּאֵר. קִנְיָתָה נִבְגַּל לֵעַ
וּנְפֹג: רַחֲוִי רַחֲמֵעֻנָּל הַקּוֹשֵׁתָה תֵּא
— רַחֲמֵי רַבִּיד אוֹהַ תְּיָבָה וְרוֹבֵעֵבֶשׁ
מִיִּגְיָדָה. וְזִכְרוּ יוֹשָׁעַ, הַיִּזְקֵשׁ קִנְיָר
דְּבָה תוֹבֵלֶשׁ דּוֹתֵב וּלְפִקְתָה
תַּתְּמוּ תוֹנִלְבֵּס מִהֵנְפֵב הַגִּמְסֵחַיִּיקָה
— וּפְלֵעִיגָהֵל שְׁקֵבֵם, רַחֲוִי רַחֲוִי רַחֲמֵי יִתְכַלֵּה
מִיִּחְיָצָה אֵל, נִבְאָה נִבְבֵּם אֵל
— קוֹתֵמָה בִּלְחִסָּה דֹאן
תִּהְיָאָה רִיעָה לֹא, יִבֶּשׁ קִיתְעָה לֹא

ĖJIMAS

Blaškęsi vėjas, sudrumstas vanduo šiaušėsi
tai į vieną, tai į kitą pusę: nerami jūra negali nustygti savy
tarsi pamišėlio murmesys. Keli jų skrodė bangas:
banglentininkų spalvos susiliejo į pilkšvą.
Nors buvo prietema, pastebėjau
būrį paukščių, voromis sustingę į trikampes
skulptūras, jie skynėsi kelią namo.
Aiškiai pavargę laukė nesulaukė auksinės saulės
susišildyti nugarą. Regėjau ir puikybę,
aistrą skristi greičiau. Mūsų kūnas
– jam namai yra visai kas kita –
tuščias, perregimas, sudėliotas iš atminties. Žvejai,
susivynioję į audinio sluoksnius.
Jų veiduose vėjas įspaudė kantrybę ir įtampą.
– Vis greičiau ir greičiau žingsniavau į Jafą,
ne į akmeninius jos statinius ar bokštus
ne į saldžios orchidėjos garus,
tik į senovę manyje, į kitokį miestą.

VERTĖ KRISTINA GUDELYTĖ

R. V. *Branham*

(USA)

R.V. Branham, from Southern California, has lived in Portland Oregon since the day that Clinton was elected President. R.V. attended U.S.C., Cal State Dominguez Hills, & Michigan State University. His short fiction and novellas have been in various magazines and online. He is the author of the 90+ – language dictionary of insult, invective, obscenity & blasphemy, *Curse and Berate in 69+ Languages*.

ALL ART ASPIRES TO

(i.)
all art
aspires
to the
condition
of the
seven-
inch
lime-
green
flexi-
disc forty-
five.

R. V. *Branham*

(JAV)

R. V. Branhamas (Branham) – kilęs iš pietų Kalifornijos, gyvena Portlande, Oregone, nuo tos dienos, kai Clintoną išrinko prezidentu. Studijavo Kalifornijos valstijos Dominguez Hills ir Mičigano valstijos universitetuose. Jo trumpoji proza ir apysakos spausdintos įvairuose leidiniuose ir internete. 90+ – įžeidimų, keiksmų, nešvankybų ir šventvagysčių žodyno, taip pat *Keiksnokis ir plūskis 69+ kalbomis* (*Curse and Berate in 69+ Languages*) autorius.

VISAS MENAS TROKŠTA

visas menas
trokšta
pavirst į
septynių
colių
citrinos
žalsvumo
vinilinį
mini
diską
keturiasdešimt
penktuką.

POMEGRANATE, NO. 27

imagine you are a pomegranate
being crushed, devoured, by ravenous
whitened teeth ... / pray for
rain / take three, not two, not four, of those baby bayer
aspirin, &
drink plenty of fluids / &
call the advice
nurse in the morning

IS NOT

hoodie
or
helmet

a
dick
pick
is
not
an
emoji

weepy
one-
eyed
guy

GRANATAS NR. 27

įsivaizduok esąs granatas
traiškomas, maitojamas godžių
išbalintų dantų... / maldauk
lietaus / gerk tris, ne dvi, ne keturias vaikiško aspirino
tabletes, ir
didelį kiekį skysčių / ir
rytą
paskambink budinčiai sesutei

NĖRA

kapišonas
arba
šalmas

pimpalo
fotkė
nė-
ra
šypsenukė

verksmingas
viena-
akis
bičas

TONANTZIN STARTS HERE

i.

estos campe-
sinos,

these pil-
grims of

little faith

splay across

rain-swatted

night traffic

flow after the other

one af-

ter the oth-

er after

the

after

they jay-

walk blithe

diagonals

across n.e. mis-

sissippi, start-

ing from the

salt & straw

now serving ca-

cao & cricket ge-

lato, & wending

to that taqueria

shack just off fre-

mont that con-

stant emits or-

gan failure induc-

ing dub sub-

TONANCIN PRASIDEDA ČIA

i.
estos campe-
sinos,
šitie pili-
grimai
mažatikiai
išnyra kiaurai
lietaus nuskalbta
naktinį eismą
teka vienas
paskui ki-
tą vie-
nas paskui
paskui

neatsargiai ker-
ta gatvę atsainiomis
įstrižainėmis
per š. r. mi-
sisipę, pra-
dėję nuo
druskos ir šiaudo
dabar tiekia ka-
kavą ir ledus su svirp-
liais ir traukia
į *tacos* barą
lūšnelėje už fre-
monto, kuri vi-
sada atsiduoda or-
ganų sutrikimais, bei
žemais muzi-
kos dažniais, ir

frequencies, &
each snaking per-
ambulator in
a dark pink
hoodie, each
a campe-
sino, each
plugged in-
to, attuned to, ear-
bud succor of
solipsism,
a layered swad-
ling of last
year's good-
will mufti a-
gainst this
year's dank
el niño
drydrunk de-
cember

ii.
& sulky cas-
cadia be-
comes insur-
gent sierra
madre & mts.
hood & st. hel-
ens become mexico d.
f.'s sleeping snow-
clad popocaté-
petl & izcacci-
huatl

kiekvienas kreivoja
vaikišką vežimėlį mūvi
tamsiai raudoną
gobtuvą, kiekvienas
yra fer-
meris, kiekvienas
įjungtas
į, susiderinęs su, au-
sinėtas solipsizmo
pagalbininkas,
sluoksniais su-
vystytas iš
pernykščių civi-
linių linkėjimų
ir šiųmečių
sveikatai kenksmingų
el niño
sausgirčio gruo-
džio

ii.
ir niūrumo kas-
kados tam-
pa maištau-
jančiu siera
madre ir kln.
viršūnės ir šv. ele-
na tampa meksikos apy-
gardos po sniegu mie-
gančiais popokate-
petliu ir istaksihuatliu

iii.

campesinos
on gnarly knees
pilgrims with wint-
er wishes, sum-
mer dreams,
wend across a
canted subsiding
rain-swatted plaza of
el gran catolico
catedral built
from re-
gifted blood-
washed aztec
temple
stones
after the other
one aft-
the oth-
er after
the
after

iv.

a kid straddling
an igloo chest
scoops out
pulque sno-cones,
earbuds at-
tuned to nor-
wegian acous-
tic black
metal mix-
tapes

iii.

fermeriai priklaupę
ant gumbuotų kelių
piligrimai su žie-
mos norais, vasa-
ros svajomis
keliauja per
nuožulnią susmegusią
lietaus suplūktą didžiosios
katalikų katedros
aikštę pastatytą
iš per-
dovanotų krauju
nuplautų actekų
šventyklos
akmenų
paskui kitą
vienas pas-
kui ki-
tą pas-
kui
paskui

iv.

vaikis apsižergęs
nešiojamą šaldiklį
pasemia kaušą
šerbeto su alkoholiu,
ausinuke skam-
ba nor-
vegų akus-
tinis *black*
metal kaseti-
nis įrašas

v.

campesino
pilgrims to
tonantzin's
tepeyac
shrine
celestial tonant-
zin, tonant-
zin, midwife, ton-
antzin, bride of
quetzacotl
tonantzin,
la madre de
maíz
campesinos
too have
earbuds, at-
tuned to
narcotrafi-
cante corri-
da lulla-
bye-
byes

vi.

estos campe-
sinos, these pil-
grims of lit-
tle faith, *estos*
campesinos, cacao
& cricket ge-
lato now
served, ear-

v.
fermeriai
keliauja į
tepejako
tonancin
šventyklą
dangiškoji tonan-
cin, tonan-
cin, pribuvėja, to-
nancin, kecalkoatlīo
nuotaka
tonancin,
la madre de
maíz
fermeriai
irgi turi
ausinukus, ku-
riuose groja
narcotrafi-
cante corri-
da labanak-
tu-
tukai

vi.
estos campe-
sinos, šitie pili-
grimai maža-
tikiai, *estos*
campesinos, kakava
ir ledai su svirp-
liais dabar
tiekiami, ausi-

buds at-
tuned, on gnarl-
y knees, aft-
er the
other
one aft-
the oth-
er after
the aft-
er

nukuose skam-
ba, ant gum-
buotų kelių, pas-
kui
kitą
vienas pas-
kit-
tą paskui
pas-
kui

VERTĖ VYTAUTAS STANKUS

leva

Gudmonaitė

(LIETUVA)

Gimiau 1990 03 24 Vilniuje. Gavau vardą leva, pavardę – Gudmonaitė. Nuo šešerių metų rašau eilėraščius, paišau nuo vienerių. Visada paišiau. Baigiau Vienožinskio dailės mokyklą ir Šv. Kristoforo gimnaziją; iš jos grįžusi vietoj namų darbų rašydavau tekstus. Kažkada norėjau rimtai mokytis, tačiau besiruošiant konspektuoti man nematant užsiliepsnojo istorijos vadovėlis, o paskui ir sąsiuvinis. Skaičiau tada Bibliją, maniau, išvyksiu prie jūros. Neišvykau. Tačiau vėliau, jau studijuodama, palikau namus ir ištranzavau į Iraną. Grįžau pabaigti studijų. Baigiau Vilniaus dailės akademiją, tapybos bakalauro studijas. Praktikuoju bhaktijogą. Mėgstu gaminti vegetariškai ir vaišinti saldainiais.

*

kraustomės, kraustomės – iš vieno buto į kitą,
iš vieno kiemo – į kitą kiemą – iš vienos šventyklos –
į kitą šventyklą – iš vieno kūno – – – į kitą kūną, taip ir
nespėjam
apeiti, nespėjam ratu
nei aplink šventą miestą, nei aplink šventyklą, net aplink
savo butą

nes kai kraustais – tai horizontaliai, ieškai butų
kambarių – – ar kūnui bus tinkamas – ar pasodinsi kūną
– – ar Viešpats įtilps į butą
kai reiks plauti parafernalijas – –
daiktus bandai sutalpinti, neši, vos nepaneši
tikrini vis – ar daiktai
telpa į kūną
ar kūnas

leva *Gudmonaitė*
(LITHUANIA)

I was born in Vilnius on 24 March 1990. I was given the name leva, surname Gudmonaitė. I've written poems since I was six and have been drawing since I was one year old. I'm always drawing. I attended the J. Vienožinskis School of Art and St. Christopher's Middle School. I would come home from school and instead of doing my homework would write texts.

At one time I considered studying more seriously, but while I was getting ready to take notes my history textbook burst into flames; my notebook followed suit. After that I read the Bible. I got it into my head that I'd set out for the sea, but I never went. But later on, once I'd already enrolled in university, I left home and headed to Iran. I returned to complete my studies and graduated from the Vilnius School of Art with a BA in painting. I practice Bhakti yoga. I like to make vegetarian food and feed people sweets.

39

*

we move and move – from one flat to another,
from one yard – to another yard – from one temple –
to another temple – from one body – – – to another body,
so we don't manage
to come around, we don't manage to make a circle
not around the holy city, nor around the temple, not even around
the flat

because when you move house – it's on the horizontal, you look
at the rooms
of the flat – – will they suit the body – will you plant your body there
– – will God fit in the flat
when it's time to wash the paraphernalia – – –
you attempt to fit your things, carry them, can barely carry them
checking all the time – do the things
fit into the body

ne didesnis už daiktus
ar butas ne mažesnis

taip ir nespėji ratu
nebent aplink butą, tuščiai,
vis nusidedant, nenuolankiai

taip ir nespėji ratu
nei aplink šventą miestą, nei aplink šventyklą bet net ir
aplink
savo butą nespėji – – –
nes kraustais iš buto į butą, iš buto į kūną

daiktai netelpa į butą, butas prie kūno nedera,

jau nebespėju ratu – kūnas neleidžia:
trūksta tikėjimo, todėl kojos per trumpos

eisiu aplink save
vis šis tas

VRINDAVANAS, 2015 10 17

*

tą dvidešimt pirmą
jie išrinko dulkes iš kampų
ir pelenus vėjais paleido.
Iš spintų dvelkė oru,
dienai baigiantis leidosi lempa,
nušviesdama atsilaupiusias sienas –
skersvėjai tūpė į stalčius, musės nustojo
daužytis į stiklą – – –

and is the body
bigger than the things
is the flat smaller

and so you don't manage a circle
except maybe around the flat, in vain,
always transgressing, disobedient

and so you don't manage a circle
not around the holy city, not around the temple, and not even
around your flat – – –
because you are moving from one flat to another, from the flat
to the body

your things don't fit into the flat, the flat does not align to the body,

and I don't manage a circle – the body prohibits:
it lacks faith; this is why my legs are too short

I will walk around myself
there's always this

VRINDAVAN, 17 10 2015

*

on that twenty-first
they picked out the dust from the corners
and released the ashes to the winds.
The cupboards smelled of air,
and as the day ended and the lamp was setting
illuminating stripped walls –
crosswinds roosted in drawers, and the flies stopped
banging into the glass – – –

kūnas dar reikalavo tvarkos
išėjau ištiesusi nugarą
iki žaidimų aikštelės gaublio,
dvelkė mana, bet stigo vandens – –

tai buvo atvykimas į miestą
tą dvidešimt pirmą,
kuri neteko visų dvidešimt (miesto, mieste)
fontanų vanduo buvo saldesnis už medų,
namų betono blokai atstojo maną –

ją valgėm
lupdami tinkelius iš sienos,
čiulpėm juos burnoje kol atokaitoj
mirė žolės,

kol atėjo laikas
pasukti galvą į kairę,
kur barstydamas dulkes su lietaus
tamsa jau plaukė mano butas – – –

pasipuošėm stadioną žolių kalnais
(ten per šalta tapo miegoti),
luposi šiluma ir plaukė
kregždžių ore išrautais urvais
mintis apie tolimus kraštus buvo per toli – – –

užteko minties apie kambarį,
taip panašų į kambarį,
kuriame užaugo mano daiktai.

the body still needed order
straight-backed I went out
to the globe in the playground,
it smelled of manna, but lacked water – – –

that was my arrival in town
on that twenty-first,
that lost all twenty (the city's, in the city)
and the concrete blocks of the houses took the place
of manna –

we ate it
peeling wiring from the wall,
we sucked them in our mouths until the grass died
in the heat,

until the time came
to turn my attention to the left,
where my flat was spattering dust
and sailing off with the darkness of rain – – –

we decorated the stadium with hills of grass
(it grew too cold to sleep there),
the heat peeled off and swam
in caverns of air breached by swallows
thoughts of the distant shore were too distant – – –

it was enough to think of a room
so similar to the room
where my things grew up.

*

močiute, tavo oda kaip oro baliono
paviršius, kurio šonai nudaužyti
paukščių sparnais – nedideli įtrūkiai,
išblukimai nežymūs, –

močiute, ar nebuvo tau karšta,
kai sapnų liepsna aukšta tave kėlė,

ar netrūko siūlas, laikantis
oro krepšelį, kur sėdėjom mes
ir žiūrėjom tavo šviesių įsčių vidun.

močiute, kai pasenai taip sapnuoji,
kad man vis karščiau ir karščiau,
tavo smilkiniai pilni paukščių kraujo
ir paukščių kaulų mažyčių,

kaip dreba tavo smilkiniai
kai tu miegi, net nežinai to.

visas pulkas paukščių kada nors
prasimuš pro tavo odą
smilkinių, kuriuose tu sapnuoji namus,
didesnius už tavo namus.

močiute, tu nebijok praskrist pro save,
sėdinčią oro balione,

ir nenorėk nusileisti ant žemės,
nes visa žemė pavirto į ežerus.

*

grandmother, your skin is like the surface of
a hot-air balloon, sides beaten
by the winds of birds – small cracks,
insignificant discolouration, –

grandmother, were you not hot
when the flames of dreams lifted you up,

did the thread not snap, the one holding
the basket where we sat
peering into the insides of your bright womb.

grandmother, when you get old that's how you dream,
that I'm always getting hotter and hotter,
your temples full of bird blood
and small bird bones,

how your temples quiver
when you sleep, you don't even know.

some day a whole flock of birds will
break through the skin
of your temples where you dream home
bigger than your home.

grandmother, don't be afraid to fly past yourself
sitting in a hot-air balloon,

and don't desire to land on the earth,
because the whole earth has turned to lakes.

*

Ką darysi,
Jei kamputy rasi dulkėtą, vaiko kadaise čiulptą
Saldainį, ar valgysi jį, ar valgysi? Ar pastatysi
Iš saldainio miestą? Ar jį jusdamas viduj
Jau po to eisi į stadioną ir žiūrėsi
Į virpančius sugiharos namo stiklus?
O gal viliosi saldainiais stirnas? Žaliakojės, laibas,
Prisivalgiusias rūgščių šapų, o gal pačios stirnos ateis –
Naktį užuosi jų pritvinkusius, jaunikiams skirto pieno
Spenius ir atmerkęs akis pamatysi, kad dega namai?
O gal stirna
Ir išeis iš saldainio, iš lipnaus saldainio miestelio?
Ar dar sapnuosi miško žvėris, ir po šiltu jų kailiu
Liulančius mažyčius randus? Ar nebijai tamsos, ar nebijai, kai
Mėlynai dega viryklės liepsna? Kai viryklė
Išskrenda pro langą? Ar nebijai, kai dega tavo namai, kai nuo spintos
Krenta mažutės vazos? Ar jų kritimo garsas
Tau neprimena vakar? O ar kartais nepametei vakar
Mažyčio taškelio? Aš radau, maniau, kad nieko
Nebuvo, ypač kai radau, o su taškeliais tai kaip su saldainiais,
Atsimeni, klausei: „Ar valgysi jį, ar valgysi?“, žinai,
Ėmiau ir suvalgiau tą tašką. Ir niekas
Nesudegė, mėlynos liepsnos neišsigandau. Tada virė vanduo tik
Žibėjo dujos ir tai man atstojo pusnis,
Visa kita praėjo savaime, visa kita savaime atėjo,
O mes buvom gyvi vien taškais. Kokius šimtą tūkstančių metų.

*

kyla lėlės ir dulkės, ir aklas,
pamažu vis praregintis vaikas,
yra melsvas megztinio kvadratas
ir atrodo, žiema jau baigias –

*

What will you do,
If in the corner you find a dusty, child-sucked
Candy, will you eat it, will you eat? Or will you build
A town of candy? Or will you feel it inside you
And afterwards go to the stadium and look
At the trembling glass of Sugihara's house?
Or maybe you'll entice some roe deer with the candies? Green-legged, slender,
Stuffed full of sour motes, or maybe those roe deer will come –
At night you'll smell their teats brimming with milk belonging to their young
And opening your eyes you'll see that your house is burning. Or maybe the deer
Will come out of the candy, out from the sticky candy town?
And will you dream again of forest animals, and small scars teeming
Under warm hides? Are you not afraid of the dark, are you not afraid when
the stove flame burns blue? When the stovetop
Flies out the window? Are you not afraid when your home is burning,

when small vases

Fall from your cupboard? Does the sound of their falling
Not remind you of yesterday? And perhaps did you lose a small dot
Yesterday? I found it, I think, but
Nothing happened, especially when I found it; with dots it's like with candies,
Remember you asked: "Will you eat it, will you eat?" You know what,
I up and ate it. And nothing
Burned, I wasn't afraid of the blue flame. And the water boiled
And the gas twinkled and that took the place of a snowdrift for me,
The rest of it passed on its own accord, the rest of it came on its own accord,
And we lived only on dots. For some hundred thousand years.

*

up rise dolls and dust and a blind
but slowly enlightening child
a square of bluish wool sweater
and winter seems to be ending –

štai išnyra snieguotas ekranas
su garais ir ežiuku rūke,
ir įsėdi į pusnį, ir matos
daug kanalų, slinktim blyškia –

tik staiga kažkas perjungia pusnį,
visas laikas į lempą subėga,
pusnyje pakabintą, ir spindi
tas kažkas panašus į sniegą

*

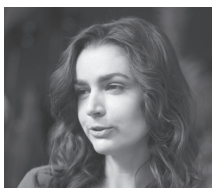
Troleibuse man skaitant poeziją
šalia prisėdo vienuolis –
negalėjau neskaityt, bet ir skaityt negalėjau,
tad nervingai varčiau puslapius,
kad tik jis nespėtų perskaityt
nė vienos eilutės.
Jaučiau šalia tvyrantį
tą didžiulį tamsiai žalią sijoną,
dengiantį dideles kojas – didelį vyrišką kūną.
Kažkaip labai arti atsisėdo.
Jis lydėjo mane
į spalvotą lyg karuselės butą, kur aukso
blizgučiais spindi dengiančios Dievą užuolaidos,
barška apyrankės ant moterų rankų;
Dievo pavidalas šakojas ir spindi
erdvėj, išlipa kiaurai sienas,
dreba viduj pilkas siūlas,
žiedlapių neišlaiko pirštai – – –
jie palengvėja
skriejam lengva srove
viduj spinduliuoja
du palaimingi veidai

and so a snowy screen emerges
with smoke and a hedgehog in fog,
and you sit in a snowdrift and notice
the many channels slipping beyond –

when a set of lights suddenly flashes
all time runs into those headlamps;
and suspended and shining in the snowdrift
is that something resembling snow

*

While I was reading poetry on the trolleybus
a monk sat down next to me –
I couldn't stop reading, but I couldn't really keep reading either,
so I nervously flipped through the pages
so he wouldn't have time to read
even a single line.
I felt that big dark green skirt
consolidating beside me
covering big legs – a big manly body.
Somehow he had sat down very close.
He led me
to a flat as colourful as a carousel where
the gold curtains covering God glittered,
where bangles tinkled on women's arms,
God's image bifurcates and shines
in the room, climbs out through the walls,
a grey thread quivers inside,
fingers can no longer hold the petals – – –
they become lighter
we revolve in a gentle current
and inside shine
two blessed faces

Lyuba Yakimchuk

(UKRAINE)

A poet, screenwriter and journalist Lyuba Yakimchuk (Любов Якимчук) was born in Pervomaisk, Luhansk oblast, Ukraine in 1985. She finished her studies of Ukrainian language and literature at Luhansk Taras Shevchenko National University as well as studies of literature theory, history and comparatives at National University of Kyiv-Mohyla Academy. She is the author of two poetry collections: *як МОДА* (2009) and *Абрикоси Донбасу* (2015). Her first poetry collection was avant-gardistic, full of futuristic motives and games. Her second work, that speaks of the Donbass war, East Ukraine and painful nowadays – became a real sensation in literature. It is one of the most popular poetry books in Ukraine – real, painful, alive and well written. This publication holds poems from this book as well as several new ones.

ВУГІЛЛЯ ОБЛИЧЧЯ

Там, де не ростуть абрикоси, починається Росія.

Із очима морськими синіми
Та з волоссям жовтим ляним
Трохи виляналим
Це не прапор
Це стоїть у шахті
По коліна у воді
Мій тато

Його обличчя, як вугілля –
Із відтиском
Польового хвоща допотопного
Роками розтоптане
Море твердне сіллю

Liubov *Jakymčuk*
(UKRAINA)

Liubovė Jakymčuk (Любов Якимчук) – ukrainiečių rašytoja, poetė. Gimė 1985 m. Ukrainos rytuose, Pervomajске, Luhansko srityje. Baigė ukrainiečių filologijos studijas Luhansko nacionaliniame Taraso Ševčenkos universitete, Kijevo Mohylos akademijoje studijavo literatūros teoriją, istoriją ir komparatyvistiką. Dviejų poezijos knygų – *як МОДА* (kaip MADA, 2009) ir *Абрикоси Донбасу* (*Donbaso abrikosai*, 2015) – autorė. Pirmoji jos poezijos knyga avangardistinė, su futuristiniais motyvais ir žaidimais. Antroji, *Donbaso abrikosai*, kurioje kalbama apie karą, Ukrainos rytus, apie skaudžią dabartį, tapo tikra literatūrine sensacija. Tai viena populiariausių šalyje poezijos knygų – skaudi, tikra, gyva, meistriškai parašyta. Čia publikuojami eilėraščiai iš šios knygos, iš ciklo „Donbaso abrikosai“, ir keletas naujų.

51

ANGLIES VEIDAS

Ten, kur neauga abrikosai, prasideda Rusija

Jūros mėlio akimis
Gelsvais lino plaukais
Kiek išblukusiais
Tai ne vėliava
Tai stovi šachtoje
Vandenį iki kelių
Mano tėtis

Jo veidas kaip anglis –
Su atspaudu
Prieštvaninio asiūklio
Metų numindytas
Jūra kietėja druska

Трава твердне вугіллям
А тато стає як трава-ковила
Сивим
Він чоловік

А чоловіки не плачуть –
Так кажуть в рекламі
А щоки його рівчаками
Порубала шахта
І вугілля добує з обличчя
Мого батька
Згоріло в Донбасу пічках
І багаттях

А десь там високо
Стоїть терикон
Гарчить терикон
Як дракон
Як сфінкс
Що захищає свого Тутанхамона

І знаю тільки я одна
Що посеред степу терикон –
Це корки від пляшок
Які тато випив
І попіл від сигарок
Що викурив тато

Žolė anglimi kietėja
O tėtis tampa pilkas
Kaip smilga
Jis vyras

O vyrai neverkia –
Taip sako reklamoje
Skrustus jo grioveliais
Iškapojo šachta
Ir anglis iškastos
iš mano tėvo veido
Sudegė Donbaso
Laužuose ir krosnyse

O kažkur ten aukštai
Stovi terikonas
Styro terikonas
Kaip drakonas
Kaip sfinksas
Saugantis savo Tutanchamoną

Ir žinau aš viena
Kad terikonas stepių vidury –
Tai tėčio išgertų
Butelių kamšteliai
Tai pelenai surūkytų
Tėčio cigarečių

ТЕРИКОНІ ГРУДЕЙ

Дерева оці
Як кольорові олівці
Понавтikanі вздовж дороги
І тільки часом проїде краз
Посеред степу в лісосмужку
Донбас! Донбас!
Шипить труба
Сонцю на вушко

Ти стоїш
У спецформі
Вугляного агента
І пахнеш парфумно
Реагентами:

– Я жінка
Моя стихія водна:
Це – не тільки зробити чай
Чи помити посуд – ні!
Хоч жінок не беруть у шахту –
Але беруть на фабрику
Вуглепереробну
І я мию вугілля
Ніби мила би коси
Я вугілля подрібнюю
Наче ріжу картоплю
Або перемелюю м'ясо
У блендері фабрики
І заправляю маслом
Розтопленим –
Тобто поливаю цей борщ
Реагентами

KRŪTŲ TERIKONAI

Šis medžių guotas
Įvairiaspalviai pieštukai
Susmaigstyti palei kelią
Retkarčiais pradunda „Krazas“
Per stepę miško juostos link
Donbasas! Donbasas!
Šnypščia vamzdis saulei į ausį
Plaukus praskleidęs

Tu stovi
Anglių agento
Darbo drabužiais
Ir it parfumerija dvelki
Reagentais:

– Aš moteris
Vanduo – mano stichija:
Ne tik arbatos plikymas
Ar indų plovimas – o ne!
Nors moterų ir neima į šachtą –
Bet ima į anglių
Perdirbimo gamyklą
Aš plaunu anglį
Kaip skalaučiau savo kasas
Smulkinu anglį
Kaip pjaustyčiau bulves
Arba malu mėsą
Gamyklos smulkintuve
Ir užkuliu kaitinta
Alyva –
Tai yra laistau šiuos barščius
Reagentais

Слухай, оці компліменти
Про красу донбаських дівчат
Мають якийсь сенс
Якщо побачити ці заводи
Якщо спуститися в шахти
Або скупатися в отруйних водах
Відстійників
Куди спускають юшку
Від мого оцього борщу
Якщо залізти на терикон
І провалитись йому під ковдру
Точніше – в пряму кишку
А перед тим
Побачити цвіт абрикос
Ніжно-білий цвіт абрикос
А в осінь
Побачити їхнє жовте волосся
Із висоти вагонеткового польоту

АБРИКОСИ У КАСКАХ

Відцвіли абрикоси Донбасу
Відтінками неба усіма
Абрикоси вдягнули каски
Минула весна

Їх було двадцять
Усі молодці
До тридцяти...
За законами рівняння
Їх і стало двадцять
От тільки нема на що рівнятись:
Вони тримались

Klausyk, šie komplimentai
Apie Donbaso merginų grožį
Turi pagrindo
Jei pamatytum šias gamyklas
Jei nusileistum į tas šachtas
Jei išsimaudytum nuodinguose
Nusodintuvų vandenyse
Kur nupila tų mano
Barščių skystimą
Jei užsiropštum ant terikono
Ir prasmegtum į jo požemius
O tiksliau – į tiesiąją žarną
O prieš tai
Pamatytum abrikosų žydėjimą
Švelnų baltą abrikosų žydėjimą
O rudenį – gelsvus jų plaukus
Iš vagonetės skrydžio

ABRIKOSAI SU ŠALMAIS

Nužydėjo Donbaso abrikosai
Visais dangaus atspalviais
Užsivožė šalmus abrikosai
Baigęs pavasaris

Jų buvo dvidešimt
Visi žaliūkai
Iki trisdešimties...
Pagal lygiavimo taisykles
Jų ir liko dvidešimt
Tik nebėra į ką lygiuotis:
Jie laikėsi

На волосині
Сталевого дроту
Вони стояли у клітині
Як у ковчегу Ноевому
Після потопу

Упала бетону тонна
На клітину
Вони випали
Їх розстрощило у вільному падінні
Вони стали вільні
Так, вільні
Як абрикосові дерева
Вирвані з корінням

Їх було двадцять
І стало двадцять
На них рівнялись
За законами рівняння
Коли продовжували ряд
На кладовищі
А мій тато з ними не встиг
Порівнятись
Мій тато тоді вугіллям застиг
А вони піднімалися вище і вище
У гумових чоботях
І з фляжками без води
Із тілами як фляжка
Піднімалися до ангелів
Туди...
І тепер бабусі онукам
Розказують казку
Про абрикоси
У касках

Ant plieninio lino
Plaukelio
Jie stovėjo narve
Kaip Nojaus arkoje
Po potvynio

Nukrito tona betono
Ant narvo
Jie iškrito
Juos suplojo laisvame krytyje
Jie tapo laisvi
Taip, laisvi
Kaip abrikosų medžiai
Išrauti su šaknimis

Jų buvo dvidešimt
Ir liko dvidešimt
Į juos lygiavosi
Pagal lygiavimo taisykles
Kai tęsė eilę
Kapinėse
O mano tėvas nespėjo
Su jais susilyginti
Mano tėvas į anglį sustingo
O jie kilo vis aukštyr ir aukštyr
Guminiais batais
Su gertuvėmis be vandens
Ir kūnais kaip gertuvės
Kilo pas angelus
Ten...
Ir dabar senelės anūkams
Pasakoja vakarais
Apie abrikosus
Su šalmais

Коли сльози
Стають сіллю кам'яною
Коли море в животі
Стає шахтою
Помирають мамонти
І народжуються душі нарозхрист
Вони обмінюють сміливість на горілку
І наймаються на роботу

Зачекай!
Ця шахта ковтне тебе
Ця красуня з темною шкірою
Кам'яна
Може, для неї половці різьбили статуй
Серед неголених, як шахтарі, степів
Зачекай!
Вона народить тобі мертве море
Її талія не шістдесят
А груди обвисли до пояса
Не заходь у неї
Можеш не повернутися
Мов дитина в матері
Яка не хоче народжувати
Він занурився в неї раз
І повернувся зі сльозами в руках –
Він занурився в неї – два
І повернувся із сіллю в руках
Він занурився в неї – три...
І повні руки вуглин
Потягнули на дно
Підземного моря

MANO BOBUTĖS PASAKA

Kai ašaros
Virsta akmens druska
Kai jūra pilve
Tampa šachta
Išmiršta mamutai
Ir gimsta atlapos dūšios
Jos maino drąsą į degtinę
Ir samdosi į darbą

Palauk!
Ši šachta praris tave
Akmeninė
Tamsiaodė gražuolė
Gal jai polovcai iškalė stabus
Neskustose it šachtininkai stepėse
Palauk!
Ji pagimdys tau negyvą jūrą
Jos juosmuo ne šešiasdešimt
O krūtys nukarusios iki bambos
Neiki į ją
Gali nebegrįžti
Kaip kūdikis motinoje
Kuri nenori gimdyti
Jis paniro į ją kartą
Ir grįžo su ašaromis delnuose
Jis paniro į ją antrąkart
Ir grįžo su druska delnuose
Jis paniro į ją trečiąkart...
Ir pilnos saujos anglių
Nutempė į požeminės
Jūros dugną

Абрикосові дерева розпростерли руки до неба
Абрикоси одягнули жовтогарячі каски
І тепер, коли їси абрикоси
Всередині – вуглина
Кінець казки

КНИГА АНГЕЛІВ

Твої зуби темні й діряві
Як оці терикони
Твої очі сірі і пряні
Як перевернуті корені
Диму алчевського
Що проростає вгору
І приймається всюди
Як верби
– Мое здоров'я кепське
Але жаліти мене не треба
Я дістаю траву, але не якусь
А кам'яну
Із-під землі
Із-під неба:
Колись тут було море
Росла гігантська трава
І на ній колихалися ангели
Трава слухала їхні розмови
Запам'ятовувала слова
І пресувалася в торф
Він витискав з себе воду
Ставав суттю всього
Вкривався свіженьким гіллям
І ще якимись колодами
Ці ангельські слова

Abrikosų medžiai iškėlė rankas į dangų
Abrikosai užsivožė oranžinius šalmus
Ir dabar kai valgai abrikosus
Jų viduje – angliukas
Pasaka baigta

ANGELŲ KNYGA

Tavo dantys pajuodę ir kiauri
Kaip šie terikonai
Tavo akys pilkos ir aitrios
Kaip Alčevsko dūmų
Išverstos šaknys
Jos stiebias į viršų
Jos prigiję visur
Kaip karklai
– Su sveikata man prastai
Bet užuojautos neprašau
Aš išgaunu žolę
Ne bet kokią –
Akmeninę
Iš po žemių
Iš po dangaus:
Kažkada čia buvo jūra
Augo milžiniškos žolės
Ant jų suposi angelai
Žolė klausėsi jų pokalbių
Įsimindavo žodžius
Suslėgdavo į durpes
Jos išspausdavo iš savęs drėgmę
Tapdavo visa ko esme
Prisidengdavo jaunomis šakelėmis
Ir kaip kaladžių

Не могли передатись повітрям
Тож ставали легким камінням
Кам'яною травою
Тобто ставали вугіллям
І тепер кожна шахта –
Це книжка
З ангельськими словами
Сторінки якої
Горять у пічках –
І це велетенські свічки
Порозгублені
Степами

Тому й Донбасу заводи
Курять в небо димом кольоровим
І їм плювати на заборони
Тютюнопаління
У громадських місцях
Бо на заводських майданчиках
Вони – у себе вдома
А там, як відомо
Курити не заборонено
Навіть коту
Ту-ту
Поїзд
Ту-у-у

Tų angelų žodžių
Negalėjo vėjas panešti
Ir jie tapo lengvu akmeniu
Akmens žole
Virtu anglimi
Ir dabar kiekviena šachta –
Knyga
Su angelų žodžiais
Jos puslapiai
Liepsnoja krosnyse
Tai milžiniškos žvakės
Po stepes pasklidusios

Todėl ir Donbaso gamyklos
Rūko spalvotais dūmais į dangų
Joms nusispjaut į draudimus
Rūkyti
Viešose vietose
Nes gamyklų aikštelėse
Jos namuose
O ten, kaip žinia,
Rūkyti neuždrausta niekam
Net tuntui kačių
Čiu čiū
Traukinys
Čiu čiū

ТРАУРНІ ПОСЛУГИ

(МІМІКРІЯ)

цей терорист схожий на кущик
він на вітрі тремтить і втрачає останній листок
але з носа йде пара – він дихає –
це недолік для того
хто хоче бути, як кущик

цей терорист удає з себе сніг
він пухнастий і білий, але
тепла шкіра – недолік для тих
хто прикидається снігом

цей терорист схожий на дівчину гарну
і вона мені посміхається
вона сподівається, що схочу її цілувати
може, навіть і дослідити її тероризм
якось зовсім безпосередньо
але я люблю хлопців, тому в неї теж є недолік

цей терорист їде у катафалку
із написом «траурні послуги»
і це правда, його послуги – траурні
і він сам не радіє із того
він лежить у труні
дуже зблід, наче мрець
став холодним, як сніг
він не диха, як кущик
навіть серце навчив зупинятися на блокпосту
навіть серце навчив зупинятися
і зупинився випадково назавжди
цей терорист – ідеальний
якщо повірити, що це – не людина
а лише терорист

LAIDOJIMO PASLAUGOS

(MIMIKRIJA)

šis teroristas panašus į krūmą
virpa vėjyje ir pameta paskutinį lapelį
jam iš nosies virsta garas – kvėpuoja
tai trūkumas to
kas nori būti kaip krūmas

šis teroristas apsimeta sniegu
jis purus ir baltutis, bet
šilta oda – trūkumas tų
kas apsimeta sniegu

šis teroristas panašus į gražią merginą
ir ji man šypsosi
ji viliasi, kad ją pabučiuosiu
gal net ištirsiu jos terorizmą
kaip nors visai betarpiškai
bet aš myliu vaikus, todėl ir tai jos trūkumas

šis teroristas važiuoja katafalku
su užrašu „laidojimo paslaugos“
ir tas teisybė, jo paslaugos – laidojimo
ir jis pats jau nelinksmas
jis guli karste
išblyškęs kaip numirėlis
šaltas kaip sniegas
nekvėpuoja kaip krūmas
net širdį išmokė sustoti ties kontrolės punktu
net širdį išmokė sustoti
ir ji netyčiom visai sustojo
šis teroristas – idealus
jei patikėtum, kad tai ne žmogus
o tik teroristas

ти зняв футболку
я стягла сукню
ти розщепив пасок
я розстібнула станик
ти опустив штани і віджбурнув шкарпетки
я вивільнилася з білизни — чорної —
тому краще її називати чорнизною
і от ми лежимо в ліжку
двома смужками
як два білі хліби
обличчям один до одного

ти торкаєшся рукою моєї щоки
опускаєш її нижче, на шию
проводиш пальцями по ключицях:
– як гарно тут усе зроблено! – вимовляєш
аж раптом
з-за твого плеча визирає твоя мама і каже:
– Андрюша, ти помив руки?
ти обертаєшся до неї, показуєш руки
вона пропонує компот і йде на кухню
ти повертаєшся до мене
кладеш руку туди, де зупинився
з ключиці вона зісковзує на груди
ніжно, як морський пісок
і тут
я чую потилицею подих мого тата:
– мала, думай головою, –
шепоче він голосно
я відвертаюся від тебе до нього
і бачу це неголене обличчя зовсім поряд
і відказую йому

tu nusivilkai marškinėlius
aš išsinėriau iš suknelės
tu nusijuosei diržą
aš atsisegiau liemenėlę
tu nusimovei kelnes ir nusitempei kojines
aš išsilaisvinau iš apatinių baltinių – juodų –
gal geriau juos tuomet vadint juodiniais
ir štai gulime lovoje
lyg dvi juostelės
tarsi du balti kepalėliai
veidais vienas į kitą

tu palieti delnu mano veidą
nuleidi ranką žemiau, ant kaklo
perbrauki pirštais raktikaulius:
– kaip dailiai čia viskas padaryta! – sakai
ir staiga
iš už tavo peties žvilgteli tavo mama ir sako:
– Andriuša, rankas ar plovei?
tu atsisuki į ją, rodai rankas
ji pasiūlo kompoto ir eina į virtuvę
atsisuki į mane
uždedi ranką ten, kur sustojai
nuo raktikaulio ji nuslysta ant krūtinės
švelniai, kaip jūros smėlis
ir čia
aš girdžiu pakaušiu tėtės kvėpavimą:
– maže, galva galvok, –
šnabžda garsiai
nususuku nuo tavęs į jį
matau visai greta jo neskustą veidą
ir atsakau

що я завжди думаю головою!
повертаюся до тебе
і вже моя рука ковзає по твоїх грудях
і рідке волосся пригинається під нею
і тут
за твоєю спиною рипнуло ліжко:
– Андрюша, випий компотику
ти відвертаєшся від мене
дзвінко її цілуєш і кажеш:
– мамо, я хочу побути сам!
а вона відповідає обурено:
– щось не схоже, що ти сам!
та знову кудись іде
і от
ти зі мною
і твоя рука вже на моєму животі
поступово пробирається нижче
що вже стає так близько і ніжно
що вже так
і тут
я чую кректання моєї бабусі
вона голосно каже мені в спину:
– я так і знала, що ти вже не цнотлива —
он як твій погляд змінився!
і я
забираю зі свого живота твою руку
в півоверти до бабусі
твоєю ж рукою
поправляю їй фіолетову хустку
і кажу голосно:
– я ще незаймана, ба
і довіку буду незаймана!
повертаюся до тебе
а тут через твоє плече

kad visada galvoju galva!
atsisuku į tave
jau mano delnas slysta tavo krūtine
reti plaukeliai linksta po juo
ir čia
už tavo nugaros sugirgžda lova:
– Andriuš, atsigerk kompotėlio
nususiki nuo manęs
skambiai ją pabučiuoji, sakai:
– mama, noriu pabūti pats vienas!
o ji pasipiktinusi atšauna:
– nepanašu, kad tu čia pats vienas!
ir vėl kažkur išeina
na va
tu su manimi
ir tavo ranka jau ant mano pilvo
pamažu slenka žemyn
tampa taip miela, taip švelnu
tampa jau taip
ir čia
išgirstu krenkščiant savo senele
ji garsiai sako man į nugarą:
– taip ir žinojau, kad jau nesi nekalta –
kaip tavo žvilgsnis pasikeitė!
aš
paimu nuo savo pilvo tavo ranką
pusiau atsisukus į senele
tavo ranka
pataisau jos violetinę skarelę
ir sakau garsiai:
– nekalta aš, bobut,
ir amžinai būsiu nekalta!
grįžtu prie tavęs
o per tavo petį

визирає бабуся в жовтій хустці
цього разу твоя:
– яке жіноче ім'я закінчується на приголосний,
ніби воно чоловіче? – питає мене
відповідь це — я, але я мовчу
та забираю твої руки з моїх стегон
сніг паде між нами
і наче два солдатики
ми лежимо так до ранку

а вранці приходить прибиральниця
відкидає кучугури між нами
і я довго-довго дивлюсь у твої зелені очі
а ти довго-довго на мої коричневі соски
а потім кажу:
– давай роздягнемось.
і я знімаю із себе по черзі:
тата
бабусю
маму
сестру
а ти знімаєш із себе по черзі:
маму
брата
друга дитинства
тренера з пік-апу
і ми залишаємося зовсім-зовсім без нічого
про таких кажуть: голі

žvilgčioja senele geltona skarele
šį kartą tavoji:
– koks moteriškas vardas baigiasi priebalsiu,
lyg būtų vyriškas? – klausia manęs
atsakymas – mano, bet aš tyliau
nuimu tavo rankas sau nuo klubų
sninga tarp mūsų
ir lyg du kareivėliai
taip ir gulime iki ryto

o rytą ateina valytoja
prakasa pusnis tarp mūsų
ir aš ilgai ilgai žvelgiu į tavo žalias akis
o tu ilgai ilgai žiūri į mano rudus spenelius
o paskui sakau:
– nusirenkim.
ir nusirengiu paeiliui:
tėtę
senele
mamą
sesę
o tu paeiliui nusirengi:
mamą
brolių
vaikystės draugą
moterų viliojimo trenerį
ir mes liekame visai visai be nieko
apie tokius sako: nuogi

Étienne Lalonde

(CANADA)

Étienne Lalonde was born in 1979. Originally from Montreal, he has published six poetry collections : *Je cannibale* and *C'est encore la guerre* in 1999, *Histoires naturelles* in 2010 (the book was awarded the 2011 Felix-Leclerc Prize for Poetry), *Devenir vieux* in 2011, *Chemins mal éclairés* in 2012 and *Vivier, Claude* in 2013, (finalist for both the Émile-Nelligan and the Montréal Poetry Festival Prizes for Poetry). Pieces of music have been created by his poems. He is a member of the board at the Canadian Music Center in Québec.

UN CIEL ROUGE ANIMAL

Dimanche se balance
Calmement sous ta peau

On dirait un arbre mort
Le jour pendu aux branches

Un ciel rouge animal
Cherche la fin de chaque chose

Quelqu'un se dit
Le chef de l'automne
Pour mettre fin au vent

Il touche ton front
Le feuillage meurt

Un oiseau crie dur et brillant

Étienne *Lalonde*
(KANADA)

Étienne'as Lalonde'as (Etjenas Lalondas) gimė 1979 m. Monrealyje. Šešių poezijos rinkinių autorius: *Je cannibale* (*Aš kanibalas*, 1999), *C'est encore la guerre* (*Ir vėl karas*, 1999), *Histoires naturelles* (*Prigimtinės istorijos*, 2010, pelnė Félixo Leclerco poezijos premiją), *Devenir vieux* (*Senti*, 2011), *Chemins mal éclairés* (*Prastai apšviesti keliai*, 2012), *Vivier, Claude* (*Vivjė, Klodas*, 2013, Émile'io Nelligano ir Monrealio poezijos festivalio premijų finalininkas). Pagal jo eilėraščius sukurta muzikos kūrinių. Kanadiečių muzikos centro Kvebeke tarybos narys ir sekretorius.

DANGUS RAUDONAS ŽVĖRIS

75

Sekmadienis sau tykiai
Sūpuojas po tavo oda

Sakytum nudžiūvęs medis
Diena kybo ant šakų

Dangus raudonas žvėris
Visam kam ieško galo

Galėtum pagalvoti
Tai rudens valdovas
Trokštantis pribaugti vėją

Jis paliečia tavo kaktą
Ir lapija numiršta

Šaižiai ir skaidriai klykia paukštis

Dans la pièce, un mur blanc
Des voix tachées de cendre
Le réveil de nos rêves

Et le cri solitaire de l'oiseau
Pris dans la peinture noire

LA DOULEUR A SES SECRETS

En cela, même à genoux
Être beau comme un train

La douleur mange de tout
Elle a bien des secrets

Une odeur d'herbe coupée
Détruit tout ce matin

Les montagnes se désistent
Ou demeurent immobiles
Sur le point de tomber

Le silence doit alors
Émettre un signal
Entouré de chaleur

Écoute septembre dehors

Les arbres nus
Prennent des poses
Auxquelles le brouillard consent

Kambary balta siena
Iš pelenais paženklintų balsų
Bundantys mūsų sapnai

Ir juodoje drobėje įkalintas
Vienišo pauščio klyksmas

SKAUSMAS TURI SAVO PASLAPTIS

Tokiom aplinkybėm net klūpint
Verta būt stuomeningam lyg traukiniui

Skausmas ryja viską
Jis pilnas paslapčių

Nupjautos žolės kvapas
Šį rytą naikina visa aplinkui

Kalnai išsižada savęs
Arba stūkso sustingę
Kai ruošiasi griūčiai

Tada tylą
Duoda ženklą
Su karščio banga

Pasiklausyk lauke rugsėjo

Nuogi medžiai
Taisosi pozom
Kurioms nespriešina rūkas

EXTRAIT DU CYCLE DE POÈMES «NORD»

1.

La femme prit un bâton
Brassa le feu, murmurant
J'offrirai à mes rêves d'autres destinations

Elle y resta longtemps
Tout devait disparaître avec la première neige

Les désirs
Les mensonges
Les soupirs des fantômes

Déserte, elle abandonna la braise
Comme on se défait d'un amour encombrant
Désireuse de laisser le silence en désordre

Elle avait tout perdu, sauf l'hiver

2.

La plupart de ses mots traînaient une atmosphère
Le froid comme une épée

De la terre gelée, ils menaçaient le soleil
Pour que le brouillard se taise

Jeté du nord, l'air paraissait plus mince
Atlantique

Un épais voile de neige

La lumière du matin restait bonne à tout faire

IŠ CIKLO „ŠIAURĖ“

1.

Moteris pasiima lazdą
Žarsto ugnį ir murma
Savo sapnams suteiksiu kitus tikslus

Taip ji stovėjo ilgai
Viskas turėjo išnykti su pirmuoju sniegu

Geismai
Melagystės
Vaiduoklių atodūšiai

Išsivaliusi ji paliko žarijas
Taip kaip mes atsikratom slegiančios meilės
Trokšdama užmiršti susijaukusią tylą

Ji prarado viską, išskyrus žiemą

2.

Daugelis jos žodžių paskui save tempė atmosferą
O šaltis kaip kardas

Iš sustirusios žemės jie grasino saulei
Kad rūkas tylėtų

Atblokštas iš šiaurės oras atrodė švelnesnis
Atlantinis

Tokia stora sniego burė

Ryto šviesa buvo tinkama daryti bet ką

3.

Les soupirs encore chaud
Il refusait d'attendre
Il forma un poing pour sentir son souffle
Et s'assurer des mots qui partaient du réveil

N'approche pas de la lumière

La voix partait de lui

Les murmures en lieu sûr
J'ai mes traces dans la neige
Pour me faire une raison

4.

Toi
Le bleu
Toi
La mer
L'amoureuse invisible
Des malades de la mort
Fleurs jeunes
De toi sur moi
Ombres
Nuages
Portés
La pleine lune rebondit
Née pour vents
Et pour cordes
La nuit respire ta peau

3.

Atodūsiai dar šilti
Jis atsisakė laukti
Sugniaužė kumštį, kad pajustų savo alsavimą
Ir įsitikintų žodžiais atkeliaujančiais prabudus

Nesiartink prie šviesos

Iš jos sklinda balsas

Šnabždesiai saugioje vietoje
Palieku sniege pėdsakus
Kad su tuo susitaikyčiau

81

4.

Tu
Žydrynė
Tu
Jūra
Nematoma apkvaišusių nuo mirties
Mylimoji
Jauni žiedai
Sprogsta
Iš tavęs į mane
Lekia
Debesys
Šešėliai
Pašoka pilnatis
Užgimusi vėjui
Ir virvėms
Naktis alsuoja tavo oda

5.

Elle tremble
Nue
Dans l'obscurité

Elle dit
J'irai mieux demain

Se rendre pâle au printemps
Sans quitter les traces
De ses cris dans la neige

La langue au nord de tout

Elle joue la tendresse
De se vouloir humaine

6.

Les regards laissent des trous
Des traces

Lumière froide
Fatiguée

Nuit mangée
Peu de bruit
De colère
Effacée à coups de poings

Soudain une chaise tombe
Et arrive comme un choc

5.

Ji dreba
Nuoga
Tamsoje

Sako
Verčiau jau eisiu rytoj

Blyški atsiduoti pavasariui
Nepalikdama riksmų pėdsakų
Sniege

Tas kalbėjimas visa ko šiaurėje

Ji žaidžia švelnumą
Trokšdama būti žmogiška

83

6.

Žvilgsniai palieka kiaurymes
Pėdsakus

Šviesa šalta
Pavargusi

Naktis apčiaumota
Iš dalies triukšmo
Iš dalies pykčio
Prislopusi nuo kumščių smūgių

Staiga virsta kėdė
Vožias su trenksmu

Un son sec
Jour de pluie

La peur pendue aux yeux
Nous nous tournons vers l'air

Affirmer
Être une porte
Un oubli
Un désert

7.

Il n'y avait pas de vent
Et le toit de la maison était
Une pièce manquante du ciel

Les fleurs de la literie
Tombées sèches au plancher

Le compte complet du vent

Le soleil manquait d'air

Il neigeait des mouchoirs
Et elle voulait rentrer

Une couverture de laine
Plonger dans un miroir
Retrouver le sommeil

Čaižiu garsu
It liūtis dieną

Ant akių pakimba baimė
Mes pasisukam pavėjui

Parodyti
Esant duris
Užmarštį
Dykynę

7.

Vėjo nebuvo
O namo stogą
Pasisavino dangus

Patalynės gėlės
Išdžiūvo ir krito ant grindų

Vėjo sąskaita buvo pilna

O saulei trūko oro

Snigo nosinėmis
Ji norėjo sugrįžti

Apsigobti vilnone antklode
Pasinerti į veidrodį
Ir vėl užmigti

8.

Des visages
Des vies pleines
Des désirs enneigés

Sinon l'île de corail
Du grésil dans l'entrée

Je suis l'hiver monté
Le soir dans une armure

Les doigts fées
Les doigts chats

Au nord, le noir déparle

Tu as encore pris froid

9.

Sur le chemin gelé
Le soleil poignardé

Je ne serai pas longue
Je vais tout nettoyer

Le temps se couvre

J'ai fait le lit pour ce soir

8.

Veidai
Visaverčiai gyvenimai
Užsnigti troškimai

Arba štai koralinė sala
Iš krušos prie pat durų

Aš esu išsipūtus žiema
Šarvuotas vakaras

Fėjų pirštai
Kačių pirštai

Šiaurėje kiedi sutemos

Tave vėl kausto šaltis

9.

Užšalusiam kely
Nudurta saulė

Aš ilgai neužtruksiu
Viską išvalysiu

Laikas pasislepia

Nakčiai klojuosi lovą

Est-ce la route
Est-ce l'hiver dans ma voix qui dépasse

Je commence quelque part
J'ai mes draps, mes fantômes

12.

Le sommeil se retourne

Des marteaux
Sur le toit

Une lune sale
En hiver

C'était sinon sa joie
Courant en sens contraire

Le désir
Au bas mot
De la bonne épaisseur

Ar tai kelias
Ar tai žiema mano balse, kuris sklinda toliau

Kažkur prasidedu
Turiu savo patalus, savo vaiduoklius

12.

Miegas sugrįžta

Plaktukai kala
Į stogą

Purvinas mėnuo
Žiemą

Visa tai buvo išskyrus jos džiaugsmą
Kuris bėgo į priešingą pusę

Bent jau
Liko troškimas
Teisingo storio

VERTĖ DAINIUS GINTALAS

Fotografija © Petras Vaičiulis

Gvidas *Latakas*

(LIETUVA)

Gvidas Latakas, poeta, dailininkas, pedagogas, gimė Telšiuose, gyvena Kaune.

Studijavo juvelyrą ir tapybą. Tapo paveikslus, tveria emalio miniatiūras, medalius, rašo. Išleidęs tris eilėraščių knygas: *Kol išsisir varniukai* (2008), *Nekalendoriniai šventieji* (2012), *Lokenos* (2015), Zigmo Gėlės (2009) ir Šarūno Šimulyno (2014) premijų laureatas.

MEŠKININKAS

Numirė meška – padėk ir dūda
tai numirė meška?
prašyk čigono kad nuluptų skūrą
tas lokenas išdirbk
galėsi unsidėjęs vėlei šokti
ir dūdom ūbaut
senobinę melodiją

senovinis žmogus esi ir pats
o tu mergyt tą pagali
į pagali trunkyk
dėl ritmo

Gvidas *Latakas*
(LITHUANIA)

Gvidas Latakas is a poet, artist, and pedagogue. He was born in Telšiai and resides in Kaunas. He studied jewelry making and painting; he paints, creates enamel miniatures and medals, and writes. Gvidas has published three books: *Kol išsiris varniukai* (*Until the Little Ravens Fly*, 2008), *Nekalendoriniai šventieji* (*Unscheduled Saints*, 2012), and *Lokenos* (*Bearskins*, 2015). In 2009 he was the recipient of the Zigmās Gėlė Prize for the best poetry debut of the year, and in 2014 he was awarded the Šarūnas Šimulynas Prize.

BEAR-KEEPER

A bear died – put down your bagpipes
a bear has died?
ask a gypsy to skin the hide
work that bearskin
put it on and you'll dance again
and blow old-timey melody
on your bagpipes

you're an old-fashioned person
and you, girlie, hit one stick
with the other
for rhythm

SANATORIJA

(PETRUSĖS LIUDIJIMAS)

Vaikščioti!
čia tokios tirštos apylinkės
ir vakarai
o prižiūrėtojai kaip katinai
saldaus pieno prilakę – romūs
iš klydinėjimo dvasios užgimsta knygos!
man sakė *baik* bet aš neklausiau –
viską rašiau į segtuvą
skirtą drugiams
tarpais paišiau
sveikatos dėlei pavirsdavom
mūsų spektaklių herojais
mokėmės iškalbos meno
turėjom net savo trupę
sanatorijoj buvom viskuo
o viskuo aprūpinti
ramiai šliaužiojom po apylinkes
kol mus pašauks
grįžt reikdavo iki vakarienės skambalo

Iš šiaurės pusės rėmėm dvaro sodus
iš pietų – skardį

SU AGNASĖLIU

Ar nebus ta merga trenkta?
Ji vadina mane berniuku
berniuku su agnasėliu

taip aš turiu agnasėlį
motinos man užkabintą

SANATORIUM

(PETRUSÉ'S TESTIMONY)

Walk!

the environs are dense here
as are the evenings
and the wardens are like cats
who've lapped their fill of sweet milk – meek
a rambling spirit births books!
enough, they said to me but I didn't listen –
I wrote everything down in a binder
dedicated to friends
sometimes I drew
for the sake of our health we'd transform ourselves into
the character's in our plays
we studied the art of oratory
even had our own troupe
we were everything at the sanatorium
and were given everything
we crept calmly through the environs
until they called us
we had to return before the dinner-time bell

Shored up on the north by the estate orchards
to the south – a precipice

WITH AN AMULET

Will that girl not be struck?
She calls me boy
boy with the amulet

yes, I have an amulet
my mother hung it on me

ji šaukia mane Rudolfu
tuomet nieko gero nelauk
sako: būkite toks malonus
paduokit druskos
iš jūsų rankų druska
jau nebturi aitrumo

ar tikrai ten druska?
ar aš ten Rudolfo kaily

mes repetuojam

NEDŽIŪSTA PLAUKAI

Nedžiūsta plaukai
kad negautum mergyt
kokio pijoko
laidoko kokio negautumei
ar lokio

kad pati nepaliktum loke
kurią į bažnyčią
per dideliausius vargus
reiks lenciūgais vesdinti
per slenkstį žengiant
gaurai tik drykst
užsikabins už klembario
ir nusipeš gaureliai
kūčkailis pasikabins
ką tiktais buvęs
gyvas

when she calls Rudolph
I don't expect anything good
she says: be so kind
as to give me some salt
from your hands salt
is no longer bitter

is it really salt?
am I there in Rudolph's skin

we rehearse

HAIR THAT WON'T DRY

You have hair that won't dry,
my girl, because I fear you might attract
some kind of drunkard
or a debaucher of sorts
or a bear

so you do not become a shebear yourself
who must be dragged to church
in chains
with great difficulty
who crosses the threshold
tearing her shaggy hair
on the door latch
that pulls off tufts of fur
a hanging patch of sheepskin
that seconds ago
was alive

SODININKAS

Daktare pats pirma pasigydyk
užuot veltui mane varinėjęs
kas sveika man ir tau
gali būti mirštama rožėms
rožių žiedams sulaukėjusio sodo

man rūpi jėga kas pavasarį
verčianti rožę pražysti
kad ir kaip keistai
tai beskampėtų

aš labiau sodininkas
negu kalbėtojas aš labiau
akys ir ausys rožėms
rožėms girdėti

KNYGA

Vyrai būkit geri –
parašykit kas nors
už mane knygą
storiais veršio odos viršais
ir sąsagom
susegtą lyg korsetas
ant mylimosios strėnų

kas tau bičiuli imsis
patys sau nepadaro
tau padarys – neblūdyk!
gal ir iškaulytum kokį posmą
suubagautum

GARDENER

Doctor, first and foremost heal thyself
instead of forcing things on me in vain
what is healthy for me and for you
might be deadly to roses
a garden run wild in rose petals

I'm interested in the force
that makes the rose bloom each spring
as strange
as that may sound

I'm more of a gardener
than a talker I'm more of the
eyes and ears of the roses
so the roses can hear

BOOK

Men be so kind –
one of you write
me my book
one with a thick calfskin cover
and fastenings
bound up like a corset
on a beloved's loins

who's going to do this, my friend?
they don't do it for themselves
and you think they'll do it for you? Don't be daft!
maybe you could beg a single stanza
could appeal

iš cecho brolių dorų
iš pameistrių
išmelstum
ant kelių parpuolęs
surenki viską krūvon –
tik puslapius daigstai
suveri batsiuvio adata
viršeliai – iš aulo husaro
nudrengto

DARBAI

Ką darysi daryk
lyg paskutinį kartą

nereikalingi spurgai
galionai lampasai nukris
nubluks paauksuotos raidės
ir išlįs motininis varis
pagrindas ir atsvara
šoktels į viršų

nenorom sujudės
ties langinėm
laibos žolių svarstyklės

PALAPINĖ

Kai mano palapinė suplys
ir kai tavo palapinė sudryks
kai mūsų dienos bus
alei vienos suskaičiuotos
kas liks?

to the honest brothers of the guild
beg successfully
from the apprentices
down on your knees
and collect it all into a heap –
bind the pages together
rudimentarily, with a shoemakers needle
fashion covers from the worn out leather
of a Hussar's boot

WORK

Do what you do
as though it were the final time

unnecessary fringes
the glittering trouser stripes will fall off
the gilded letters will fade
and the mother copper emerge
foundation and counterbalance
will spring up

and the slender grass scales
will move reluctantly
alongside the shutters

TENT

When my tent tears
and when your tent is tattered
when our days are
nearly all counted
what will remain?

malkos ir knygos –
knygos – malkos švenčiausios
po vieną lapą po du
į ugnį kris

ašaros byra
dūmai graužia akis
liūdesys?

liūdesys

firewood and books –
books – firewood of the holiest sort
falling into the fire
page by page

tears pour
the smoke smarts the eyes
sorrow?

sorrow

TRANSLATED BY MEDEINĖ TRIBINEVIČIUS

Fotografia © Nermin Bardulla

Luljeta Lleshanaku

(ALBANIA)

Luljeta Lleshanaku was born in Elbasan, Albania in 1968. She finished her studies of literature at University of Tirana. She is the author of seven volumes of poetry in Albania as well as several poetry collections in foreign languages: *Fresco* (New Directions, USA, 2002), *Antipastorale* (LietoColle, Italy 2006), *Child of nature* (New Directions, USA, 2010; *Kinder der Natur*, Edition Korrespondenzen, Austria, 2010; *Dzieci natury*, Słowo / obraz terytoria, Poland, 2011), *Haywire* (Bloodaxe Books, London, 2011). She is the winner of several international awards: Crystal Vilenice 2009 (Slovenia), Author of the Year of Book Fair of Tirana in 2013, finalist of BTBA (Best Translated Book Award) in the USA (2011), nominated for the international award The European Poet of Freedom, in Gdansk, Poland (2012).

MISTERI I LUTJEVE

Në familjen time
lutjet bëheshin fshehtas
me zë të ulët, me një hundë të skuqur nën jorgan,
gati mërmëritje,
me një psherëtimë në fillim dhe fund
të hollë, e të pastër si një garzë.

Përreth shtëpisë,
kishte vetëm një palë shkallë për t'u ngjitur
ato të drunjtat, të mbështetura gjithë vitin pas murit,
për riparimin e tjegullave në gusht para shirave.
Në vend të engjëjve,
hipnin e zbritnin burra
që vuanin nga shiatiku.

Luljeta Lleshanaku

(ALBANIJA)

Luljeta Lleshanaku (Liuljeta Lešanaku) gimė 1968 m. Elbasanyje, Albanijoje. Tiranos universitete baigė literatūros studijas, redagavo kelis Albanijos kultūrinius leidinius. Išleido septynias poezijos knygas, dar kelios knygos išėjo kitomis kalbomis: *Freska* (Fresco, JAV, 2002), *Antipastoralė* (Antipastorale, Italija, 2006), *Gamtos vaikai* (Child of Nature, JAV, 2010; *Kinder der Natur*, Austrija, 2010; *Dzieci natury*, Lenkija, 2011), *Pakrikimas* (Haywire, Jungtinė Karalystė, 2011). Daugelio šalies ir tarptautinių literatūros premijų laureatė: „Vilenicos kristalo“ (Slovėnija, 2009), Tiranos knygų mugės Metų knygos (2013), BTBA (Best Translated Book Award) apdovanojimo finalininkė (JAV, 2011), nominuota „Europos laisvės poeto“ premijai (Gdanskas, Lenkija, 2012).

103

MALDŲ PASLAPTIS

Mano šeimoje
meldžiamasi buvo slapčia,
tylomis, beveik murmant,
sloguota nosimi po antklode,
atsidūstant prieš tai ir atsidūstant po to,
lengvai ir steriliai, tarsi tvarstis.

Vienišos medinės kopėčios prie namų
ištisis metus atremtos į sieną
kantriai laukdavo, kol imsime
taisyti čerpes rugpjūtį prieš įsilyjant.
Ne angelai
laipiojo jomis aukštyn ir žemyn,
bet išijo kamuojami vyrai.

Ata luteshin duke u shikuar sy më sy me Të,
si në një marrëveshje kryezotësh
duke kërkuar një shtyrje afati.

“Zot, me jep forcë!” e asgjë më shumë,
se ishin pasardhësit e Esaut,
të bekuar, me të vetmen gjë që mbeti prej Jakobit,
– shpatën.

Në shtëpinë time
lutja ishte një dobësi,
që nuk përflitej kurrë,
si të bërit dashuri.
Dhe njësoj si të bërit dashuri
pasohej nga nata e frikshme e trupit.

104

LAJME TE VONUARA

Në fshatin midis maleve, lajmi vjen një muaj me vonesë.
Gjate rrugës pafajësohet: ai që vdiq shkoi doemos në parajsë,
e një grusht shteti “është vullneti i zotit”.

Përroi mbyl vetminë me vetmi. Imagjinata është rrëshirë
që të mbron nga trupi. Përndryshe, pylli i rëndë i gështenjave
he burrat e dehur,
gdhihen me shpatulla të ftohta ngjeshur pas murit.

Vajzat preferojnë martesat larg
për të lënë prapa, të paprekur,
bustin e pesëmbëdhjetëvjeçares.

Jie meldėsi, žvelgdami Jam tiesiai į akis,
vildamiesi sudaryti naują sandorą
arba atidėti galutinę datą.

„Dieve, suteik mums jėgų“, meldė jie,
nes buvo Ezavo ainiai,
kuriems suteikta vienintelė iš Jokūbo likusi malonė
– kalavijo palaima.

Malda mano namuose
buvo silpnumo požymis,
niekad nebuvo apie ją kalbama,
lygiai kaip apie mylėjimąsi.
Ir tarsi pasimylėjus
po jos sutemdavo
gūdi kūno naktis.

105

VĖLUOJANČIOS NAUJIENOS

Kalnų kaimeliuose naujienos vėluoja mėnesį.
Kelias nukenksmina jas: velioniai keliauja tiesiai į rojų,
ir perversmai šalyje vyksta „Dievo valia“.

Upelis prigirdo vienatvę vienatvėje. Vaizduotė tarsi smala
saugo tave nuo tavojo kūno. Sunkus kaštonų miškas ir
skenduoliai saulei tekant šliejasi
šaltomis nugaromis į sieną.

Mergaitės noriai nuteka į tolybes,
pasilieka tik neliestos jų
penkiolikmečių krūtys.

Dhe përtej pesë fshatrave vijnë nusët,
nusët që do të lindin femijë- profetë
midis sanës dhe kashtës në plevicë. Ah, desha të them
vetëm njëri prej tyre do të jetë profet;
të tjerët do të praktikohen për të gjuajtur me gurë
(kjo është gjithashtu pjesë e profecisë).

Në një mesditë vjeshte si kjo,
ata do të dalin nga shkolla si një tufë e trazuar sorrash
prej erës se gjakut,
per t'iu vënë pas makines- rrangallë të postës
deri në kthesë, kur ajo të zhbëhet në pluhur.

E pastaj do të shkojnë të vjedhin dardhët e egra në “oborrin e kurvës”
Askush nuk i ndalon. “Grua me dy burra... hak e ka!”
idis dardhëve të egra në çantë- një roman,
me porosinë për t'u mbajtur mirë. Një “Ana Kareninë”
që do të lexohet me padurim duke filluar nga faqja e fundit,
e pastër dhe e fisnikëruar si një lajm i vonuar.

REALITETE VERTIKALE

Të vazhduarit, në rastin tim, nuk është zgjedhje por detyrim
qëkur tri breza zgjohen njeherazi brenda meje.

I pari është një fëmijë i plakur; im atë.
Fatin dhe veshjet i zgjedh gjithmone nje numër më të vogël.

E pastaj gjyshi. Në kohën e tij nuk njihej fjala “diagnozë”,
ai thjesht vdiq nga dëshpërimi gjashtë muaj pas së shoqes
E pa humbur kohe, mbi trypat e tyre
komuniteti ndërtoi nje punishte uniformash prej doku.

Nuotakos atkeliauja iš už penkių kaimų,
nuotakos, gimdysiančios pranašo vaikus
daržinė, tarp žolės ir šiaudų. Ak, tenorėjau pasakyti:
tik vienas iš jų taps pranašu,
kiti vien mėtysis akmenimis
(tai irgi pridera pranašavimui).

Vieną rudens vidudienį, tokį kaip šis,
jie parlėkdami iš mokyklos lyg sumišęs varnų pulkas,
vedamas kraujo kvapo,
seks paskui byrantį pašto automobilį
iki pat posūkio, kol jis ištirps dulkėse.

O paskui jie nuskuos vogti kriausių iš „paleistuvės sodo“,
niekas jų nesulaikys. „Viena su dviem vyrais... To jau pakaks!“
Tarp laukinių kriausių krepšyje romanas,
saugiai padėtas. Ana Karenina,
bus skaitoma nekantriai nuo pabaigos,
švari ir branginama, lyg vėluojančios naujienos.

107

VERTIKALIOS TIKROVĖS

Keltis man yra pareiga, kas rytą
išsyk su manimi nubunda trys kartos.

Pirmoji yra senas vaikas – mano tėvas,
jis visad renkasi savo lemtį ir drabužius per mažus vienu numeriu.

Paskui senelis. Jo laikais nebuvo žodžio „diagnozė“,
jis mirė tiesiog iš nevilties, praėjus šešiams mėnesiams kaip mirė žmona.
Ir negaišuodamas iš jų kūnų išaugo
fabrikas, kuriame buvo siuvinamos uosto darbininkų uniformos.

E stergjyshi. Nese ka ekzistuar nje i tille
une nuk ia di as emrin, ketu kujtesa pëson hiatus,
– prejardhja fshatare e prerë si thonjtë e fortë
e te zverdhur. nga puna ne arë.
Te tre perkulen si një pyll sipër meje
e me diktojnë se çfare duhet te bëj
e çfare nuk duhet.

Sapo degjove prej meje nje te tillë “mirëmëngjes”
si e dale prej nje elefanti me putra mbi piano
apo prej shqepjeve te xhaketes se im eti.

Ata nuk po orvaten te ndryshojne ndonje gjë
e as te kundervihen; ndjehen te freskët
ashtu te larë me sapunin e lirë të perkohësisë.

Ata thjesht e riprekin boten permes meje
si me nje palë doreza plastike
për të ruajtur të paprekur shkakun
në vendin e krimit.

MESHKUJ

Qenia njerëzore është si një gjuhë e vdekur
prej saj mbetet vetëm një shprehje, citim, apo një fjalë e vetme.

Por një baba pa djem është një mutacion;
emri i tij do të qarkulloje nga njëri vesh në tjetrin
përmes një fryme të pastër femërore
i artikuluar si një ëndërr pa konflikt
e vështire për t’u mbajtur mend të nesërmen.

Ir dar prosenelis, jei apskritai toks buvo,
nežinau jo vardo, čia mano atmintyje spraga,
mano valstiečiai protėviai šiurkščiai tašyti tarsi stori
pageltę lauko darbininkų nagai.
Visi trys siūbuoja virš manęs tarsi miškas,
jie pasako man, ką daryti
ir ko nedaryti.

Išgirdai iš manęs „labas rytas“,
lyg dramblys trepsėtų ant pianino
arba tirptų putos ant mano tėvo švarko.

Jie nesišauks permainų
ir nesigins nuo jų, jausis švariai
nuprausti pigiu laikinybės muilu.

Jie tiesiog vėl lies pasaulį per mane
lyg per plastmasines pirštines, kad nepaliktų
jokių pėdsakų nusikaltimo vietoje.

VYRAI

Žmogaus būvis yra lyg mirusi kalba,
iš kurios liko tik posakis, citata ar vienintelis žodis.

Bet vyras be sūnų yra tarsi mutacija,
jo vardas keliauja iš lūpų į lūpas,
lydimas tyro moterų alsavimo,
aiškiai tariamas, lyg sapnas be prieštaros,
vargiai prisimenamas jau tą pačią dieną.

Gjashtë vajza; secila prej lindjeve qe një dështim
si tregtari i arit
që kthehet në shtëpi vetëm me mëndafsh dhe çajëra kurues.

Pa një djalë në familje,
pa një lumë për të derdhur mbeturinat toksike
të zemërimit të tij bardhë e zi.
Pa dikë për të parashikuar luftën në skeletin e kafshëve
të shtëpisë pas darke,
– luftërat, lindjet vdekjet
kur jeta dembeloset në paqe.

Qeliza e tij është një shpellë
me skica naïve prej karboni:
gjahtari kundër bishës, gjahtari kundër natyrës
deri në çastin kur një grua shfaqet afër zjarrit.
Atëherë e tij fuqia zhvendoset nga muskujt tek sytë
dhe këndi i shigjetës bëhet i paqartë.

Ky është fundi i epokës së akullit
dhe fundi i qartësisë.

Dhe është një sekret që i përthith burrat nga brenda
si Yjet Xhuxha,
duke i transformuar nga të verdhë, në të bardhë
dhe pastaj ... të zinj, një njollë në kozmos.
Pa një djalë për t'ia përcjellë këtë
jo vetë të fshehtë
por artin e vetmisë.

Šešios mergaitės, kiekvienai gimus – nusivylimas,
tarsi aukso pirklys
neštų namo vien šilką ir gydomąsias žoles.

Be sūnaus šeimoje
lyg be upės, plukdančios nuodingas nuotekas
iš juodos ir baltos tėvo rūstybės.
Nėra kam po pietų
nuspėti karą iš naminių gyvulių griaučių,
nei gimimų, nelaimingų mirčių, karų
tingiam taikos metų gyvenime.

Jo celė yra ola,
anglimi išpaišyta naiviais piešiniais:
medžiotojas prieš žvėrį, medžiotojas prieš gamtą,
kol ateina prie laužo moteris,
ir jo raumenys perleidžia jėgą akims,
ir sudreba jo lanko taikiklis.

Taip praeina ledynmetis,
išblėsta aiškumas.

Yra paslaptis, įsiurbianti vyrus iš vidaus,
lyg žvaigždės nykštukės,
iš pradžių jos būna geltonos, paskui darosi baltos,
ir pagaliau... juodos, kosmoso dėmės.
Nėra sūnaus, kuris tai paveldėtų, –
ne paslaptį,
bet vienatvės meną.

Shoku im i bangës në shkollën fillore
kishte gishta blu, buzët blu dhe një vrimë të
pariparueshme blu në zemër.
I shënuar me vdekje. I padukshëm. Ai vetëm ruante rrobat
i ulur mbi një gur, jashtë fushës së lojës,
asaj alkimie djerse dhe pluhuri.

I shënuari për të qenë mbret
është i ftohtë, i gatshëm për një rënie të lire,
i lindur parakohe nga një mitër e palumtur.

Gruaja flokëkuqe që pret përnatë burrin e pirë
do të vazhdojë ta presë kështu edhe njëqind vjet.
Nuk është faji i alkoolit. Ajo ka pritjen t'vulosur në fytyrë.
Dhe ai ndodhet krejt rastësisht në këtë akt
sa spektatori i rastit
që shiu e futi nga rruga në sallë.

Po kështu nuk është faji i luftës që i merr jetën djaloshit
me sy të trishtë. Ai ishte i prerë për listat e rekrutimit.
Melankolia është arsenali bazë i ushtrive.

Kurse ai që është vulosur me mbijetesë
do të vazhdojë të ushqehet me këlyshët e tij, si ariu polar,
pa e marrë kurrë vesh se moti është ngrohur.

Te gjithë të mbyllur si teoremat. Qielli i tyre
është një shtëpi e marrë me qera,
ku nuk mund të ngulësh as edhe një gozhdë më tepër.

PAŽENKLINTA VEIDE

Mano bendrasuolis pradinėje mokykloje
buvo mėlynais pirštais, mėlynomis lūpomis
ir nešiojosi širdyje mėlyną neužgyjančią skylę.
Mirties paženklintas. Neįžiūrimai. Jis tik saugodavo rūbus,
sėdėdamas ant akmens už žaidimų aikštelės,
už dulkių ir prakaito alchemijos.

Tas, kuriam lemta tapti karaliumi,
yra ramus, pasirengęs laisvam kryčiui,
iš nelaimingų įsčių gimęs per anksti.

Rausvaplaukė moteris, kasnakt laukianti girtuoklio vyro,
lauks dar šimtą metų.
Ne alkoholis kaltas: jai veide įspaustas laukimas,
ir jis pats ne kaltesnis
nei atsitiktinis žioplys,
lietaus atvytas iš gatvės.

Lygiai tiek pat tekaltas karas dėl liūdnaakio berniuko mirties.
Jis buvo lyg paženklintas šauktinių mobilizacijai,
melancholija yra svarbiausias karų arsenalas.

Kas pažymėtas kaip išgyvensiąs,
mis savo jaunikliais, lyg šiaurės lokys,
nenutuokiąs apie klimato atšilimą.

Visi jie baigtiniai lyg teorema, jų dangus
yra nuomojamas būstas,
kur nė vinies neįkalsi.

Në pritje të një një urdhëri të dytë,
të cilin do ta injorojnë gjithsesi,
me krahët lidhur pas lopatave dhe veshët zënë më dyllë,
si njerëzit e Odiseut, në shtegun e sirenave.

NË VENDIN PA EMËR

Nuk është nevoja të mbushësh ndonjë formular
e të japësh me bezdi gjurmët e gishtave.
Asnjë i huaj nuk ka ç'të dhunojë
atje ku gjithçka është e ndërtuar me frymë;
dhe gurët për tempujt janë sjellë nga larg, me kilometra ndoshta
për të shijuar gjeometrinë e hijeve.
Nuk ka vrima çelësash, ç'farë mund të vjedhësh
atje, në qytet-shtetin e poetëve të vdekur?
Si leukoplaste mbi vetulla pas zënkave djaloshare
hiqen veç të lagura, kutitë e postës..
Qytete pa reklama. Pa gra të bukura me buzëqeshje
anti-karie. Por, rrugë, rrugë që synojnë drejt periferisë,
kufinjve të njohjes- diktaturën e një fije bari.
Ngjatjetoj. Nuk më kthehet.
Çfarë kuptimi ka t'i urosh mbarësi
atij që lind dhe vdes brenda një dite, a ndoshta brenda një ore?
Ja, ku janë, të gjithë, mbi tavolinën time të punës,
në kopertinat e prapme, fotografitë e tyre të bëra
posaçërisht,
kopështi i Edenit në sfond,
ngjitur si faturat pas rrobave të varura në pastrimin kimik.
Dhe në fund, çuditërisht nuk di të tregoj emrin e atij vendi
siç nuk ka emër një komb pa martirë.
Dezertorë po, të damkosur, si dezertorët spartanë
me gjysmën e rruar të fytyrës,
paqe me dritën dhe errësirën, njëherazi

Jie laukia tolesnio įsakymo,
kurio vis tiek nepaisys,
jų rankos pririštos prie vairo, ausys užlipintos vašku,
lyg Odisėjo jūreiviams sirenų kelyje.

BEVARDĖJE VIETOJE

Nereikia pildyti formuliaro
arba bjaurintis palikti pirštų atspaudų.
Joks prašalaitis nieko nesudrums
ten, kur viską sukūrė dvasios,
o šventyklų akmenys buvo velkami kilometrus,
kad paragautų šešėlių geometrijos.
Nėra rakto skylių, nes ką pavogsi
mirusių poetų mieste-valstybėje?
Pašto dėžutės atplyšta lyg šlapi pleistrai
nuo muštynėse praskeltų vaikėzų antakių.
Miestai be reklamos, be gražių moterų
nuo eduonies apsaugotomis šypsenomis,
tik jų gatvės nutįsta į pakraščius, iki pažinimo ribų,
kur viešpatauja žolės stiebo diktatūra.
Pasisveikinu. Niekas neatsako.
Kokia prasmė linkėti laimės tam,
kuris gimsta ir miršta tą pačią dieną, o gal net tą pačią valandą?
Štai kur visi, ant mano stalo –
knygų nugarėlėse mažytės nuotraukos
su Edeno sodu fone,
priklijuotos lyg valyklos kvitai prie drabužių.
Bet keisčiausia, kad nežinau, kaip vadinti tą vietą,
juk tauta be kankinių yra bevardė.
Dezertyrai, paženklinti kaip kadais dezertyrai Spartoje,
pusiau nuskustais veidais –
vienalaikėj šviesos ir tamsos dermėj.

Nikola Madzirov

(MACEDONIA)

Nikola Madzirov (Никола Маџиров), poet, essayist, translator, was born in family of Balkan War refugees in Macedonia in 1973. He was an editor of poetry section of online journal *Blesak* and now he is one of the coordinators at the international poetry network *Lyrikline*. He is the author of several poetry books: *Locked in the city* (1999), *Somewhere nowhere* (1999), *In the city, somewhere* (2004), *Relocated Stone* (2007), *A way of being* (2009). His poetry has been translated into more than forty languages. He has won the Hubert Burda European Award, also the most prestigious Macedonian poetry award Miladinov Brothers at Struga Poetry Evenings as well as number of other Macedonian and international literary awards. In 2016 he has been named the National Artist of Macedonia.

116

ДОМ

Живеев на крајот од градот
како улично светло на кое никој
не му ја менува светилката.
Пајажината ги држеше сидовите заедно,
потта нашите споени дланки.
Во преобразбите на невешто сосиданите камења
го криев плишаното мече
спасувајќи го од сонот.

Деноноќно го оживував прагот
враќајќи се како пчела што
секогаш се враќа на претходниот цвет.
Беше мир кога го напуштив домот:

Nikola *Madžirov*
(MAKEDONIJA)

Nikola Madžirovas (Никола Маџиров) gimė 1973 m. Strumicoje. Poetas, eseistas, vertėjas. Redagavo interneto leidinio *Blesok* poezijos skyrių, šiuo metu – portalo *Lyrikline* makedonų poezijos skyriaus koordinatorius. Išleido poezijos knygas: *Заклучени во градот* (*Įkalinti mieste*, 1999), *Некаде никаде* (*Kažkur niekur*, 1999), rinktinę *Во градот, некаде* (*Mieste, kažkur*, 2004), *Преместен камен* (*Perkeltas akmuo*, 2007), rinktinę *Начин на постоење* (*Egzistavimo būdas*, 2009). Jo poezijos rinktinės išleistos kroatų, airių (gėlų), vokiečių kabomis, kūrybos išversta į 41 kalbą. Apdovanotas Huberto Burdos premija, prestižiškiausia Makedonijoje brolių Miladinovų premija (Strugos poezijos vakarų festivalyje), daugeliu kitų Makedonijos ir tarptautinių literatūros premijų. Pelnė 2016 m. Makedonijos nacionalinio menininko vardą.

117

N A M A I

Gyvenau miesto paribų
lyg gatvės žibintas, kuriam niekas
neįsuka lempos.
Voratinklis laikė sienas drauge,
prakaitas – mudviejų sukibusius delnus.
Pavidaluose negrabiai sumūrytų akmenų
slėpia plušinę meškutį,
vaduodamas jį šitaip nuo miego.

Per dienas ir naktis gaivinau slenkstį
grįždamas vis lyg bitė, kuri
kaskart sugrįžta ant lankyto žiedo.
Kai apleidau namus, sklido ramybė:

гризнатото јаболко не беше потемнето,
на писмото стоеше марка со стара напуштена кука.

Кон тивките простори од раѓање се движам
и под мене празнини се лепат
како снег што не знае дали на земјата
или на воздухот припаѓа.

СЕНКИТЕ НЕ ОДМИНУВААТ

Еден ден ќе се сретнеме,
како бротче од хартија и
лубеница што се лади во реката.
Немирот на светот ќе
биде со нас. Со дланките
ќе го помрачиме сонцето и со фенер
ќе се доближуваме.

Еден ден ветерот нема
да го промени правецот.
Брезата ќе испрати лисја
во нашите чевли пред прагот.
Волците ќе тргнат по
нашата невиност.
Пеперутките ќе го остават
својот прав врз нашите образи.

Една старица секое утро
ќе раскажува за нас во чекалната.
И ова што го кажувам е
веќе кажано: го чекаме ветерот
како две знамиња на граничен премин.

Еден ден сите сенки
ќе нè одминат.

prakąstas obuolys dar nebuvo patamsėjęs,
ant laiško – pašto ženklas su senu apleistu namu.

Link tylių erdvių judu nuo gimimo,
apačioje po manim tuštumos sulimpa
lyg sniegas, nežinantis, ar priklauso
žemei jis, ar orui.

ŠEŠĖLIAI PRASLENKA PRO MUS

Vieną dieną susitiksimė
kaip popierinė valtelė ir
arbūzas, vėsinaamas upėje.
Visas pasaulio nerimas
liks su mumis. Delnais
užtemdysim saulę ir laikydami žibintą
artėsime vienas į kitą.

Vieną dieną nepakeis
krypties vėjas.
Beržas lapus palydės į mūsų batus,
stovinčius prie slenksčio.
Vilkai nuseks paskui
mudviejų nekaltybę.
Drugeliai pribers
savo dulkelių mums ant skruostų.

Senolė kas rytą
pasakos apie mus laukiamajame.
Tai, ką dabar sakau,
irgi jau pasakyta: laukiame vėjo
lyg dvi vėliavos pasienio poste.

Vieną dieną visi šešėliai
praslinks pro mus.

Далечни се сите куќи што ги сонувам,
далечни се гласовите на мајка ми што на
вечера ме повикува, а јас трчам кон полињата со жито.

Далечни сме ние како топка што го промашува голот
и оди кон небото, живи сме
како термометар кој е точен само тогаш кога
ќе погледнеме кон него.

Далечната стварност секој ден ме испрашува
како непознат патник што ме буди на половина пат
со прашање „Тој ли е автобусот?“,
а јас му велама „Да“, но мислам „Не знам“,
не знам каде се градовите на твоите дедовци
што сакаат да ги напуштат сите откриени болести
и лековите што содржат трпеливост.

Сонувам за куќа на ридот од нашите копнежи,
да гледам како брановите на морето го исцртуваат
кардиограмот на нашите падови и љубови,
како луѓето веруваат за да не потонат
и чекорат за да не бидат заборавени.

Далечни се сите колиби во кои се криевме од дождот
и од болката на срните што умираа пред очите на ловците
кои беа повеќе осамени, отколку гладни.

Далечниот миг секој ден ми поставува прашање
„Тој ли е прозорецот? Тој ли е животот?“, а јас му велама
„Да“, а всушност „Не знам“, не знам кога
птиците ќе прозборат, а да не кажат „Небо“.

NEŽINAU

Tolimi visi tie namai, kuriuos sapnuoju,
tolimi šūksniai mano motinos,
ji kviečia vakarienės, o aš pasileidžiu į javų laukus.

Tolimi esame lyg kamuolys, prašauantis pro vartus
ir skriejantis į dangų, mes gyvi
lyg termometras, kuris tiksliai rodo,
tik kai į jį pažiūrime.

Tolima tikrovė kasdien kamantinėja mane
lyg nepažįstamas keliautojas, kuris prižadina pusiaukelėj
ir klausia: „Ar čia tas autobusas?“
Tariu jam „Taip“, o pats galvoju: „Nežinau“,
nežinau, kur yra miestai tavo prosenių,
trokštančių atsikratyti visų atrastų ligų
ir vaistų, kurių sudėtyje yra kantrybė.

Svajoju apie namą ant kalvos iš mūsų troškimų,
stebėti, kaip bangos jūroje braižo
mūsų kryčių ir meilių kardiogramą,
kaip tiki žmonės, kad nenuskęstų,
ir žengia pirmyn, kad nebūtų užmiršti.

Tolimos visos kalnų trobelės, kuriose glaudėmės nuo lietaus
ir nuo sopulio stirnų, kurios merdėjo
stebint labiau vienišiams nei alkaniems medžiotojams.

Tolima akimirka vis užduoda man klausimą
„Ar šitas langas? Ar šitas gyvenimas?“, o aš jai atitariu
„Taip“, nors iš esmės „Nežinau“, nežinau, kada
paukščiai prašneks, bet neištars „Dangus“.

ОДВОЕН

Се одвоив од секоја вистина за почетоците
на стеблата, реките и градовите.
Имам име што ќе биде улица на разделби
и срце што се појавува на рендгенски снимки.
Се одвоив и од тебе, мајко на сите неба
и куќи на безгрижноста.
Сега крвта ми е бегалец што припаѓа
на неколку души и отворени рани.
Мојот бог живее во фосфор од чкорче,
во пепелта што го чува обликот на пресеченото дрво.
Не ми треба мапата на светот кога заспивам.
Сега сенка од класје жито ја покрива мојата надеж,
и мојот збор е вреден
како стар семеен часовник што не го мери времето.
Се одвоив од себе, за да стасам до твојата кожа
што мириса на мед и ветер, до твоето име
што значи немир што ме успокојува,
што ги отвора портите на градовите во кои спијам,
а не живеам. Се одвоив од воздухот, од водата, од огнот.
Земјата од која сум создаден
е вградена во мојот дом.

ПО НАС

Еден ден некој ќе ги здипли нашите кебиња
и ќе ги прати на хемиско чистење
од нив да го истрие последното зрнце сол,
ќе ги отвори нашите писма и ќе ги реди по датуми
наместо по исчитаност.

ATSISKYRĖS

Atsiskyriau nuo bet kokios tiesos apie
medžių, upių ir miestų pradžią.
Mano vardas – būsima atsisveikinimų gatvė
ir širdis, išryškėjanti rentgeno nuotraukose.
Atsiskyriau ir nuo tavęs, motina visų dausų ir
nerūpestingumo namų.
Dabar mano kraujas – bėglys, priklausantis
kelioms sieloms ir žiojinčioms žaizdoms.
Mano dievas gyvena degtuko fosfore,
pelenuose, saugančiuose nukirsto medžio pavidalą.
Užmiegant man neprireikia pasaulio žemėlapių.
Javo varpos šešėlis gožia mano viltį,
mano žodis turi tiek vertės
kiek ir senas šeimos laikrodis, nebeskaičiuojantis laiko.
Atsiskyriau nuo savęs, kad prisiartinčiau prie tavo odos,
kvepiančios medumi ir vėju, prie tavo vardo,
reiškiančio nerimą, kuris mane ramina,
atveriančio miestų, kuriuose miegu,
bet negyvenu, vartus. Atsiskyriau nuo oro, vandens, ugnies.
Žemė, iš kurios esu sukurtas,
įmūryta į mano namus.

MUMS IŠ PASKOS

Vieną dieną kas nors suvynios mūsų anklodes
ir nuneš į cheminį valymą,
kad išsitrintų net paskutinis druskos grūdelis,
atplėš mūsų laiškus ir sudėlios pagal datas,
o ne perskaitymų skaičių.

Еден ден некој ќе го размести мебелот во собата
како шаховски фигури на почеток од нова игра,
ќе ја отвори старата кутија за чевли
во која ги чуваме паднатите копчиња од пижамите,
недотрошените батерии и гладта.

Еден ден ќе ни се врати болката во 'рбетот
од тежината на хотелските клучеви и
сомнежот со кој рецепционерот ни го подава
далечинскиот управувач.

Туѓите сожалувања ќе тргнат по нас
како месечина по заталкано дете.

ВИДОВ СОНОВИ

Видов сонови на кои никој не се сеќава
и плачења на погрешни гробови.
Видов прегратки во авион што паѓа
и улици со отворени артерии.
Видов вулкани што спијат подолго
од коренот на семејното стебло
и едно дете кое не се плаши од дождот.
Само мене никој не ме виде,
само мене никој не ме виде.

БРЗ Е ВЕКОТ

Брз е векот. Да бев ветер,
ќе ги лупев корите на дрвјата
и фасадите на периферните згради.

Vieną dieną kambaryje kas nors perstatys baldus
kaip šachmatų figūras prieš pradedant naują partiją,
atidarys seną batų dėžę,
kurioje laikome išplyšusias pižamų sagas,
neišnaudotas baterijas ir alkį.

Vieną dieną atsinaujins nugaros skausmas
nuo viešbučio raktų svorio, ir
abejonės, su kuria budėtojas paduoda
nuotolinio valdymo pultelį.

Svetimi apgailestavimai seks mums iš paskos
lyg mėnesiena paskui klydinėjantį vaiką.

MAČIAU SAPNUS

125

Mačiau sapnus, kurių niekas nebepamena,
ir raudones ant ne tų kapų.
Mačiau apsikabinimus dūžtančiam lėktuve
ir gatves atvertomis arterijomis.
Mačiau ugnikalnius, miegančius ilgiau
už giminės medžio šaknį,
ir vaiką, kuris nepabūgsta lietaus.
Manęs tik niekas nematė,
manęs tik niekas nematė.

GREITAS YRA AMŽIUS

Greitas yra amžius. Jei būčiau vėjas,
plėšyčiau medžių luobus
ir periferinių pastatų fasadus.

Да бев злато, ќе ме криеја во подруми,
во ровлива земја и меѓу скршени играчки,
ќе ме забораваа татковците, а нивните синови
трајно ќе ме паметеа.

Да бев куче, немаше да ми биде страв
од бегалци, да бев месечина немаше
да се плашам од смртни казни.

Да бев сиден часовник
ќе ги криев пукнатините на сидот.

Брз е векот. Ги преживуваме слабите земјотреси
гледајќи кон небото, а не кон земјата.
Ги отвораме прозорците за да влезе воздух
од местата каде што никогаш не сме биле.
Војни не постојат, зашто секој ден некој
го ранува нашето срце. Брз е векот.
Побрз од зборот.
Да бев мртов, сите ќе ми веруваа
кога молчам.

Jei būčiau auksas, slėptų mane rūsiuose,
purioje žemėje ir tarp sulaužytų žaislų,
užmirštų mane tėvai, o jų sūnūs
ilgai mane prisimintų.

Jei būčiau šuo, nesibaidyčiau
pabėgėlių, jei būčiau mėnesiena,
nebijočiau mirties bausmės.

Jei būčiau sieninis laikrodys,
slėpčiau plyšius ant sienos.

Greitas yra amžius. Nedidelius žemės drebėjimus atlaikome
žvelgdami į dangų, o ne į žemę.
Atveriamo langus, kad padvelktų oras
iš vietovių, kuriose niekada nesame buvoję.
Karai neegzistuoja, nes kiekvieną dieną
kas nors sužeidžia mums širdį. Greitas yra amžius.
Greitesnis už žodį.
Jei būčiau miręs, visi manimi tikėtų,
kai tylėčiau.

Mathura

(ESTONIA)

Margus Lattik was born in 1973, better known by his pen-name Mathura. He is an Estonian poet and translator, winner of the Gustav Suits Poetry Award (2014). He has published eight collections of poems and a travelogue. Strongly influenced by Oriental thinking, much of his writing is nevertheless closely connected to his native landscape. His list of translations include classical Indian texts like *Bhagavad-gita* and *Vairagya-sataka*, but also works of contemporary Western authors like Derek Walcott, Dylan Thomas, Ben Okri, Witi Ihimaera. His own work has been translated into a dozen languages, including books in Finnish, English and Spanish. He is a member of the Estonian Writers' Union.

128

KOHALOLU

Ma polnud seda planeerinud.
Orus kohtuvad teed, keerdudes läbi lihtsa linna,
lumiste tippude vahel.
Talv läheneb põhja suunast.

Tänane päikesevalgus näitab end hajusa uduna,
see muutub nii eredaks, et katab kõik,
kustutab mäed piirjoonteks, mis eristuvad
alles pisut pikema vaatamise järel ning
mis võiksid ka siis olla sama hästi hoopiski madalad pilved;
see sulatab Lago Maggiore ja vastaskaldad ja taeva
üheks taustaks, laiaks siidikangaks.
Ma lähen ujuma, kuigi noor itaallanna
lapsega naeratab ja naerab, ohoo.

Margus Lattikas (g. 1973), plačiau žinomas Mathuros slapyvardžiu – estų poetas, vertėjas, Gustavo Suitso poetinės premijos laureatas (2014). Išleido aštuonis poezijos rinkinius ir kelionių dienoraštį. Patyrė stiprią Rytų mąstymo įtaką, bet jo kūryba glaudžiai susijusi su gimtosios šalies kraštovaizdžiu. Išvertė klasikinės indų literatūros, VIII a. kinų poezijos ir šiuolaikinės įvairių šalių anglakalbių autorių kūrybos (Dereko Walcotto, Dylano Thomo, Beno Okri, Witi Ihimaeros). Mathuros eilėraščių išversta daugiau kaip į dešimtį kalbų, išleistos knygos suomių, anglų ir ispanų kalbomis. Estijos rašytojų sąjungos narys.

BUVIMAS

Aš to visai neplanavau.
Slėny susitinka keliai, vingiuoja per paprastą miestą
tarp sniegu apklėstų viršūnių.
Žiema nuo šiaurės artėja.

Šiandien saulės šviesa ir išskydęs rūkas,
jis tampa toks ryškus, kad uždengia viską,
paverčia kalnus kontūrais, kurie matyti
tik ilgeliau įsižiūrėjus ir
taip pat galėtų būti žemai traukiantys debesis;
tai sutirpdo Madžorės ežerą ir priešingus krantus ir dangų
į vieną foną, platų šilkinį audeklą.
Einu maudytis, nors jauna italė
su vaiku šypso ir juokiasi, oho-o.

Punane laev seisab sadamas, kajakad
 redutavad paadisilla pidemetel ja silt ütleb võõras
 keeles: "Loata kalastamine keelatud." Pardid ja
 vesipapid uitavad kalda kandis, mäed terendavad
 justkui unarusse suikuv ulm.
 Ma polnud seda planeerinud – seda reisi, seda elu.
 Seda päeva, mil saan taas olla koos sinuga, keda kohtasin
 nii vara,
 ühel sarnasel pealelõunal põhjamaisel vanalinna tänaval .
 Ma ei teinud seda, sest kõik on mööduv – see päev,
 see valgus, see aastaaeg –
 ning keegi ei jõua kunagi
 kokku lugeda kõiki tunde, keegi ei suuda kokku liita
 ja lahutada kõik valusid ja rõõme, et leida neist mingit
 tahutud tõde. Ja keegi ei vajagi seda.

Õhtul süttivad mäejärsakutel kirikud
 nagu valged jõuluküünlad; külad ja linnad
 on lampide võrgustik.

Mitmed elud ootavad aeglast päeva.

NOSTALGIA

ANDREI TARKOVSKILE

emamaa
 mu katkine küna
 ma otsin küll valgust
 kuid leian vaid sind
 kivised väljad
 ja punane muda
 pärnapuusalu
 kui piima täis rind

Raudonas laivas laukia uoste, žuvėdros
tyko ant molo turėklų, užrašas svetima kalba
skelbia: „Be leidimo žvejoti draudžiama“. Antys ir
vandeniniai strazdai plūduriuoja pakrantėj, kalnai
šmėkšo it užmarštin smingantis sapnas.
Aš to visai neplanavau – kelionės šios ir šio gyvenimo.
Tos dienos, kai vėl galėsiu būti su tavim, sutikta taip anksti,
vieną panašią popietę šiaurietiško senamiesčio gatvelėj.
Aš to nepadariau, nes visa kas praeina – toji diena,
toji šviesa, tas metų laikas,
ir niekas niekada nesugebės
visų tų valandų skaičiuoti, niekas nepajėgs sudėti
ir atimti visų tų skausmo ir džiaugsmo valandų, kad jose
rastų kažin kokią
kirviu tašytą tiesą. Ir niekam to nereikia.

131

Vakare kalnų pašlaitėse žiebiasi bažnyčios
kaip baltos Kalėdų žvakės; kaimai ir miestai
virsta lempų raizginiu.

Daugelis gyvybių laukia lėtos aušros.

NOSTALGIJA

ANDREJUI TARKOVSKIUI

gimtinė
mano suskilusi gelda
taip ieškau šviesos
o terandu tave
akmenų laukai
raudonas purvas
liepų giraitė
it pieno pilnos krūtys

lõhnab ja õitseb
hoiab mind süles
see hetk
on see hetk
mu mesilaslaps
sa lõhnad ja kosud
saad allikaks kord sa
mööda söestuvaid teid
kohtad pimedust
oma kaugemas kohas
mu kallis
sa pole seal
minu verine märter
sa oled muud
kui valge küünlaleek
küll

aga igatsus
sinus
öeldakse sulle
polnud kunagi
päris
ja seda mis mõtled
teame me kõik
kuid seda ei tunne
meist kunagi keegi
tõesti
me oleme
ajastu märgid
me oleme kõik
aeg
on kõik
ja meil pole
aega

kvepia ir žydi
laiko mane glėby
ši akimirka
tėra ši akimirka
mano bičių vaike
tu kvepi ir veši
sykį tapsi versme
ir apanglėjusiais keliais
sutiksi tamsą
pačioj toliausioj vietoj
mano brangusis
tu ne tenai
mano kruvinas kankiny
tu esi visa, tik ne
žvakės balta liepsna
tikrai

bet ilgesys
tavy
kaip sako jie
niekad nebuvo
tikras
o ką manai
visi mes žinom
tik šito niekad
nieks nepajunta
iš tikro
mes esam
laikmečio ženklai
mes esam visa
laikas
yra visa
ir mes neturim
laiko

nii
me usume

uskmatust
rohkem
kui ennast

SIENA

See luuletus algab vihmaga kitsastel tänavatel
kõik on kunagi olnud vaid kellegi kujutelm
sajab seal kus kord oli mäenõlv
päikesevalgusse ja küpresside merre uppunud

mäenõlv vihm
vihm langeb kulunud kividele kivid
kuluvad kannatlikult külaliste jalgade all
on sel mingi tähendus

võlvkäigud majaääred
kellade kolksumine kiituste kaja vihmapiisad
langevad ja mu juuksed saavad
märjaks vihmapiisad

langevad Piazza del Campol
ainus sõna selle kohta on siretus
või äri

on's eales taevasse
pääsenud keegi kes pole valmis
sealt uuesti laskuma alla

taip
mes tikime

netikėjimu
labiau
nei savimi

SIENA

Tas eilėraštis gimsta kartu su lietum siaurose gatvėse
visa kadaise tebuvo kažkieno vaizduotė
lyja ten kur sykį kalno pašlaitė
nugrimzdo saulės švieson ir kiparisių jūron

pašlaitė lietus
lietus tykšta ant nudilinto grindinio akmenys
kantriai dyla po kojom lankytojų
bene čia kokia prasmė

arkinės perėjos namų pakraščiai
varpų skambesys liaupsių atbalsiai lietaus lašai
lynoja ir mano plaukai
sušlampa lietaus lašai

lynoja ant Piazza del Campo
vienintelis tinkamas žodis romybė
ar verslas

argi per amžius dangun
buvo patekęs kas nors nepasirengęs
iš ten ir vėl nusileist žemyn

TÜHISUS

Võib-olla kannatused
on kasvatanud kiirelt minu aastaid,
ent kui kevad saabub,
vaatan seda ometi noorte silmadega.

Põhjatuuled pöörduvad,
pääsukesed teevad
eeskotta pesa
ja kui ka aiatagustel tiikidel
uputab tulpavesi terve ümbritseva ilma,
on selles lohutust,

et kõik kordub
ja see, mis sügisel suri,
sünnib kevadel jälle.
Nõnda ma isegi.

NEREIKŠMINGUMAS

Ko gero, kančios
greičiau man įmetėt padėjo,
tačiau pavasariui atėjus
jį vis dėlto regiu akim jaunom.

Šiaurys nunyksta,
priemenės pašelmenėj blezdingos
kraunasi lizdus,
ir kai galusodėje tvenkiniai
aplinkinį pasaulį visiškai užlies,
ateis paguoda,

kad visa kas pasikartos
ir tai, kas mirė rudenėjant,
vėlei pavasarį užgims.
Taip pat ir aš.

VERTĖ DANUTĖ SIRIJOS GIRAITĖ

Fotografija © Vita Norvilienė

Gytis Norvilas

(LIETUVA)

Gytis Norvilas (g. 1976 m. Jonavoje) poetas, vertėjas, eseistas. Vilniaus universitete baigė Istorijos fakultetą, studijavo istorijos teoriją ir kultūros istoriją. Išleido tris poezijos rinkinius: *Akmen-skeltės* (2002), *Skėrių pusryčiai* (2006), *Išlydžių zonos* (2012). Rinkinys *Akmen-skeltės* 2002 m. Poetiniame Druskininkų rudenyje (PDR) pripažintas reikšmingiausiu poetiniu debiutu. Už knygą „Išlydžių zonos“ 2013 m. Lietuvos literatūros ir tautosakos institutas įteikė premiją už kūrybiškiausią 2012 metais išleistą kūrinį. Nuo 2010 metų priklauso Lietuvos rašytojų sąjungai. Gyvena Vilniuje. Kultūrinio savaitraščio *Literatūra ir menas* redaktorius. Poezija versta į anglų, bulgarų, rusų, latvių, gruzinų, lenkų, vokiečių, baltarusių, ukrainiečių kalbas. Verčia poeziją ir prozą iš vokiečių, rusų kalbų. Yra išvertęs tuvių šamanistinių tekstų, senovės indėnų poezijos bei moderniosios austrų bei vokiečių poezijos, prozos: Albert Lichtenstein, Hugo Ball, August Stramm, Kurt Schwitters, Hans Magnus Enzensberger, Günter Eich, Wolfgang Weyrauch, Nicolo Born, Hans Carl Artmann, Ingeborg Bachmann, Christoph Meckel, Jürgen Theobaldy, Durs Grünbein, Robert Schindel, Josef Winkler, Thomas Klupp, etc.

DESANTAS

tą vakarą tylą galėjai pjaustyti akmenis...

skerdžiančioj tyloj
autostrada iš vakarų nuo jūros
(man regis, buvo tai ties Babtais)
artėjo iš vandens išlipęs
didelis žvynuotas dievas
po pažastimis paspaudęs inkilus po tris – – –

Gytis *Norvilas*
(LITHUANIA)

Gytis Norvilas (b. 1976, Jonava, Lithuania) is a poet, translator and essayist. He graduated from Vilnius University having studied historical and cultural theory. He has published three poetry collections: *Akmen-skeltės* (*Stone-shards*, 2002), *Skėrių pusryčiai* (*Breakfast of Locusts*, 2006) and *Išlydžių zonos* (*Discharge Zones*, 2012). His first book won the Druskininkai Poetry Fall award for most significant debut. His latest book was recognized as the most creative book of 2012 by the Lithuanian Literature and Folklore Institute. He has been a member of the Lithuanian Writer's Union since 2010. He lives in Vilnius and is the editor of the weekly journal *Literatūra ir menas* (*Literature and Art*). His poetry has been translated into English, Bulgarian, Russian, Latvian, Georgian, Polish, German, Belarusian and Ukrainian. Norvilas translates poetry from German and Russian. He has also translated Tuvan shamanistic texts, and Native American poetry. In the world of modern Austrian and German poetry he has translated Albert Lichtenstein, Hugo Ball, August Stramm, Kurt Schwitters, Hans Magnus Enzensberger, Günter Eich, Wolfgang Weyrauch, Nicolo Born, Hans Carl Artmann, Ingeborg Bachmann, Christoph Meckel, Jürgen Theobaldy, Durs Grünbein, Robert Schindel, Josef Winkler, Thomas Klupp, etc.

139

AMPHIBIOUS LANDING

that evening you could cut silence with a stone

in the slaughtering silence
on a highway out of the west from the sea
(I think it happened near Babtai)
a giant scaly god approached
having climbed out of the waters
with three birdhouses under each arm – – –

skerdžiančioj tyloj
tas šviesulys už nugaros – ateities ekranas
o jame – pasrūvus gyvulio akis
Veneros tai tranzitas, – kažkas šnibždėjo – –
o išties – tai mirusiųjų
kurie su rogėm traukė
į naujus medžioklės plotus ar parduoti kailių

skerdžiančioj tyloj
– užnugary didelio žvynuoto dievo
kurs po pažastimis paspaudęs inkilus po tris – – –
vandens kilimo greitį šie matuoja, – kažkas šnibždėjo
o išties – tik paukščiškom tuščiom kiaurymėm
į pasaulį
žiūri
žiūri – – –

140

RUDUO. MIESTO PAKRAŠTYS

miesto pakraštį, Antakalny, prie upės, tuščiam kely ant
blizgančio asfalto, rytą mano akyse raitėsi katinas, matyt,
ką tik numuštas mašinos. judėjo it medžiotojo įtempiamas
ir atleidžiamas lankas – – –
vakarop čia pat, miesto pakraštį, Antakalny, prie upės,
tuščiam kely girdėjau rato traiškomą balandį. čėžėjo it
gurinama alaus skardinė. į šonus žiro plunksnų švelnu-
mas. matau visa tai – vadinasi, žudau akimis. taip suyra
pasaulio struktūra, taip įtempiamas ir atleidžiamas laikas.
tai vyksta kiekvieną akimirką begalę kartų. taip subliūkšta
žvaigždė, o jos akivaizdoj pro šalį važiuoju dviračiu tingiai
pirsčiodamas. ji subliūkšta it to balandžio akis ar galva.
nėra jokio skirtumo. nėra vietos ir gailėsčiai. nėra jokio
siurrealizmo, nėra dvasių ir anapusių. tai kalbos luošiai
kūdikiškai, akli kačiukai, kurie užkasami. yra tik intensyvi

in the slaughtering silence
with the light behind – the future’s screen
in which – a bloodshot animal’s eye
it’s the transit of Venus – someone whispered – – –
but really – it belongs to the dead
leaving on sleds to sell furs
or search for better hunting grounds

in the slaughtering silence
– behind the giant scaly god
with three birdhouses pressed under each arm – – –
to measure the rate of water’s rise – someone whispered
but really – with their empty bird abysses
they stare
at the world
they stare – – –

AUTUMN. THE CITY’S EDGE

the city’s edge, Antakalnis, by the river, an empty street with
shining asphalt in the morning and a cat writhing in my field
of vision, it seemed to have been hit by a car, and was now moving
like a hunter’s bow, stretched taut and then relaxed – – –
in the evening, in the same place, at the city’s edge, Antakalnis,
by the river, in the empty street I heard a pigeon crushed by tires.
it twittered like a crumpled can of beer. the tenderness of its
feathers fell away to the sides. I see it all – in other words, my stare
is deathly. so this is how the world’s structure crumbles, how time
is stretched taut and then released. this happens in each blink of an
eye, infinite times. this is how a star collapses, and I ride by within
it’s sight on my bike letting out some lazy farts. the star collapses
like the pigeon’s eyes or head. there is no difference. there is no
space for it, no pity. there is no surrealism, no souls, no other side.
just the lame children and blind kittens of language, buried.

realybė ir aš – plėšraus laiko tampoma sausgyslė miesto pakrašty, Antakalny, prie upės.

2012 06 18

KELEIVIS

142

nuo kalvos šliaužė traukinys, geležinis nakties pitonas, iš pakaušio kilo garas. it balti paukščiai. vaizdas vertas Pirosmanio sapno. į nuokalnę važiavo ritmingai, su jėga važiavo, su visa jėga, o papėdėje po žeme nėrė it žudiko peilis į kūną. ši prasiskyrė it želė, į kurią brukamas alkanas šaukštas. stovėjau ryškiai apšviestas stiklinėje stotelėje su socialine reklama, kurioj ledus ant pagaliuko laižė dievas ir velnias, abu su „Prada“ marškinėliais, ragino integruotis į pragaro ir rojus visuomenes, užsiimti verslu, labdara. laukiau autobuso namo, kurių nebėra pasaulio žemėlapiuos, ryškiai apšviestas stiklinėje stotelėje, irgi su „Prada“ marškinėliais. po kojomis maurojo. garsas tolo, palengva, ir ką tik savo darbą nudirbęs lietaus debesis. balose atspindėjo mirusių žvaigždžių žibintai. kas sakė, kad mirtimi nepasišviesi? „nieko pasaulyje nėra žiauresnio už tylėjimą“ – sakė tas dievas su „Prada“.

dabar debesis, naktis, pitonas, geležis juda mano kūnu, visais jo rūšiais ir užkaboriais. tai niekada nesibaigia. ratas yra uždaras. „nieko pasaulyje nėra žiauresnio už tylėjimą“ – irgi sakė tas velnias su „Prada“. dievas su nelabuoju puikiai sutaria.

GRIMZDIMAS 1

vanduo plauna smėlį iš po padų
štai jau esu iki kulکشnių ir kelių

there is only this intense reality and I – a tendon pulled by predatory time at the city's edge, Antakalnis, by the river.

18 06 2012

TRAVELLER

a train snaked from the hill, a metal python of night with steam rising from the back of its head like white birds. this image worthy of a Pirosmanni dream. on the slope the train travelled rhythmically, it travelled with strength, with all its strength, and at the foot it dove underground like a murderer's knife into its victim, a body that spreads itself like the jelly into which a hungry spoon is stuck. I stood brightly lit in the glass shelter of a stop. I stood there together with a social issue ad in which god and the devil licked popsicles wearing Prada t-shirts urging the integration of the societies of heaven and hell through business and charity. brightly lit in the glass shelter, also wearing a Prada t-shirt, I was waiting for the bus home, a place not listed in the maps of the world. there was a bellowing under my feet. the sound grew distant, bit by bit, like the rain cloud that had just done its job. the lanterns of dead stars shone in puddles. who says death can't make you shine? "there's nothing more brutal than remaining silent," said the god with Prada.

now, the cloud, the night, the python and the metal move my body in all of its cellars and corners. this never ends. the circle is closed. "there's nothing more brutal than remaining silent," said the devil with Prada. god and the fallen one were in perfect agreement here.

SINKING 1

water washes sand from under my feet
I'm already up to my ankles and knees

šaltis smelkia mane, o šešėlis matuojasi dugną
vis labiau įgaunu skystesnį pavidalą
daraus vis skvarbesnis – – –
šalčio sezonu skaldau akmenis
užmiesčio karjeruos
slystu elnio gomuriu, kai šis įkišęs snukį į pusnį

vanduo plauna smėlį iš po padų
jau iki juosmens ir bambos
joj vijūnas suka lizdą, o vaikus peri tamsa
šiltuoju sezonu esu labiausiai savim
ypač kai srūvu moters kūnu
nė viena kertelė lieka nenužiūrėta, nenuglostyta
virstu dušo korėta akim
iš viršaus stebiu kūno išlinkius, krustelėjimus

vanduo plauna smėlį iš po padų
jau lig krūtinės, o spenelius skabo žuvys
esu lig kaklo, kurį glosto nardantys praeities peiliai
gerklės – į ją valtele įplaukia tinklus nuskandinęs tėvas
esu vis labiau niekas, niekalo šventikas mediniam urve
vaikščiojantis su plaktuku po kiemą
baubiu į šulinį, puikiai susišneku, virstu baubliu
aidas – puikus pašnekovas, korespondentas ir sugėrovas

vanduo plauna smėlį iš po padų
o tas besileidžiantis šviesulys, į kurį tu žiūri –
tai jaukas, į dugną grimstantis mėsos gabalėlis
į nakties pakraštį emigravusi mano akis
vandens skalaujama
apiplaunama
prieš
užspaudžiant

2012 08 08, KUNIGIŠKĖS

pierced by cold, my shadow measures the depth
as I acquire a more and more liquid form
becoming more transparent – – –
I split stones in the cold season
in quarries beyond the city, sliding down
a deer's palate when he sticks his nose in a snowdrift

water washes sand from under my feet
its already up to my waist and bellybutton
in which a loach is making a nest, and darkness incubates
the children, I am most myself in the warm season
especially when I flow as a woman's body
not one corner is left unwatched, uncaressed
I am turning into a cored shower head from whose eyes
I watch the body's curves and twitches from above

water washes sand from under my feet
it's up to my chest, and my nipples are nibbled by fish
I'm up to my neck, caressed by the diving knives of the past
my father, who sunk the nets, floats into my throat with a boat
I become more and more nothing, a clergyman of waste
in a wooden burrow, walking with a hammer over the lawn
bellowing into the well, a perfect conversationist, becoming a bellower
my echo a perfect conversationalist, correspondent and drinking buddy

water washes sand from under my feet
and the lowering light into which I gaze –
it's just bait, a piece of meat sinking to the bottom –
my eye emigrated to the edge of night
and washed by water
 washed over
 before
 being closed

2014 08 05, KUNIGIŠKĒS

2014 08 05, KUNIGIŠKĒS

water washes sand from under my feet

the kayak of the waning moon emerges from my mouth
the child whom I nourished with my dreams
sits inside it with a burning throat
a red bit of spittle stretches into the sea
– weightlessness
 is
 holy
 (under water)
 dry sticks
 are
holy

05 08 2014, KUNIGIŠKĒS

SĖDĖJAU KAMBARY SUSIĖMĘS UŽ GALVOS
IR SPOKSOJAU Į NUGENĖTĄ LIEPĄ

tą rudenį, išsyk sugedo televizorius, muzikinis centras, iš-
kalė visi įmanomi saugikliai, sergėję nuo perkrovų, išbėgo
mašinos vairo stiprintuvo ir aušinimo skysčiai, akvariume
išdvėsė žuvis. tą rudenį, išsyk. net vėžiukai parsivežti iš
ežero. stepinį vėžlį buvom spėję atiduoti į gamtininkų sto-
tį. skilo akinių stiklai ir rėmai. nudžiūvo raudonasis laz-
dynas tą rudenį. per pirmąsias šalnas rado bičiulį prišalusį
prie šaligatvio (šuo buvo užgulęs krūtinę, tad liko gyvas).
prakiuro vandentiekio vamzdžiai, kaimynai nespėjo susi-
ręsti laivo. Nojus, seniai prasipylęs, už parduotuvės laiko
mišias – sukinėjas su butelio monstrancija laukdamas kaž-
kokio ženklų. lūžo visi įmanomi amortizatoriai, smūgiai
dabar aštrūs, nusikandau liežuvį. nebylėjau ir debilėjau tą
rudenį – – –

tą rudenį net ėmiau žiūrėti į žvaigždes, į kaimynų langus,
atidžiau į etiketes parduotuvėse, ar ten nėra užrašyta, kas
tai paaiškintų. klaikus yra nesvarumas, kai pilvu į viršų iš-
kyla (it vaikystės Nevėžyje žuvis paleidus melasą) didžioji
dalis tavo pasaulio, kuris manei tave saugojo. ramu dabar
kai taip tuščia. atsiguliau ir pailsėjau.

2010 11 13–2014 11

TU MANO KOKAINAS

kūnas turi atsiduoti ilgesiu, vos nuspėjamu liūdesiu, kai
tavęs šniaukšteliu – – – palengva vystantis, senstantis kū-
nas yra gražus: krūtis virstanti į varpą, ir susibėgančios
raukšlės ant kaklo, ties akimis – tai deltos, į kurias traukia
puotauti ir mirti paukščiai. kai tavęs šniaukšteliu, aistros

SITTING IN MY ROOM WITH MY HEAD IN MY HANDS STARING
AT A PRUNED MAPLE

that autumn, all at once, the TV and the stereo system broke, all the fuses were knocked out, guarding against overloads, the car's power steering fluids and coolant leaked out, and the fish died in their tank, that autumn, all at once, even the crayfish brought home from the lake. we managed to give away the Russian tortoise to the nature center. the lenses and frames of glasses cracked. the red hazel dried out that autumn. during the first frost, they found my buddy frozen to the sidewalk (his dog had lain on his chest, and so remained alive). the water mains broke and the neighbors didn't build a boat in time. Noah, having squandered everything on drink a long time ago, was holding mass behind the store – turning in circles with a monstrance bottle, waiting for a sign. all imaginable shock-absorbers broke, leaving us sharp blows, and I bit my tongue off. I was dumb and dumber all autumn – – –

that autumn I even began to look at stars, at my neighbor's windows, and more closely at labels in the store to see if some explanation wasn't written there. weightlessness is terrifying when the greater part of your world that you thought protected you turns stomach up (like the fish of the Nevėžis in childhood when we released molasses). but it's calm, now that it's so empty. I lay down and finally rested.

13 11 2010–11 2014

YOU'RE MY COCAINE

your body should smell of longing, of barely noticeable sadness, when I snort you up – – – a slowly wilting, aging body is beautiful: breasts turning into bells, wrinkles running together at the throat, deltas by the eyes attracting birds to feast and to die. when I snort you, knives of passion in the lakes of your eyes chase ripples and minnows, and

peiliai akių ežerus vaikosi raibulius ir mailių, o vyrai
inkšdami žeberklauja blakstienų melduose. jie man pavydi.
moteris turi kvepėti ką tik nulyta žeme, rupūže, tekančiu
vandeniu, varle, driežu, gyvate – – –

tavo paslėpsnių lūpos susiskliaudę it sparnai šikšnospar-
nio, kurs rymo tarp gegnių, kregždės lizdas kraige, baikš-
tus drugys suglaudęs sparnus ties pravertu langu temstant.
uždengiu drugį delnu. lipšni yra tamsa. tavo spenelių
medetkos žiūri į saulę. šviesa akina, nuneria odą, o tamsa
užsiūna praeitį, gėdą, dieną ir ežerus. saldus alpulys, svai-
gus silpnumas. krankliai suka ratus virš mūsų kūnų, jais
skruzdės vaikščioja it vynos, kai tavęs ragauju. it vilkelis
sukas pasaulis – – –

galop įtraukiu tave, einančią palaidais plaukais takeliu per
aguonom kruviną lauką, iki plaučių, iki alsuojančios žė-
mės dugno.

2012 10 01–2014 09

VONIOJE

vonioje už dryžuotos užuolaidos moteris prausia kūną,
nuplaunamas muilas srūva it pienas. sūkuriuoja dušo
gagai, plaučiai džiaugias vamzdžių drėgme ir vienatve.
stovėjau nugara šalia, priešais veidrodį, kitapus uždangos,
kitapus dryžuoto celofano, ir barzdaskute grandžiau
veido kapą, kuris vis labiau apauga žole. peiliukų sraigės
šliaužė it laikas paminklų įrašuose. noriu būti glotnus jos
ropliškoms rankoms kitapus užuolaidos, skiriančios du
kvėpuojančius, atsainiai kikenančius kūnus, du degančius
meteoritus, mažėjančius – – –
plaučiai džiaugės drėgme ir pirmykšte tamsa, bet antai –

men fish with lances, yelping in the eyelash rushes,
jealous of me. a woman should smell of earth after rain,
of a toad, flowing water, a frog, a lizard, a snake – – –

the lips of your groin are vaulted like the wings of a bat that
rests in the rafters, a swallow's nest in the roof's arch, skittish
butterflies with folded wings by the open window as darkness
falls. I cover the butterfly with my hand. the darkness is sticky.
the marigolds of your nipples look towards the sun.
the light is blinding, knits your skin, while darkness stitches
up the past, the shame, the day and the lakes. a sweet swoon,
an intoxicating weakness. ravens circle above our bodies on
which ants walk like the wine when I taste you. the world
turns like a top – – –
finally I pull you in, walking with loose hair on the path through
the bloody field of poppies, pulling you into my lungs, to the
bottom of the panting earth.

151

01 10 2012–09 2014

IN THE BATHTUB

in the bathtub, on the other side of striped curtains, a woman
is washing her body, soap flows off her like milk. shower steam
swirls, lungs take pleasure in the humidity of pipes, in solitude.
I stand with my back turned, facing the mirror, the other side of
the curtain, the other side of the striped cellophane, scraping the
grave of my face with an electric shaver, a grave overgrown with
grass where the snails of blades crawl like time on the lettering
of tombstones. I want to be smooth for her reptilian hands on
the other side of the curtain that separates two breathing, lightly
laughing bodies, two burning meteorites, getting smaller – – –
the lungs take pleasure in the humidity and primordial darkness,

jau skutaus nebe aš, o veidrodis. švarėjo, netgi šypsojos
atspindėdamas tuštumą. grimzdo į miglą, ėmė trauktis
garų valkčiu, plėve, kuri dabar skiria mane patį nuo savęs,
ir nuo moters. mano atvaizdas skydo ir nyko. atsitolinu.
labai atsitolinu. su visam emigruoju į vidinius užsienius ir
provincijas. kuo daugiau moters, tuo mažiau manęs.

2014 02 17–2014 04

DUGNAS

visad nardžiau palei dugną
(nuo pat vaikystės)
atviromis akimis
plevendavo vandenžolių liepsnos
lieždavo laiko pjudomą mano kūną
vėžiai laukdavo kasdienės vakarinės maitos
tebelaukia – – –

raudonom akim žiūrėjau į pasaulį
kruvinas atrodė jo veidas

o dabar vaikštau dugnu
tos pačios, tik išdžiūvusios upės
kuri plukdė skenduolius, karštį, švelnumą:

antai: padanga, pagaikštis, akmuo
žmogaus kaulas
nespėtas perkelti į kitą krantą
(bandė grįžti namo, bėgti, ar šoko iš valties?)
peilis, tuščias butelis
(ar čia tik ne grumtynių žymės?)
valties griaučiai

yet there – it's not I who is shaving, but the mirror. it got cleaner,
even smiling, reflecting emptiness. it sank into fog, began pull
back carts of steam, the membrane separating me from myself
and from the woman. my image thinned and faded. I become
distant. very distant. I am emigrating to inner foreign lands and
provinces for good. the more woman, the less me.

17 02 2014–04 2014

BOTTOM

I always dove to the bottom
(since childhood)
with open eyes
and the flames of waterweeds flickered
they licked my time-hounded body
crayfish waited for their evening feeding
and still wait – – –

I watched the world with red eyes
and it's face looked bloody

now I walk along the bottom
of the dry bed of the same river
which floated drowned bodies, heat, tenderness:

over there: a tire, a poker, a stone
a human bone
that didn't make it to the other shore
(trying to get home, on the run, jumping from a boat?)
a knife, an empty bottle
(could these be signs of a fight?)
the skeleton of a boat

(ant borto – savininko žyma – lyg ir buvus Charono)
pustomas smėlis
suskirdusi žemės oda – – –

toks tas XXI a. peizažas – – –

prisėdu
delne ratu suku tris akmenis
nesijaučiu esąs pasiklydęs

mano
tas
kaulas

2014 11 28

(on the gunwale – the owner's mark – maybe Charon's)
blown sand
the earth's cracked skin – – –

such is the XX^Ist c. landscape – – –

I sit down
turning three stones in the palm of my hand
I don't feel lost

it's
 my
 bone

28 11 2014

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Fotografija © Vytautas Suslavičius

Sara Poisson

(LIETUVA)

Sara Poisson (g. 1964) ilgą laiką gyveno ir dirbo žurnaliste ir viešųjų ryšių specialiste įvairiuose Lietuvos miestuose. Šiuo metu gyvena Vilniuje. Autorė yra išleidusi keturis eilėraščių rinkinius: *Nelygybė* (1999), *Kūno išganymas* (2002), *Pasienis* (2006), *Gražūs daiktai* (2013), taip pat prozos rinkinį *Šmogus* (2005), esė rinkinį *Čiupinėjimo malonumas* (2007), romaną *Madam madam madam* (2014). Kartu su rašytoja Mari Poisson parašė ir išleido bendrą romaną *Šabaš* (2011). 2006 metais jos prozos rinkinys *Šmogus* buvo nominuotas geriausios metų knygos rinkimuose bei pateko į metų geriausios knygos penketuką. Autorės kūrybos yra išversta į anglų, vokiečių, lenkų, olandų, ukrainiečių, gruzinų, rusų, baltarusių, latvių kalbas.

156

KAI SUTEMSTA

kai sutemsta
lėktuvai ima tiksėti švieselėmis
jų skrydis įgauna ritmą

mirkтели gatvės žibintas
tada įsižiebiu ir ištrūkstu iš kambario
žemai po langais blausiai švyti
plastikiniai daiktai
kurie dabar yra mėnuliai
atspindintys aukštesniąsias šviesas
dabar jie yra gražūs ir gležni
ne taip kaip dienos šviesoje
kai jie būva vien piktos ir kvailos šiukšlės
sutemus jie atrodo atsargūs ir taikūs
jie per silpni apšviesti tai

Sara *Poisson*
(LITHUANIA)

Sara Poisson (b. 1964) worked for a long time as a journalist and public relations specialist in several Lithuanian cities, and now lives in Vilnius. She has published four poetry collections: *Nelygybė* (*Inequality*, 1999), *Kūno išganymas* (*The Body's Salvation*, 2002), *Pasienis* (*Border*, 2006), *Gražūs daiktai* (*Beautiful Things*, 2013), the prose collection, *Šmogus* (*Berson*, 2005), a collection of essays, *Čiupinėjimo malonumas* (*The Pleasure of Touch*, 2007), and the novel *Madam madam madam* (*Madame Madame Madame*, 2014). With the writer Mari Poisson, she co-authored the novel *Šabaš* (*Shabash*, 2011). In 2006, *Šmogus* was chosen as one of the five best books of the year. Poisson's work has been translated into English, German, Polish, Dutch, Ukrainian, Georgian, Russian, Belarusian and Latvian.

WHEN IT GETS DARK

when it gets dark
airplanes wink their lights
and their flights find a rhythm

when streetlights blink
I light up and light out of my room
to where far below my windows
plastic things shine
reflecting higher lights
like moons
delicate and beautiful
not like in the light of day
when they're just angry, stupid pieces of junk
but in darkness, they're prudent and peaceful
yet too weak to light up

ką čia nuveikė geriausi žmonių draugai
vedami pro šalį už draugiškų pavadėlių
stipresnių ir švelnesnių už santuoką
surenku maišelius ir indelius
tarytum žvaigždes
tarsi atvirkščias žibintininkas

dar labiau sutemsta

tada grįžtu į kambarį
nusiaunu batus ir padžiauunu kojines
atsuku spindintį čiaupą
kruopščiai išmuilinu pėdas
alyvuogių muilas sugrąžina man
pirties kvapą
skardos būgno garsą garų debesyje
nebejaunus baltus gurgždančius moterų kūnus
dabar panašiai gurgždinu
gamtos kovą pralaiminčias
pėdas ir tarpupirščius
išglostau rankšluosčiu
įtrinu tepalais
visa sušvelnėja

pėdų grybelis panašus į meilę
nepasakytum kad visai be atsako

TAVO ARABAS

Tu sėdi šalia manęs ir mudvi
žiūrime į tą patį filmo pasaulį pro
savas nematomų čadrų iškirptes
man patinka tas laisvas vyras

what man's best friends have been up to
led by on friendly leashes
that are stronger and gentler than marriage
I gather up bags and containers
as if they were stars
as if I were some reverse lamplighter

it gets even darker

then I return to my room
take off my shoes and dry my socks
I turn on the shiny faucet
and thoroughly soap up my feet
olive oil soap returns
the scent of the sauna to me
the sound of a tin drum in a cloud of steam
white creaking bodies of women whose youth has run
and I'm creaking now too
losing nature's battle
in my feet and toes
caressed by the towel
rubbed with cream
becoming tender again

foot fungus is like love
you can't say it's entirely unrequited

YOUR ARAB

You're sitting beside me and we're
looking at the same film of the world through
the slots of our burqas that we cannot see
I like that uninhibited man

kuris labiau poetas nei turkas
tau gi gražus tas kitas, jis labiau
vyras nei aktorius, barzdotas jaunuolis
nei turkas, tau jis kažkas, kas priverčia
prisiekti: „Aš ištekėsiu už arabo!“
Tu esi penkiasdešimt penkerių lietuvių
su dviejų centimetrų pločio žilės pelėsio alėja
ties tiesiu skystų plaukų sklastymu
ir aš sakau, kad arabas tavęs jau neims
nes kažkas jau paėmė tavo jaunystę
tu atšauni, kad aš dar nežinanti, ką tu gali
vėliau tai kartoji garsiai čepsėdama
tarytum vaikas savo didele burna
paskubom šlamšdama kalakutienos kepsnį
bei riebią mišrainę, vis dar tvirtais dantimis
ir dievagojiesi esanti viskuo japonė
iki savo gyvos galvos aprūpinta
arabiškai sukirpto savo brolio

tavo kalbos dulkės
skverbės į mano vidinę naktį
ir ją gražiai sugadino
„Arabas tavęs nebeims.
Nes jaunystė yra jaunystė“
pasakiau tau anąsyk
betgi tavo arabas galėtų įsiterpti
į tavo puikiausią gyvenimą toks
paprastutis lyg nuosavas šuo
lygiai ir jis tavo senatvę galėtų priglausti
lyg nuosavą, prie dykumos pripratusį arklį
tavo arabas mokėtų dainuoti
ir vanduo būtų skaniausias jo gėrimas
jis būtų praradęs uoslę gyvenimo smarvei

who is more of a poet than a Turk
but the other one's more beautiful to you, more
of a man than an actor, more bearded youth
than Turk, he's something that makes
you swear "I'm going to marry an Arab!"
You're a fifty-five-year-old Lithuanian
with a two-centimeter-wide alley of grey ash
down the straight part of your thinning hair
and I say that an Arab won't take you anymore
because someone already took your youth
but you shoot back that I still don't know what you can do
later you repeat it while loudly smacking your lips
like a kid with her big mouth
gobbling down a turkey patty with a rich potato salad
still sporting strong teeth
and swearing you're Japanese in everything
taken care of to the bitter end by your brother
with the Arabic style

the dust of your speech
seeped into my inner night
and gorgeously ruined it
"The Arab won't take you
because youth is youth."
I said another time
but your Arab could intrude
into your perfect life so
ordinarily like your very own dog
and he could shelter your old age
like a domestic horse accustomed to the desert
your Arab would know how to sing
and water would be his favorite drink
he would have lost the nose for life's stink

taip judu įgytumėt akstiną
numirt ar išeit nemaištaudami
aprašau štai tave ir tavo arabą
vien tik iš maišto, kad tau tavo čadros
praskiepas parodo gerokai daugiau
ir kad tavo gyvenimo filmas
šitaip puikiai ir gausiai įgarsintas
ir kad ten senutėlės japonės
mieliausios turtingiems arabams

KAIP JIE VAIKŠČIOJA

Eidami jie mosuoja rankomis –
jie išsiduoda, kad vis dar tebėra pusiau keturkojai.
Yra mergaičių, kurios kartais ima bėgti juokdamosi,
tarsi norėtų pasakyti, kad jos juokingos, kad panašios į
gyvulius, baikščius žvėrelius. Jos nežino, ką daryti su savo
žvėriškais judesiais sūriose tarsi silkės gatvėse, kurių
smėlis girgžda joms tarp vienos minties ir kitos.
Smėlis, kuris galiausiai nutrina jų grakštų gyvuliškumą.
Nes jos eina ir eina, vis negrabiau mosuodamos
savo priekinėmis letenomis.
Kas jas verčia storėti tiek, kad jų šlaunys
kruvinai užkulentų viena kitą?
Ką joms ištiksės jų kūną ištrypęs kraujas,
pavargęs brautis per jų užsikimšusias kraujagysles?

Keistas, padangę badantis vertikalumas.
Nepatogus, verčiantis nuolat judėti į priekį. Eiti, eiti.
Vos pabandę sustoti imate jausti svaigulį.
Čia toks pasaulis, kuriame ramybė kaupiasi tarsi nuodai.
Čia vieta, kur ramybėje nelyginant teršalai kaupiasi svaigulys.
Kartais einame susikibę už rankų tarsi porinio

so the two of you would have incentive
to die or go out without protest
I'm writing about you and your Arab
solely out of rebellion over the fact that
your burqa's slit shows far more
and your life's film
has such superior sound effects
and old Japanese women there
are sweetest to rich Arabs

HOW THEY WALK

They wave their arms as they walk –
giving away that they're still halfway four-legged.
There are girls who sometimes start to run laughing
as if to show that they're funny, that they're similar
to animals, to timid creatures. They don't know what to do
with their animal motions in salty streets like herring, whose
sand squeaks for them between one thought and another.
The sand finally rubs out their graceful beastliness.
Because they go and go, always waving and waving
their front paws ham-fistedly.
What makes them fatten so that their thighs
bloodily tickle each other to death?
What will the trampled blood of their bodies tick out for them,
tired of pushing through clogged arteries?

A strange verticality poking the sky.
Uncomfortable, pushing you forward all the time. Go, go.
As soon as you try to stop, you feel dizzy.
This is a world in which serenity collects like poison.
This is a place where dizziness collects in serenity like pollution.
Sometimes we go hand in hand as if we were

paralyžiaus apimti dvigalviai keturkojai.
Kodėl jūs einate, o ne šokate?
Kodėl jūsų pėdos įsūdytos vilnoje?
Koks velnias apmovė jums tas nepatogias, baisias kanopas?
Kodėl jūs rodot žmonėms savo kreivas kojas?
Kodėl jūs rodot vyrams savo storas kojas?
Kodėl jūs didžiuojatės savo juokinga kelių geometrija?
Kodėl moterys neturėtų spoksoti į jūsų plonas kojas?
Kodėl jūs kryptuojate į šalis, keldami pavojų savo skrybėlei,
keldami juoką, keldami liūdesį, keldami baimę?

Tarp jūsų yra tokių, kurie didžiuojasi kostiumais,
jiems yra nemalonius jų pačių prakaito dvokas, jis juos įkalina.
Yra ir kitokių, jie smagiai traukia į save savo smarvę,
prakaitas jiems yra pusėtinai laisvės kostiumas.
Nes jie eina ir eina, amžinai gobšūs,
jie nuolat kažką tamposi su savimi.
Jie yra nelyginant prisukti laikrodžiai.
Jie vaikšto ir vaikšto, vaikšdamiesi kažką,
kas turi kojas ir kažką tarp jų. Jie eina ir eina, nes
dažnai jiems tampa svarbu pasprukti nuo visko, ką turi.
Kaip vaikšto vyras, palydintis į mokyklą savo mažą dukrelę?
Jis sustiręs iš gėdos, kad eina savo vaiko kryptimi,
tarsi tai būtų nevyriška, jis sukišęs rankas į kišenes,
jis pabrėžia savo dvikojystę ir vienišystę,
savipakankamumą, jis neigia buvęs keturkojis,
o jį patį paneigia vienintelis jo dukters rankos mostas.

Žmogau, kur tavo eisenos grakštumas?
Kur pametei būtajį grožį, stodamasis ant užpakalinių letenų?
Atsakymas į tai – vyro kosulys, kilęs dėl nuožvarbio per vidinę kelionę.
Tik iš pasipriešinimo parašytas tekstas yra toks,
koks yra vaikščiojimas. Einame, nes slapta geidžiame
trumpalaikio santykio su žodžiais, pušimis, pusnimis,

two-headed four-legged creatures in a fit of twin paralysis.
Why do you walk, not dance?
Why are your feet salted in wool?
What devil put those ugly, uncomfortable hooves on your feet?
Why do you show people your bandy legs?
Why do you show men your fat legs?
Why are you proud of the laughable geometry of your pants?
Why shouldn't women stare at your thin legs?
Why do you lean to the sides, endangering your hat,
engendering laughter, engendering sadness, engendering fear?

Among you are those who take pride in costumes,
they dislike their own smell of sweat, it imprisons them.
There are others who gladly draw their stench into themselves,
for sweat is for them a half-way costume of freedom.
Because they go and they go, eternally greedy,
always pulling something along with them.
They are like wound-up wind-up clocks.
They walk and they walk, pursuing something
that has feet and something between. They go and they go because
they often feel the need to get away from everything they have.
How does a man walk, accompanying his little daughter to school?
He's frozen from shame that he's going in the direction of his child,
as if it's not manly, he sticks his hands in his pockets,
emphasizes his bipedality and solitariness,
his self-sufficiency, he denies having been four-legged,
but is denied by his daughter's single gesture.

Human, where is the grace of your walk?
Where did you lose your past beauty, standing on your rear paws?
The answer – a man's cough, caused by an inner journey resulting in chilblains.
Only in opposition is a written text what
walking is. Let's walk, because we secretly desire
a short-term relationship with words, pines, snowdrifts,

tiltais ir traukiniais, vėjo plaikstoma vėliava ir aistra.
Einame, nes veržiamės į trumpalaikį santykį su einančiais.
Kojos neša kūną lyg vaisių. Neša raudonas lūpas,
prisirpusias krūtis, kol visa galiausiai subręsta ir pliumpteli žemėn.
Eisena, kurią pažemina klimatas, šaltis, sniego grožis,
būtinybė kovoti su vėju, lietumi, smėlio audra ir vabzdžiais.
Mašinose nelyg karstuose išmokome slėpti savo gėdingą
polinkį vaikščioti. Tad ir tu paslėpk arba vaikščiok. Arba aikčiok.
Aš jau eisiu. Stovint man svaigsta galva.

SUGEDUS TAMSAI

Kai čia apsigyvenome, mūsų tamsa sugedo.
Ji trūkčioja, kai kas nors žengia prieangiu,
net jei tai būtų senas, piktas, svetimas katinas.

Ėmė žaliuoti ten, kur tamsavo žemė, kur žolės
buvo nutarusios nedygti. Dabar jos įsišaknijo,
po lietaus išsidraiko ir primena gležnus plaukus.

Už tvoros matome riešutmedį, žinome, kaip kvepia
jo lapai, žinome, koks jo riešutų skonis, mums gera,
kad turime tolimų pojūčių, verčiančių mus kažką žinoti.

Mūsų artimus pojūčius tenkina didelė krūva languotų
patalų ir poeto knyga su kraują imituojančia dėme
ant kietai suglaustų puslapių kraštų. Tai, žinoma, reiškia,
kad kraujas sutepa ir pritemdo vien tik šviesos pakraščius,
o žodžiai palieka švarūs, perregimi, dar ir atgiję, pamaloninti.
Lygiai kaip ir lietus neįveikia žolių vidinės ugnies.
Lygiai kaip regime saulėje nokstančius pomidorus, nors
iš tiesų jie tik pradėjo žydėti ir senas namas juos užstoja.

bridges and trains, a wind-ruffled flag and passion.
Let's walk because we're getting into a short-term relationship with pedestrians.
Legs carry bodies like fruit. Carry red lips,
ripened breasts, until everything matures and plops down.
The gait debased by climate, cold, the beauty of snow,
the necessity of fighting the wind, rain, a sand storm and insects.
We learned how to hide our shameful inclination to walk
in cars like coffins. So you too can hide it or walk. Or balk.
I'm going now. Standing makes me dizzy.

BROKEN DARKNESS

When we moved in here, our darkness broke.
It twitches when someone walks on the front porch,
even if it's just some unknown angry, old cat.

It began to grow green where the ground had been dark,
where grasses had decided not to grow. Now they're taking root
after rain and spreading, reminiscent of delicate hair.

Beyond the fence we see a nut tree and know the fragrance
of its leaves, and we know the taste of its nuts, and we like
that we have distant sensations forcing us to know something.

Our intimate sensations are satisfied by a large pile of plaid
sheets and a poet's book with a stain that imitates blood
on the edges of closely compacted pages. This means
the blood only soils and darkens the bright margins,
while the words remain clean, transparent, even revived, sweetened.
In the same way, rain cannot conquer the inner fire of grass.
In the same way, we watch tomatoes ripening in the sun, even though
they actually just began to bloom and an old house blocks our view.

Pro langą stebime kažkur keliaujantį apkūnų vaiką,
jam gražu leisti iš savo burnos orą švilpaujant, jis leidžiasi
gatve žemyn, oras jame niekada nesibaigia.
Gatvė primena ilgą kiemą, kurio pabaiga kažkur
ties žemutiniu posūkiu, kažkur ties pabaiga lietaus,
kuris čeksi nuo stogo devintuoju devynbalsės balsu.

Toks žinojimas kiek vargina, kaip ir visoks grožis.
Tačiau diena išsiverkia, ir mums palengvėja.

Through the window we see a chubby child going somewhere,
he enjoys letting air out of his mouth while whistling.
He's going down the road while his air never ends.
The road seems like a long yard whose end is somewhere
though, near the lower turn, somewhere near the end of rain
which chatters from the roof with the warbler's high song.

This kind of knowing can be tiring, as can all beauty.
But the day cries itself out, and we feel better.

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Fotografija © Vladas Braziūnas

Māris Salējs

(LATVIA)

Poet, translator, artist, and scholar Māris Salējs, real name Marians Rižis, was born in Riga, Latvia, in 1971. After graduating with a degree in textile arts from the Art Academy of Latvia, he defended a doctorate in the humanities (Philology) at the University of Latvia. Salējs has published four collections of poetry, and translates literature from Polish, Ukrainian, and Russian. He was awarded the Annual Latvian Literary Prize for his monograph: *Uldis Bērziņš: Life and Spacetime Poetics*. He has edited numerous books of poetry, prose and translation, written introductory texts and reviews, and works as an academic.

*

ir kluss un ārpus visuma nekas nevaid
tik kluss ka ārā viss skaidrs
un nāve šķiet vientuļa drukas kļūda
pukstošā teikumā

vārdu asinsvadi aizsmeldz
līdz vietām kuras
vairs neatminos

ak notirpusī bērībā

ak suņu rejas
aiz sargājošā tāluma stikla

lietus pātagām plīkšķot
pāri pagalma plaukstā

iemītām dzīvības līnijām

Māris Salējs

(LATVIJA)

Poetas, vertējas, menininkas, mokslininkas Māris Salējs (Maris Salējis), tikrasis vards Mariāns Rižijs (Marianas Rižijis), gimē 1971 m. Rygoje. Latvijos meno akademijoje baigē tekstilēs meno specialybēs studijas, Latvijos universitete apgynē humanitarinių mokslų daktaro (filologija) laipsnį. Išleido keturis poezijos rinkinius. Verčia grožinę literatūrą iš lenkų, ukrainiečių, rusų kalbų. Už monografiją *Uldis Berzinis. Gyvenimas ir erdvėlaikio poetika* (Uldis Bērziņš. *Dzīve un laiktelpas poētika*) apdovanotas ypatinguoju Metų literatūros apdovanojimu. Daugelio poezijos, prozos, vertimų knygų redaktorius, įvadinį tekstų autorius, recenzentas, mokslo darbuotojas.

*

171

tylu ir niekas anapus visatos nedejuoja
taip tylu kad lauke viskas aišku
ir mirtis atrodo vieniša korektūros klaida
plakančiame sakinyje

žodžių kraujagysles sumaudžia
iki vietų kurių
daugiau nebepamenu

ak nutirpusi vaikystė

ak šunų lojimas
už saugančio tulumos stiklo

lietaus botagams pliekiant per
kiemo delne

įmintas gyvenimo linijas

EXEGI MONUMENTUM

kad mūsu ķeburainās elpas norakstīs depozitārijā
depozitārija pārzine ārija iedos tām koda numuru
un izsniegs uz speciālu pieprasījumu pēc gadsimta
kādam kam trūks elpas

noņēmis skābekļa masku (vai kā nu to sauks)
viņš ievilks nāsīs šos ķeburus kas izbiruši
pāri jau sadzeltējušām lapām

*

viņi ir mazi un gaida debesis
debesis nenāk

viņi satumst un vairs negaida
vienalga nenāk

beigu beigās viņu nemaz nav
un tad viss kā senāk

debesis tādas ka nav kur dēties

sarkans oktobra orķestris nopūš
visu no kokiem zemē

un mūzika mūzika mūzika
spoža kā izmisums

nē tas nav mums
tas nevar būt mums

kai mūsų išdraikytus kvėpavimus nurašys į depozitoriumus
depozitoriumo vedėja arija suteiks jiems kodo numerį
ir išduos pagal specialų pareikalavimą po šimtmečio
kažkam pritrūkusiam kvapo

nusiėmęs deguonies kaukę (ar kaip tai bus vadinama)
jis į šnerves įtrauks tuos draikalus išbirusius
tarp jau pageltusių lapų

*

jie maži ir laukia dangaus
dangus neateina

jie sutemsta ir daugiau nebelaukia
vis tiek neateina

galiausiai jų visai nebėra
ir viskas tuomet kaip seniau

dangus toks kad nėra kur dėtis

raudonas spalio orkestras nupučia
viską nuo medžių ant žemės

ir muzika muzika muzika
ryški kaip neviltis

ne, tai ne mums
tai negali būti mums

mēs esam no zaļuma skaļuma tālā
nobražtiem stilbiem un plikām kājām

bet nu
ziemas puteņa strēle lido pār mājām

dažas dienas pēc mums

*

sentimentālas padarīšanas

rudens

izkož līdz kaulam kokus

tāpēc jau tāds krāsu haoss

un augšup pamestas rokas

*

ko nezinu to nezinu
to nepateikšu

kas nevar sāpēt nesāpēs
kad beigšos

bet ja nu sapratīšu
kāpēc

kādā jēgā?

mums žaluma ir triukšmas tolimas
nubrodzino pakinklius esame basi

bet štai
žiemos pūgos strėlė jau skrieja pro namus

po mūsų kelios dienos

*

sentimentalūs reikalai

ruduo

medžius iškanda iki kaulo

tai todėl toks spalvų chaosas

ir rankos iškeltos aukšty

*

ko nežinau to nežinau
to ir nepasakysiu

skaudėti ko negali to ir neskaudės
kai pasibaigsiu

bet jeigu imsiu ir suprasiu
kodėl

kokia prasmė?

(deg tabloīdi stacijās mēs bēgam
un maigo dienu zaudējam)

*

neprasi man neko mūžīgu
neprasi – neprotu žūžot
par metafiziku un takām
kas ved uz apskaidrību

to visu sīkāk
var izlasīt grāmatā
kura guļ plaukta kreisajā stūrī
pelēkiem putekļiem klāta

starp lapām
ne maigums ne sāpe
bet sfinksu attēli

fiksēti
dažādās pozās

*

tad tāda ir tā nāves orķestrācija –
vējš. rudens. galaktiskie plašumi
un tas ko senāk skolā mācīja
par maziem organismiem vārdā mikrobi

es neatceros ko tur vēl mums sacīja
bet nav jau svarīgi. drīz
tiešām drīz būs galastacija

(mes bėgam degant stotyse bulvarinei spaudai
prarasdami švelniausią dieną)

*

neprašyk manęs nieko amžino
neprašyk – nemoku pasuokti
apie metafiziką ir keliukus
vedančius į nušvitimą

smulkiau apie tai
paskaityti galima knygų
kuri guli lentynos kairiajam kampe
nugulta pilkų dulkių

ne švelnumas
tarp lapų ne skausmas
atvaizdai sfinksų

užfiksuotų
skirtingomis pozomis

*

tai tokia yra toji mirties orkestracija –
vėjas. ruduo. galaktinės platumos
ir tai ko anksčiau mokė mokykloje
apie mažus organizmus pavadinimu mikrobai

aš nepamenu ką dar mums ten sakė
bet tai nesvarbu. greitai
iš tiesų jau greitai galinė stotelė

*

smieklīgi maza pasaule. visu laiku slīd laukā
no plaukstas. ar mutautiņu
slauku asarojošās acis un prasu
vai kādam nav lupas. nē nav
bet ar pēdējo aifonu varot
nofotografēt pat skudru.

lietasmērkaķi kokos pēta ko es
darišu tālāk. paslēpju plaukstu
aiz muguras un palaižu
pasauli vaļā. tā plivinādama
sīkos spārniņus aizlaižas.

pēc piecām minūtēm sāksies negaiss

*

juokingai mažas pasaulis. visą laiką slysta laukan
iš delno. nosinaite
ašarojančias akis šluostau ir klausiu
ar kuris neturi lupos. ne neturi
bet paskutiniuju aifonu galima
nufotografuoti net skruzde.

lietaus beždžionės iš medžių stebi
ką darysiu toliau. paslepiu delną
už nugaros ir paleidžiu
pasaulį laisvėn. jis mosuodamas
mažais sparneliais nuskrieja

po penkių minučių prasidės audra

VERTĖ ERIKA DRUNGYTĖ

Andrei Sen-Senkov

(RUSSIA)

Andrei Sen-Senkov (Андрей Сен-Сеньков) was born in 1968 in Tajikistan and studied medicine at the Yaroslavl Medical Academy. He is the author of thirteen books of poetry and prose and countless journal publications, as well as solo and collaborative publications / performances involving visual poetry and experimental music. He has also published translations of poetry and a children's book of original fairy tales, *A Cat Named Mouse*. He was twice recognized by the Moscow Reckoning prize (2007, 2011), won the Turgenev Festival for Short Prose in 2006, and was shortlisted for the prestigious Andrei Bely Prize several times. A collection of his work in English, *Anatomical Theater*, was shortlisted for the Northern California Book Award (2015) and won the PEN Center USA translation Award (2015). Sen-Senkov's work has been translated into twenty-one languages. He lives in Moscow.

ПРОЛИВНАЯ ЗАСУХА

женщины живущие в городе
построенном у реки
выбрасывают мелкие подарки бывших любовников
в воду

женщины живущие в городе
где нет реки
мелкие подарки бывших любовников
бросают себе под ноги

когда идет дождь
бог пьет их через соломинку

Andrej *Sen-Senkov*

(RUSIJA)

Andrejus Sen-Senkovas (Андрей Сен-Сеньков) gimė 1968 m. Tadžikistane. Studijavo Jaroslavlio medicinos akademijoje. Trylikos poezijos ir prozos knygų bei daugybės publikacijų spaudoje autorius. Vienas ir su kitais autoriais rengė vaizdinės poezijos ir eksperimentinės muzikos performansus. Verčia poeziją, išleido pasakų vaikams knygą *Katė vardu Pelė* (*Кошка по имени Мышка*). Du kartus pelnė „Maskvos reitingo“ premiją (2007, 2011), Turgenevo trumposios prozos festivalio laureatas (2006), buvo prestižinės Andrejaus Belo premijos trumpajame sąraše. Jo kūrybos vertimų į anglų kalbą rinktinė *Anatomijos teatras* pateko į Šiaurės Kalifornijos knygų premijos trumpąjį sąrašą ir pelnė JAV PEN centro premiją (2015). Kūrybos išversta į 21 kalbą. Gyvena Maskvoje.

181

PLIAUPIANTI SAUSRA

moterys gyvenančios mieste
iškilusiame prie upės
smulkias buvusių meilužių dovanas išmeta
į vandenį

moterys gyvenančios mieste
kuriame nėra upės
smulkias buvusių meilužių dovanas
meta sau po kojom

kai ima lyti
dievas geria jas per šiaudelį

ПРОМОКШИЕ КАРДИОСТИМУЛЯТОРЫ

вместо крестиков на шеях
висят
крошечные газовые камеры из серебра
блестящие золотые гильотинки
кусочки гулаговской колючей проволоки в янтаре
изящно обработанные ювелирами осколки бомб
маленькие виселицы с шелковыми петлями
платиновые дыбы
испанские сапожки с вкраплениями бриллиантов

все эти предметы похожи на падающие цифры
холодного номера дождя
бьющего по щекам сердце
в режиме автодозвона

ВОЗДУШНО-КАПЕЛЬНЫЙ ТЕННИС

когда закончатся женские имена
ураганы начнут называть
фамилиями русских теннисисток
сафина кузнецова дементьева
петрова шарапова звонарева
клейбанова кириленко веснина
павлюченкова

к тому времени большинство спортсменов умрет
а те кто еще живы
слыша свои смертоносные фамилии
будут вдавливать изуродованные артритом пальцы
в нутро воображаемых теннисных мячиков

у них там как у не рожавших

PERMIRKĘ ŠIRDIES STIMULIATORIAI

vietoj kryželių ant kaklo
kybo
mažutėlės sidabrinės dujų kameros
auksinės žvilgančios giljotinėlės
gabalėliai gulago spygliuotos vielos gintare
subtiliai juvelyrų nudailintos bombų skeveldros
smulkutės kartuvės su šilko kilputėmis
platininiai kankinimų suolai
ispaniški bateliai su deimantų inkrustacijom

visi šie daiktai panašūs į byrančius
šalto lietaus numerio skaičius,
automatinio atsakiklio režimu
per skruostus daužančius širdį

183

ORO LAŠELINIS TENISAS

kai pasibaigs moteriški vardai
uraganus ims vadinti
rusų tenisininkių pavardėmis
safina kuznecova dementjeva
petrova šarapova zvonariova
kleibanova kirilenko vesnina
pavliučenkova

lig to laiko dauguma sportininkių numirs
o tos kur dar gyvos
girdėdamos savo mirtį lemiančias pavardes
bandys įmygti artrito suniokotus pirštus
į įsivaizduojamų teniso kamuoliukų vidurius

ten jų viduj kaip negimdžiusių

МИШЕЛЬ ФУКО, ПЕРВЫЙ ТРИМЕСТР

эмбрион растет
послушно повторяя все этапы эволюции

вот у него уже есть ухо в которое влетает слово
и ухо из которого оно вылетает

влетов вылетов взлетов полетав
слово ложится на верхнюю губу
как лист подорожника на рану

КОЛЛАТЕРАЛЬ

каждую ночь снится
что я строю большой серый дом
из одной только пылинки
пылинка особенная
у нее два пальца
и место
за которое утром она щиплет себя
чтобы я не проснулся

MIŠELIS FUKO, PIRMASIS TRIMESTRAS

embrionas auga
klusniai atkartodamas visus evoliucijos etapus

štai jau jis turi ausį per kurią įskrenda žodis
ir ausį per kurią jis išskrenda

įskridęs išskridęs pakilęs paskraidęs
žodis gula ant viršutinės lūpos
kaip gysločio lapas ant žaizdos

KOLATERALĖ*

kiekvieną naktį sapnuoju
kad statau didelį pilką namą
iš vienos vienintelės dulkelės
dulkelė ypatinga
ji turi du pirštus
ir vietą
kur rytais ji gnaibo save
kad aš nepabusčiau

* Kolateralės [lot. *collateralis* — esantis iš šono], anat. šoninės, aplinkinės kraujagyslės arba limfagyslės, kuriomis kraujas arba limfa teka pasunkėjus arba nutrūkų tekėjimui pagrindiniais kamienais.

μετάστασις

в детском саду египетской пустыни
кормили тем же чем кормят детей во все времена
манной кашей
манной небесной
невкусными белыми продовольственными бандероль-
ками
упавшими сверху

с комочками

бог метит нас с самого детства белым цветом
как будто обливает бензином то место
которое хочет поджечь

186

ПЕРЕСЕЧЕНИЕ ГРАНИЦЫ ДЛИНОЙ С БОЛЕЗНЬ АЛЦГЕЙМЕРА

сначала забываются местоимения
потом существительные
потом глаголы
от я тебя люблю
останется люблю
потом и оно исчезнет
нет
напоследок слово начнет вдруг искать
ближайшие отверстия
и вползет в беспамятство
как пограничник в белом маскхалате
вползает в не принадлежащий ему снег

все успокоится
когда в моем замерзающем солдатики

ΜΕΤΑΣΤΑΣΙΣ
(METASTAZÈ)

egipto dykumos vaikų darželyje
maitindavo tuo pačiu kuo maitina vaikus visais laikais
manų koše
dangaus mana
neskaniom baltom maistinėm banderolytėmis
nukritusiomis iš viršaus

su gumuliukais

dievas žymi mus nuo pačios vaikystės balta spalva
tarytum apipiltų benzinu tą vietą
kurią norėtų padegti

187

ALCHEIMERIO LIGOS ILGUMO SIENOS KIRTIMAS

iš pradžių pasimiršta įvardžiai
paskui daiktavardžiai
paskui veiksmažodžiai
iš aš tave myliu
lieka myliu
paskui ir tai išnyksta
ne
galiausiai žodis staiga ima ieškoti
artimiausių angų
ir nušliaužia į užmarštį
kaip pasienietis baltu maskuojančiu apsiaustu
nušliaužia į jam nepriklausantį sniegą

viskas nurims
kai mano stingstančiame kareivėlyje

захрустит последняя
теплая буква

но она успеет тебя вспомнить

ГРАФОЛОГИЯ: АЛЬКОР И МИЦАР

древнеримский солдат
проходя проверку зрения
должен увидеть
что одна из звезд на ручке ковша большой медведицы
двойная
тогда возьмут смотреть убивать
вглядываться грабить
рассматривать насиловать

звездный свет дважды бьет ему в глаза
словно повторяется
словно учится подделывать подпись кого-то ослепительно
неграмотного

ТИХИЙ ОКЕАН — ОДНА БОЛЬШАЯ СЛЕЗА

матрос машет сигнальными флажками
окружая себя разноцветными буквами слова любовь

он не знает что вич-инфицирован

падая на палубу
буквы строятся в шеренгу

sutraškės paskutinė
alsuojanti raidė

bet ji spės tave prisiminti

GRAFOLOGIJA: ALKORAS IR MICARAS*

senovės romos karys
tikrindamasis savo regėjimą
privalo įžiūrėti
kad viena iš žvaigždžių ant didžiųjų grįžulo ratų ienos
dviguba
tada jį paims žiūrėti žudyti
įsižiūrėti plėsti
apžiūrėt prievartauti

žvaigždžių šviesa dusyk tvoskia jam į akis
nelyg pasikartoja
nelyg mokosi padirbti parašą kažkieno akinamai
neraštingo

RAMUSIS VANDENYNAS – VIENA DIDELĖ AŠARA

matrosas moja signalinėmis vėliavėlėmis
apsisupdamas įvairiaspalvėmis žodžio meilė raidėmis

jis nežino esąs infekuotas živ

krisdamos ant denio
raidės sustoja į rikiuotę

* Alkoras ir Micaras – dvilypė žvaigždė Didžiųjų Grįžulo Ratų žvaigždyne.

матрос накидывает на них веревочки и ведет в трюм
чтобы показать фотографиям своих любовников

они идут не глядя друг на друга
так идут во время засухи животные на водопой

тихий океан катится по собственной щеке

БЫТИЕ. ОКОЛО ВОСЬМОЙ ГЛАВЫ

ной размещает на ковчеге стегозавров тираннозавров
плезиозавров бронтозавров археоптериксов игуанодо-
нов диплодоков трицератопсов
они маленькие улыбчивые
все поместятся
все вместе мирно поплывут

плыть долго

белоснежный птеродактиль
вылетит из ковчега
и вернется держа во рту зеленую веточку
значит голливудский берег близко
значит все зачем-то спасены

бог еле-еле зацепившийся за ветку
пищит как игрушка в зубах щенка

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ДИЕТОЛОГИЯ

у восточногерманского штази
был такой способ сводить с ума

matrosas užmeta joms virvutes ir veda į triumą
kad parodytų jas savo meilužių nuotraukoms

jos eina nepakeldamos viena į kitą akių
taip per sausrą eina gyvuliai į girdyklą

ramusis vandenynas ritasi savo skruostu

BŪTIS. TIES AŠTUNTUOJU SKYRIUM

nojus įkurdina arkoj stegozaurus tiranozaurus
pleziozaurus brontozaurus archeopteriksus iguanodon-
tus diplodokus triceratopsus
jie mažučiai besišypsantys
visi sutilps
visi sykiu taikiai išplauks

plaukti ilgai

baltas kaip sniegas pterodaktilis
išskries iš arkos
ir grįš laikydamas snape žalią šakelę
vadinasi holivudo krantas nebetoli
vadinasi visi kažkodėl išgelbėti

dievas vargais negalais įsikibęs šakelės
inkščia kaip žaislelis šuniuko dantyse

VALSTYBINĖ DIETOLOGIJA

rytų vokietijos štazis
turėjo tokį būdą vesti iš proto

когда люди уходили из дома
агенты проникали внутрь
ничего не ломали
ничего не портили
просто переставляли с места на место
маленькие очень личные вещи
статуэтки фотографии книги
это продолжалось месяцами

иногда когда серые животные дерутся за еду
они заглатывают так быстро как только возможно
а потом срыгивают
чтобы позже спокойно съесть
что-то маленькие очень личные вещи
статуэтки
фотографии
книги

ЗАВТРАК ПЕРЕД КУПАНИЕМ КРАСНОГО КОНЯ

у петра I в детстве была игрушка –
лошадка, вырезанная из липы
и покрытая настоящей жеребьячей
кожей.

русский царь умер только для того,
чтобы встретить
это маленькое красное животное,
с которого содрали кожу.

а оно радостно выскочило из облака,
как утренний кровавый хлебушек
из бьющего током тостера.

kai žmonės išeidavo iš namų
agentai įsibraudavo į vidų
nieko nelaužydavo
nieko negadindavo
tiesiog sukilnodavo iš vienos vietos į kitą
smulkius labai asmeniškų daiktus
statulėles knygas fotografijas
taip tęsdavos ištikus mėnesius

kartais kai pilki gyvūnai kovoja dėl maisto
jie ryja taip greitai kiek tik įmanoma
o paskui atryja
kad vėliau ramiai suėstų
kieno nors smulkius labai asmeniškų daiktus
statulėles
knygas
fotografijas

193

PUSRYČIAI PRIEŠ RAUDONOJO ARKLIO MAUDYMĄ

petras I vaikystėj turėjo žaislą –
arkliuką, išdrožtą iš liepos
ir aptrauktą tikra kumeliuko
oda.

rusų caras numirė vien tik tam,
kad susitiktų
su tuo mažu raudonu gyvūnu,
kuriam buvo nudirta oda.

o tasai džiugiai iššoko iš debesies
kaip rytinė kruvina riekelė
iš elektra trenkiančio skrudintuvo.

Svetimi

(LIETUVA)

Kas yra svetimas

Jis gimė priešaušryje, kai visi kiti dar buvo savi. Protiškai subrendo 1987 metų gegužės 3 dieną, kai kiti tam dar tik ruošėsi. Lytinės brandos laukia iki šiol, kai kiti jau seniai pamiršo kas tai yra.

Jis nedalyvauja įvykiuose, bet visus juos mato. Jis niekur neina, bet visus priima.

Jis nieko nesako, bet visus girdi. Jis nedaro įtakos, bet ją turi.

Jis nieko nerenka, bet yra išrinktas. Jis niekur neskuba, bet yra pirmas.

Jis nieko nelaukia, bet yra laukiamas.

Jis žino, kas bus.

Publikacijoje sudėti penkių poetų – Dainiaus Dirgėlos, Evaldo Ignatavičiaus, Liutauro Leščinsko, Alvydo Šlepiko ir Donato Valančiausko – nauji tekstai. Konkrečios autorystės nerasite, visų čia skelbiamų tekstų autoriai – SVETIMI.

SVETIMI

gėrė mūsų vandenį
valgė mūsų žvėrieną
lietė mus savo rankom

gėrėm su jais ir valgėm
lietėm juos savo rankom

kai nuėjo, žiūrėjom iš paskos:

du dylantys tamsoje siluetai

Who is a Stranger

He was born before dawn, when everyone else was still unstrange. He reached intellectual maturity on May 3, 1987, when others were still getting ready. But sexual maturity hasn't reached him yet, while others have long forgotten what that is.

He doesn't take part in events, but sees them all. He doesn't go anywhere, but admits everyone.

He doesn't say anything, but hears it all. He doesn't influence people, but has influence.

He doesn't choose anyone, but is chosen. He doesn't hurry, but comes in first.

He doesn't wait for anyone, but others wait for him.

He knows what will be.

This publication is made up of new texts by five poets – Dainius Dirgėla, Evaldas Ignatavičius, Liutauras Leščinskas, Alvydas Šlepikas and Donatas Valančiauskas. Specific authorship is not to be found. All authors of these proffered texts are STRANGERS.

STRANGERS

they drank our water
they ate our game
they touched us with their hands

we drank and ate with them
we touched them with our hands

when they left, we watched them go:

two fading silhouettes in darkness

pasivijom juos
ir nugalabijom

dėl viso pikto

LA MORTE DI PINOCCHIO

aš gyvenu kur drėgna ir tamsu*
tarsi spyruoklė pasirengus šuoliui
kol mano kūną perlipdys į molį
ir perskros liūdną plautį debesų

pavargęs paukštis – ir nebus baisu
ir tik tada – bijoti nereikėjo –
suprasiu – išdalintas vėjo
į tūkstančius klajojančių šviesų

RUDENS ORATORIJA

choras:

– arti, sėti
arti, sėti...

vidinis balsas:

– nepamiršti pailsėti

* pirmoji eilutė pasiskolinta iš V. Romanovo lyrikos

we caught up with them
and slaughtered them

for good measure

LA MORTE DI PINOCCHIO

I live where it's dark and damp*
like a spring wound up for a jump
until my body becomes remodeled in clay
and my lugubrious lungs are splayed

by a bird grown tired of clouds – don't fear,
and only then – I must feel no fear –
and dispersed on the wind into a thousand
wandering lights – I will understand

197

AUTUMN ORATORIO

chorus:

– plow, sow
plow, sow...

inner voice:

– and don't forget
to lay down
your weary head.

* the first line is borrowed from a poem by Vladimir Romanov

ARIMO JAUSMAS

Jurgiui Gimberiui

Gyvenimą lydi malonus arimo jausmas. Žengi plačiu žingsniu, už tavęs garuoja šviežiai atversta vaga, kurioje rikiuojasi gandrai arba kiti paukščiai. Bet šiek tiek paarėjus viską sugadina klastinga mintis – kad niekas nieko į tavo išpurentą dirvą nesėja.

EPITAFIJA MILIJONIERIUI KURIS VISKĄ PRARADO DĖL NELAIMINGOS MEILĖS

buvo sveikas bet mirė iš meilės
liko eilės
liko ilgos kreditorių eilės

LABAS RYTAS

viskas gimsta lyg iš nieko
į pasaulį krinta sniegas
viskas niekuo pasibaigia
vandeniui pavirsta snaigės

senas tekstas naujos eilės:
labas rytas mano meile

THE FEELING OF PLOWING

for Jurgis Gimberis

Life is accompanied by a pleasant feeling of plowing. You stride along, and behind you steams a freshly plowed furrow in which storks or other birds muster. But after plowing along for a while, everything is ruined by an insidious thought – no one sows anything in your loosened soil.

EPITAPH FOR A MILLIONAIRE WHO LOST
EVERYTHING TO AN UNHAPPY LOVE

He was healthy but died of love
His lines lived on
Lines he took his credit on

199

GOOD MORNING

as if from nothing – everything
snow falls into the world
everything ends in nothing
snowflakes revert into liquid

an old text with fresh words:
my love, good morning

ČEKA(S)TILO?

Visos kanarėlės dvesia, jos dažniau kvėpuoja,
kartais ilsisi, jos dainuoja kai būna
saulėtekis ir numiršta
saulėlydy,
bet dažniausiai jos dvokia ir dvesia, arba dvesia ir dvokia,
o prieš mirtį
dainuoja gražtų dainas, tada jas visas ir sušaudome
tiesiog mokslinio judėjimo kryptimi, kad atsigautų tylą,
kad būūūūūtų pagaliau
prieglobstis tiems jauniems ir fainiems poetams kanibalams,
juk taip sunkios tos minutės, kai kramtai ir neįveiki
tas kremzles

200

BIČIULIUI

tu liūdnas bet gilus
kaip tvenkinio vanduo
o man jau per vėlu
per trumpas šis ruduo

o man jau so la si
ir sol fa mi re do
per ilgas ilgesys
ir jau neberandu

prasmės keliaut sykiu
su savo bičiuliu

tu – draugiškų akių
bet aš – nebegaliu...

2015 03 14

CHIKATIL(WH)O?

All canaries croak, though usually they breath,
sometimes resting, they sing during
sunrise and die
during sunset,
but more often they stink and croak, or croak and stink,
but before death
they sing drilling songs, then we shoot them all
in the direction of scholarly trends, to let silence recover,
to finally haaaaaaave
a house for cool young cannibal poets, because the times
are so hard when
you chew and chew and the gristle doesn't go down

201

FOR A FRIEND

you are sad but deep
like the water of a lake
but it's too late for me
this autumn's too quick

so for me it's so la si
you and mi re too
so long the longing
already I can't find

reason to travel again
with my friend

in whose friendly eyes
I can't tell anymore lies...

14 03 2015

VLN

tai miestas kuris niekada nepabunda
iškėlęs pasauliui apytrumpį pirštą
bet veda keliai į jį ir pagundą
sugerti jo miglą kaip likerį tirštą

IŠ EILIŲ VĖRINIO „VIENA ANTROJI“

TEN KAŽKUR

upė
neša mane
į nežinomas sietuvas

ten
kur visas aš susirinksiu
skaidrus ir nurimęs

be bangų
be ošimo
be rimų –

lengvas
amžinas
svetimas

JERUZALĖ, 2015 03 29

VLN

the city that never wakes up for sure
raising to the world a shortish finger
but roads lead to it like a lure
to drink its fog like thick liqueur

FROM THE NECKLACE OF LINES
“ONE OF THE SECOND”

OVER THERE SOMEWHERE

the river
carries me
to unknown pools

over there
where I'll gather myself
clear and calm

without ripples
without rustles
without rhymes

rearranged
without change
and still strange

JERUSALEM, 29 03 2015

IŠ „PROMEMORIJŲ“

o6

ašmeninis laikas
ašmeninis gyvenimas
ašmenybė

лишнее время
лишняя жизнь
лишность

LYGIAI NELYGŲ RYTĄ

Vilniuje pavogtas labai brangaus 1934-ųjų konjako butelis
Baltarusis po sėdyne į Lietuvą vežė 10 kilogramų sidabro laužo
Pričiupo: automobilių detalių klastotės rinkos nepasieks
Išdaiga nepavadinsi – apipaišė sienas ir padegė vaizdo kamerą

Vyras įkliuvo gabendamas 60 litrų nelegalaus alkoholio
Pasieniečiai sulaikė tris Gruzijos ir Vokietijos piliečius
Teismas atmetė prašymą tylos minute pagerbti Agurkinių narį
Pasieniečiams Togo pilietis pateikė ispaniškas klastotes

Kolumbijoje pavogtas pirmasis „Šimto metų vienatvės“
leidimas

Sostinę užlies galinga šokio banga

FROM "MEMORANDUMS"

o6

edged time
edged life
edgentity

pas de temps
pas de vie
pas rsonnalité

AN EVENLY UNEVEN MORNING

In Vilnius, someone stole a very expensive bottle of 1934 Cognac
A Belarussian took ten kilos of silver stuffed under his seat
They caught him: the black market in auto parts will not be reached
No prank this: they scrawled over the walls and burned the security camera

A man was scooped up carrying sixty liters of illegal alcohol
Three Germans and Georgians were held by the border police
The court rejected a proposal for a minute of silence for a member
of the Pickle Gang
A citizen of Togo handed over Spanish counterfeits to the border
police

In Columbia, someone stole the first edition of *One Hundred Years
of Solitude*

The capital will be flooded by an unstoppable wave of dance

PAVASARIO POEZIJA

poetai
miesto parke
deklamuoja eiles

bet pavasaris
vis neprasideda

publika šnirpščia ir
kosčioja

– vėjas vaikos lapus
užpernykščio rudens –

poetai vis skaito ir
skaito

vienas padeklamuoja
netgi tyčia
pavasariui skirtą
eilėrašį

– vėjo kirčiai
klausytojų pajėgas
retina –

kol staiga
iš kažkur atsibastęs
šūnytis
pasveikina krūmą
pakeldamas dešinę koją

ir vislab staiga
ima džiaugtis

JERUZALĖ, 2015 05 16

SPRING POETRY

poets
recite their poems
in the city park

but spring still
doesn't start

the public sniffles
and coughs

– wind drives leaves left
from two autumns past –

the poets read
and read

one recites a poem
dedicated
as if to rub it in
to spring

– while the blows of the wind
thin the lines
of listeners –

until suddenly
a little dog
comes out of nowhere
to greet a bush
by raising his right leg

and everyone, all at once,
begins to feel happy again

JERUSALEM, 16 05 2015

Balio Bukelio atsakymas į dažnai užduodamą intymaus pobūdžio klausimą:
How are you? Comment ça va? Wie gehts? Jak się masz? Як справи?..

kol kas
ne kas*

I IIUZIJŲ A LIUZIJŲ PRA NAŠYSTĖ

vargs šis her aa klis
valentino augėjo tvartuose
jaučių primyžtą vandenį
šakėmis mėždams...

dd donelaitis

*

leidė ga ga darė. ką? ką?
tikros leidės ne ką? koja!
pasiimkim ilgą! ša! ką?
ir sugrūskim jai tarp. ko? jų!

BETVARKĖ

ir sugrįžo Viešpats prie tvenkinio
vieną karštą rugpjūčio popietę
nei kukučio ant liepto
nei balto niekelio
nei tylos
nei triukšmo
nei logikos

* atsekama Herkaus Kunčiaus maniera, rekonstruota
iš kol kas vienintelio žinomo jo eilėraščio

Balys Bukelis Replies to a Common and Seemingly Intimate Question: How are you?
Comment ça va? Wie gehts? Jak się masz? Як справи?...

For now
no how*

ILL USION A LUSION PRO FESSING

piti ful heracheese
hose(d)annaed stables of augeias
with golden water of the steers
and a pitched fork for poo

– d.d. donelaitis

209

*

la di ga ga ma de poo?
real la di da not poo! foo!
so go fine me one long screw
two putt be twin eggs for you!

MESS

and the Lord came back
one hot August day by a pond
with neither a hoopoe on the pier
nor a little white nothing
nor silence
nor sound
nor logic

* Following the style of Herkus Kunčius, reconstructed
from his, for now, only known poem

TAPYBIŠKAS

Tylėk
Nebesakyk man nieko
Tu – moteris verta El Greco

AKIMIRKA PO

jau negali to sustabdyti
nes per vėlu nes traukiniai
į kitą išvažiavo rytą
ir tai kas bus dar jau seniai
įvykę įrašyta knygon
rašikliais krebždančiais lėtai

ir rašalas srovena lygiai
ir susilieja du krantai

A. P.*

jis buvo angelo skvernų baltumo
ilgai jį traiškėm ratais kol pamatėm
kad jau palūžo -----
----- balomis pasruvo
vaivorykštinės tepalų gyvatės

* Atodrėkis parkinge**

** Parkingas vertinamas kaip vengtina vartoti svetimybė, vartotina (automobilių) aikštelė (žr. kn. „Kalbos patarimai. 4: Leksika: 1. Skolinių vartojimas“, Vilnius, 2013, p. 48).***

*** Svetimybės nesvetimos Svetimiems

PAINTERLY

Shut it
Don't parley me
Woman worthy of El Grec'ee

JUST AFTER

you can't stop it anymore
because the trains took
us into another morning
and what will be was already
written long ago in a book
with pens scraping slowly

and ink smoothly flowing
two shores wholly merging

E.T.*

with the whiteness of an angel's attire
we trampled it long and hard with our tires
until we saw it break -----
----- and flood with puddles
made of oily rainbow snakes

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

* Estacionamento Thaw**

** Estacionamento is valued here as a foreign borrowing whose use in English is strange and unacceptable according to standard practice.***

*** Foreign words aren't strange to Strangers

Fotografía © Florencia Alvarado

Natasha Tiniacos

(VENEZUELA)

Natasha Tiniacos was born in 1981. She is a Venezuelan poet with two published books *Historia privada de un etcétera* (*Private Story of an Et Cetera*) (2011 and 2016), and *Mujer a fuego lento* (*Woman at Low Heat*) (2007). She studied Spanish and comparative literature in Venezuela and the USA. She has been a poet in residency, among others, in the International Writing Program in Iowa. Tiniacos has worked on the television industry as a scriptwriter. Currently, she is the editor-in-chief of the contemporary art platform *Backroom Caracas*, teaches American literature, and works on her third manuscript.

VEINTE ESTADOS IMAGINARIOS EN FACEBOOK

- 1) Un párrafo para descaminarse.
- 2) En el escurridero del *feed* soy desperdicio.
- 3) Envidia la vergüenza del avestruz.
- 4) Se venden pastillas para retroceder, info aquí.
- 5) No creo en la ilusión, creo en la miopía.
- 6) No odio volar.
- 7) Hago la siesta en el polvo permanente de lo particular.
- 8) Abajo tengo fiebre.
- 9) Advertencia: existir es estar fuera de uso.
- 10) Hay un criminal en cada uno de nosotros. Mi víctima es el tiempo.
- 11) Todo en mi casa está hecho por personas que nunca conoceré
y temo que en cualquier momento
mis lámparas regresen a las manos de su origen.
- 12) Yo le rezo al alma del escritor fantasma.

Natasha *Tiniacos*

(VENESUELA)

Natasha Tiniacos (Nataša Tinjakos, g. 1981) išleido du eilėraščių rinkinius: *Historia privada de un etcétera* (*Privati Etcetera istorija*, 2011 ir 2016) ir *Mujer a fuego lento* (*Moteris ant mažos ugnies*, 2007). Studijavo ispanų ir lyginamąją literatūrą Venesueloje ir JAV. Dalyvavo ne vienoje literatūrinėje rezidencijoje ir programoje, tarp jų Tarptautinėje rašymo programoje Ajovoje. Tiniacos dirbo televizijoje scenariste, o šiuo metu redaguoja šiuolaikinio meno portalą *Backroom Caracas*, dėsto amerikiečių literatūrą ir dirba prie trečiosios knygos rankraščio.

213

DVIDEŠIMT ĮSIVAIZDUOJAMŲ FACEBOOKO BŪSENŲ

- 1) Pastraipa, kad paklystum.
- 2) Esu atlieka *feedo* plautuvės dugne.
- 3) Pavydžiu stručio gėdos.
- 4) Parduodamos tabletės sugrįžti, daugiau info čia.
- 5) Netikiu iliuzija, tikiu trumparegyste.
- 6) Nenekenčiu skristi.
- 7) Prigulu pokaičio nuolatinėse skirtybės dulkėse.
- 8) Turiu karščio apačioje.
- 9) Įspėjimas: egzistuoti reiškia būti nepanaudojamu.
- 10) Kiekviename iš mūsų slypi nusikaltėlis. Mano auka – laikas.
- 11) Viską mano namuose padarė žmonės, kurių niekada nepažinosiu,
ir bijau, kad vieną akimirką mano lempos grįš į kūrėjų rankas.
- 12) Meldžiuosi *ghostwriterio* sielai.

- 13) Se busca estrofa para soneto sobre la libertad.
Favor abstenerse la poesía comprometida.
- 14) Ponte en mi lugar.
- 15) Llévate la corona de tu almohada.
- 16) OPEN HOUSE
- 17) Sin preservativos.
- 18) Irremediable ceniza.
- 19) Entonces a usted le gusta que le digan lluvia.
- 20) ¿Cuál es la velocidad de la oscuridad?

LA HIJA CANTA VICTORIA AL OÍDO

Padre
gané la guerra por ti,
la palma
de todos los relojes,
la constancia de los engranajes,
la franqueza
y la amargura de poseer todas las horas del mundo.

Cada segundo dispara cada segundo
contra mi pecho.
Hundo mis dientes en la parte blanda del péndulo
y así respondo,

pero yo soy el tiempo
padre
y duele.

- 13) Ieškoma strofa sonetui apie laisvę.
Angažuotos poezijos prašome nesiųsti.
- 14) Įsijausk į mano padėtį.
- 15) Atnešk pagalvėje paliktą galvos išspaudą.
- 16) OPEN HOUSE
- 17) Be konservantų.
- 18) Nepataisomi pelenai.
- 19) Taigi jums patinka, kai jus vadina lietumi.
- 20) Koks tamsos greitis?

DUKTĖ DAINUOJA PERGALE Į AUSĮ

Tėve,
dėl tavęs laimėjau karą,
visų laikrodžių palmes,
krumpliaračių pastovumą,
visų pasaulio valandų
atvirumą ir kartėlį.

Kiekviena sekundė mano krūtinėn
šauna sekundę.
Atsakydama suleidžiu dantis
į minkštąją švytuoklės dalį,

bet aš esu laikas,
tėve,
ir skauda.

¿RECUERDAS CUANDO ÉRAMOS CANÍBALES?

¿Recuerdas cuando éramos caníbales
y no lo sabíamos?
Solía decirte: quiero devorarte,
brincarte encima,
mascar tus músculos, tus corvas, tus lóbulos, cartílagos,
cuando
hasta los huesos, dije,
te chuparía
si no fuera porque insisto
en comer de tu mano
como un perro enfermo

salvaje, atroz, voraz me llamarías.

Tu sabor pone mi tronco
como un signo de exclamación
erecto
a tientas
en tu animalia.
Lamería tu delicada carne,
desollaría tu pelo,
Haría pequeñas incisiones en tus glúteos
para que de ahora en adelante
te ladees hacia mí.
Mordería lentamente tus pulmones
y una vez más confundirme con fuego.

Tan insaciable tú, dirías
si por reflejo ingiero lo que siempre he detestado:
hígado, lengua, cuello de gato,
ratón, grillo, grama

PAMENI, KAI BUVOME ŽMOGĖDROS?

Pameni, kai buvom žmogėdros
ir to nežinojom?
Sakydavau: noriu tave praryti,
užšokt ant tavęs,
kramtyti tavo raumenis, pakinklių gyslas, ausies spenelius, kremzles,
iki kaulų,
sakiau,
būčiau iščiulpus,
jei neturėčiau priežasties užsispyrusiai
valgyti iš tavo rankos
tartum paliegęs šuo,

laukine, žiauria, raja mane vadintum.

Tavo skonis verčia
mano liemenį įsitempusiu
šauktuku,
tiriančiu
tavo gyvūniškumą.
Laižyčiau tavo gardų kūną,
nupeščiau plaukus,
padaryčiau mažytes įpjovas sėdmenyse,
kad nuo šiol
būtum man prielankus.
Lėtai kramsnočiau tavo plaučius
ir dar kartą nebeatskirčiau savęs nuo liepsnos.

Tu tokia nepasotinama, tartum,
jeigu vedama refleksu praryčiau tai, kuo paprastai šlykščiuosi:
kepenis, liežuvį, katės kaklą,
pelę, svirplį, žolę,

hasta volver a ser la niña escondida en el patio
con miedo
y que con urgencia te pide
aliméntame.

TRANSGÉNICOS (ARIA)

Este es el tiempo de los perros que brilla en la oscuridad,
tiempo en que los monstruos marinos
son cables de fibra óptica,
tiempo en que es común ver en la tv.
una mujer que llora o que vomita.
Ninguna realidad es insignificante,
Hemos presionado el pedal del instante
derribando el tiempo fugitivo.
#ElPensamientoDeLaEstirpe
#QueLoQuiereTodo
#AcabaConLasSílabas
#DeLaLenguaPrimitiva
Nos lleva la ansiedad por el estallido,
somos un pomo de tempera
sobre la cama en blanco
a punto de bullir la nueva antigüedad,
la era polaroid, no la del hombre erguido
sino la del que teje
sostenido a sus codos
la inmediatez y la cercanía.
Todo la pantalla / piel
con las puntas de los dedos más inteligentes
que todas las yemas de antes.
Las huellas dactilares han evolucionado:
toco el plástico helado y te siento,
#TeSiento

kol vėl tapčiau vidiniame kieme pasislėpusia mergaite,
išsigandusia,
primygtinai tavęs prašančia –
pamaitink mane.

TRANSGENINIAI (ARIJA)

Tai tamsoje švytinčių šunų metas,
metas, kai jūrų pabaisos
yra optinio pluošto kabeliai,
metas, kai per tv įprasta matyti
verkiančią arba vemiančią moterį.
Nieko nėra nereikšmingo,
spaudžiam akimirkos pedalą,
pažemindami bėgantį laiką.
#MąstymasApieGiminėsLiniją
#TaiKoNoriVisi
#PribaikSkiemenis
#ApiePirmykštęKalbą
Mus valdo sprogimo ilgesys,
esam temperos buteliukas
ant baltutėlės lovos,
tuoj pat išliesiantis naują senieną,
polaroido era: ne *homo erectus*
era, o to, kuris pina,
o artuma ir spontanika
glaudžiasi jam prie šonų.
Liečiu ekraną / odą
protingesniais pirštų galiukais
nei kada nors anksčiau.
Evoliucionavo pirštų atspaudai:
liečiu šaltą plastiką ir jaučiu tave,
#JaučiuTave

La sala de conversación habla en tiempo compuesto:
 «Tú te has conectado».
 Eres una acción sostenida.
 Nacimos sin cordales ni noción de segundo
 en un mundo puntual con el ahora.
 Quien quiera que sea yo se difumina
 en el desenmascarado, el semejante
 contigo, un ectoplasma, sombra 2.0.
 No quiero contemplar más mis zapatos.
 Te escribo, tecleo, te traigo, te necesito tanto en
 el tiempo en que los perros brillan en la oscuridad,
 tiempo en que los monstruos marinos
 son cables de fibra óptica,
 tiempo en que es común ver en la tv.
 una mujer que llora o que vomita.
 Ninguna realidad es insignificante,
 hemos presionado el pedal del instante
 sujetando el tiempo fugitivo.

SELF-PORTRAIT (1978)

DE FRANCIS BACON

Si las condiciones son más ciertas que las semblanzas.
 Si el brazo no se dirige a las nubes.
 Si el puño amenaza su propio rostro.
 Si fuera un hombre desdoblándose en tornillo.
 Si él, después de rotar sobre su propio eje, se levanta de la
 silla y parte.
 Si como Artaud se ubica en el origen de los fenómenos.
 Si la imprecisión es bruma.
 Si los caballos de los carruseles se cansaran.
 Si la mirada confundida de un hombre no fuera principio
 de contemplación.

Pokalbių svetainė kalba sudurtiniu laiku:
„Esi prisijungęs.“
Esi vykstantis veiksmas.
Gimėm neturėdami protinių dantų nei nuovokos apie sekundes
pasaulyje, kuris niekad neveluoja į *dabar*.
Pradas, kuris nori, kad būčiau savimi, ištirpsta
tame, kas neužmaskuojama, kas panašu
į tave, ekto plazmą, šešėlį 2.0.
Nebenoriu kontemplituoti savo batų.
Rašau, spausdinu tau, atsinešu tave, man taip tavęs reikia
šituo metu, kai šunys švyti tamsoje,
kai jūrų pabaisos
yra optinio pluošto kabeliai,
metu, kai per tv įprasta matyti
verkiančią ar vemiančią moterį.
Nieko nėra nereikšmingo,
spaudžiam akimirkos pedalą
sutramdydami bėgantį laiką.

FRANCIO BACONO
SELF-PORTRAIT (1978)

Jei aplinka aiškesnė nei veido išraiška.
Jei ranka nerodo į debesis.
Jei kumštis grūmoja nuosavam veidui.
Jei būtų vyras, kuris nebesipriešina virtimui varžtu.
Jeigu jis, apsisukęs apie savo ašį, pakyla nuo kėdės
ir išeina.
Jei kaip Artaud jis įsitaiso reiškinių ištakose.
Jei netikslumas – tai migla.
Jei pavargtų karuselių arkliukai.
Jei drumstas vyro žvilgsnis nebūtų kontempliacijos
pradžią.

Si los árboles nos enseñaran a cruzar las piernas.
Si el morado es el color de la carne viva.
Si una corbata no lo une al vientre del padre.
Si el cuerpo no fuera una contorsión del agua.
Si te haces pasar por abismo y te abres la puerta.
Si negar dos veces fuera negar dos veces.
Si Montaigne no hubiera creído en la conversación.
Si el reloj acopiara el tiempo.
Si el verdadero tono de las sombras fuera rojizo.
Si el aire es un bosquejo.
Si quisieras saber lo que piensa.
Si le ruegas y le ruegas y te responde *soy la piedra de Rodin*.
Si se abre el telón y aparece un enigma.

RSVP

~~Querido tú: me miré en el espejo, me desperté y no vi
el color que me viste. Gracias por los sombreros
para mis lámparas. En caso de que se vaya la luz
y ocurra una catástrofe, tendré las manos libres.
Imagino tu casa helada de ausencias,
ahí donde mi pera y tu invierno convivían.
Quiero la furia del sartén ardiendo de vacío.
Nunca había tenido que buscarme, usualmente
sabía: olor a cartón piedra y humedad,
mi nombre escrito sobre tirro
con un marcador aroma a hambruna.
Te escribo mi lengua aun en la bruma de tanto
equivocarse~~
Querido tú: la exégesis me indica
que debo empezar a escuchar.
¿Has sentido el bombillo que titila
como la mosca atrapada en la ventana?

Jei medžiai mus mokytų sukryžiuoti kojas.
Jei violetinė – šviežios mėsos spalva.
Jei kaklaraištis jo nejungia su tėvo pilvu.
Jei kūnas nebūtų vandens konvulsijos.
Jei apsimestum bedugne ir atvertum sau vartus.
Jeigu paneigti du kartus reikštų paneigti du kartus.
Jei Montaigne'is nebūtų tikėjęs pokalbiu.
Jei laikrodis kauptų laiką.
Jei tikra šešėlių spalva būtų rausva.
Jei oras – tai eskizas.
Jei norėtum sužinoti, ką jis galvoja.
Jei maldautum, maldautum, o jis tau atsakytų *esu Rodino akmuo*.
Jei prasiskleistų uždanga ir pasirodytų mįslė.

RSVP

223

Mielasis: pažvelgiau į veidrodį, prabudau ir neišvydau
spalvos, kuri mane dėvėjo. Ačiū už gaubtus
mano lempoms. Jeigu rastųsi šviesa
ir įvyktų katastrofa, turėsiu laisvas rankas.
Įsivaizduoju nuo nebuvimo įšalusius tavo namus,
kur sugyveno mano kriaušė ir tavo žiema.
Trokštu nuo tuštumos užvirusio prikaistuvio siuto.
Niekada nereikėjo ieškoti savęs, paprastai
žinodavau: dėžių kvapas ir drėgmė,
mano vardas, alkiu kvepiančiu žymekliu
užrašytas ant lipnios juostos.
Net tokios gausybės riktų migloj
tau rašo mano liežuvis.
Mielasis: egzegezė man sako,
kad privalau pradėti klausyti.
Ar jutai elektros lempuotę, kuri virpa
kaip lange įstrigusi musė?

El propósito del Ser es la Nada.
A veces la vista se cansa y miras al este
en algún viaje cósmico (.) Te tendría desnudo
bajo el destello de esas pequeñas linternas
que se sujetan a los libros.
Lo único que podemos leer en la oscuridad
son interrogantes, ~~los trozos hablan:~~
~~milagros, medias mingas, cojines en el piso.~~
~~Quiero juntarlo todo y dar contigo.~~
la lección de amor que mi abuela
quiso darme:
“toma la otra parte... y desea... y hala hacia ti.”

Būties tikslas yra Niekis.
Kartais akys pailsta ir tu žiūri į visa šita
kažkokioje kosminėje kelionėje(.) Apsinuogintum man
prie knygų tvirtinamų žibintuvėlių
blankioje šviesoje.
Tamsoje galime skaityti tik
paklausimus, ~~nuotrupos byloja:~~
~~stebuklai, skirtingos kojinės, pagalvės ant grindų.~~
~~Noriu viską sujungti ir rasti tave.~~
Pamoka apie meilę, kurią norėjo
man duoti senelė:
„paimk šiaudą... sugalvok norą... ir trauk.“

VERTĖ JURGA KATKUVIENĖ, LAURYNAS KATKUS

Jaromír Typlt

(CZECH REPUBLIC)

The poet, prose writer, essayist, art curator, editor and performer Jaromír Typlt was born in 1973 in Nová Paka (Czech Republic). He graduated in Czech language and literature and Philosophy at Charles University in Prague. He is the author of eleven books. In 1994 he won the Jiří Orten Prize for his collection of poems *Ztracené peklo*. From 2000 to 2010 he worked as art curator. The interest in fine arts is crucial for his literary work. He has created book-objects as bibliophilisms in collaboration with other allied artists. His texts also became a part of the short films. Today he lives and writes in Prague.

226

TO NARÁŽÍ ŘEČ

Ležím
na podloží
sotva slyšitelných
drnčení a hukotů.
Sotva slyšitelných,
ale vytrvalých. Prosazují se
a odspodu do mě vnikají,
přenášejí se na mě, lehce,
ale velmi velmi lehce
mě
pobolívají.
Jako by něco drhlo
mezi stropem a podlahou,
někde tam, kde se od sebe ještě nedají rozeznat.

Jaromír Typltas (Jaromiras Tipltas) gimė 1973 m. Nova Pakoje. Poetas, prozininkas, eseistas, dailės parodų kuratorius, redaktorius, performansininkas. Prahos Karolio universitete baigė čekų kalbos ir literatūros studijas. Vienuolikos knygų autorius, tarp jų – eilėraščių rinkiniai *Ztracené peklo* (*Pražuvęs pragaras*, 1994, pelnė Jiřío Orteno premiją), *Stisk* (*Spustelėjimas*, 2007), apsakymų rinkinys *Pohyblivé prahy chrámů* (*Nepastovūs šventyklų pelenai*, 1991), išleido ir esė rinkinių. 2000–2010 m. dirbo dailės parodų kuratoriumi. Jo kūryboje svarbūs saitai su dailė. Su čekų dailininkais sukūrė knygų-objektų, jo poezija naudojama trumpametražiuose filmuose. Gyvena Prahoje.

TAIP PRIBLOŠKIA KALBA

Guliu
ant pamato
vos girdimų
bildesių ir šnaresių.
Vos girdimų,
bet nepaliaujamų. Veržiasi
ir iš apačios į mane smelkiasi,
sklando virš manęs ir lengvai,
bet itin itin lengvai
mane
skaudina.
Lyg šiūruotų
tarp lubų ir grindų,
kažkur ten, kur dar negali atskirti viena nuo kita.

Zvlášť to vysoké,
málem až jasné,
chvílemi přerušované
chvění.
To naráží řeč.
Asi spolu o patro níž mluví ženské.

ZAŽIVA

Píšu o tom
a nechci na to myslet

Nemám potuchy
proč se vždycky upnu na jedno slovo
nějaké takové slovo
na kterém nakonec ztroskotám

„To se ti stalo ještě

zaživa?“

Toho odpoledne jsem se v tom trochu potácel
vzadu po louce
a z trávy mě sledovala černobílá kočka
Byl to můj konec
Najednou jsem viděl že k ní všechno vede
a že se jí
jak tam sedí
nedokážu vyhnout

Viděl jsem se jak natruc měním směr
a mířím jinam

Ypač tas aukštas
beveik aiškus,
kartais nutrūkstantis
virpuliavimas.
Taip pribloškia kalba.
Tikriausiai tuo pat metu aukštu žemiau šnekasi moterys.

GYVAM ESANT

Rašau apie tai
ir nenoriu apie tai mąstyti

Nenutuokiu
kodėl visuomet įsikabinu į vieną žodį
kokį nors tokį žodį
kuris galiausiai mane nugramzdina

„Tai tau nutiko tuomet,

dar gyvam esant?“

Tą popietę palengva tame svyravau
užu pievos
o pro žoles mane stebėjo kerša katė
Tai buvo mano baigtis
Staiga išvydau kad viskas veda į ją
ir kad jos
tupinčios ten
niekaip neišvengsiu

Mačiau kaip atkakliai keičiu kryptį
ir taikau kitur

jenom kvůli ní
ale stejně průhledně marně
zase jinam zase nazpátek

Buď nepřímo k ní
Nebo rovnou

Uzel se stahoval dokud přede mnou neutekla

Uzel
zase jedno z těch slov

Sotva se za nějakým takovým pustím
už na jeho místě začne číhat něco
s čím jsem si vůbec nikdy neměl začínat

A pak už nepomůže ani škrt ani útěk
za jiným slovem
Žádné není jiné
A všechna si to navzájem umějí připomenout

Necítím už báseň ale jen studený stisk
že nikdo z nás živých
by asi nechtěl doopravdy vědět
natož prožít
co může taky znamenat

zaživa

Dokud to přede mnou neutече
Jako tenkrát

vien tik per ją
bet vis tiek aiškiai veltui
vis kitur vis atgal

Tai užuolankom link jos
Tai stačiai

Mazgas veržėsi kol ji nuo manęs paspruko

Mazgas
dar vienas iš tų žodžių

Vos pasileidžiu paskui kurį nors vieną
jo vietoje jau tyko kas nors
su kuo apskritai neturėčiau prasidėti

Tuomet jau veltui išbrauktum jį ar spruktum
paskui kitą žodį

Nė vienas neišsiskiria
Visi vienas kitą geba priminti

nebejaučiu eilėraščio vien šaltą glėbį
jog nė vienas iš mūsų gyvųjų
turbūt nenorėtų iš tiesų sužinoti
juo labiau patirti
ką dar galėtų reikšti

gyvam esant

Kol paspruks nuo manęs
Kaip tąkart

V té knize, kterou jsi nenapsal,
byl jeden, co pořád opakoval
„vytraťte se zadním vchodem“.

Myslel sis na vyhynutí.
Přece jen je v tobě kus dobrého!

Ale viděl jsi večer, jak jiskry proletovaly roštím?
Jako střely mezi větvemi?
Hotové toky,
průlety různými patry jako mezi tunely
nebo přejezdy dálnic. V průduších hranice
zářivé čáry
zjevovaly dřavost, volnost celé stavby.
Rozvětvení ohně unikající ven
rozvětvením dřeva.
Kresba ohně proškrtávající
kresbu dřeva.
Jako krev žilami se to hnalo.

V noci jsi pak viděl přicházet
nohy a břicho osvětlené baterkou.

A jinde
jako když se potopí jenom kus lodi.
Odkrývání průhledů, kde zrak vždycky předtím
narazil na zdi.
Otevřený prostor, překážky mizí,
dočasně tu proudí vzduch.
Z pater visí
tisíce potrhaných kabelů, rour, krycích plátů.
Takové
bílé roztrhané tělo.

Tavo neparašytoje knygoje
vienas toks vis kartodavo:
„sprukit pro galines duris.“

Mąstei apie išnykimą,
vis dėlto yra tavyje šis tas gera!

Bet ar matei vakare, kaip žiežirbos lėkė pro ardyną?
Tarsi strėlės tarp medžių?
Ištisi srautai,
lakstė visokiame aukštyje it per tunelius
ar greitkelių estakadomis. Bronchų paribiuose
švytinčios juostos
atskleidė, kokia kiaura, palaida visa konstrukcija.
Ugnies atšakos, besiveržiančios laukan
pro medžio atšakas.
Ugnies piešinys, perbraukias
medžio piešinį.
Tarsi kraujas gyslomis sruvo.

Vėliau naktį matei ateinant
pilvą ir kojas, apšviestas žibintuvėlio.

O kitąkart
lyg būtų nugrimzdusi tik dalis valtės.
Atsivėrė vaizdas, kur žvilgsnis anksčiau
visad užkliūdavo už sienos.
Atvira erdvė, nykstančios kliūtys,
gryno oro gurkšnis.
Nuo laiptatakių kabo
tūkstančiai nutrauktų laidų, vamzdžių ir plokščių.
Toks
baltas nuskaręs kūnas.

Pozoruješ holuby, jak usedají na ta prorvaná betonová patra
jako na útes,
příroda okamžitě obydluje nové tvary, hned je poznává,
i když jsou čerstvé, včera nebo dnes ráno vytvořené silou
trhacích strojů.

Ploutev z tebe vyrvaná:
Je čas povolit tu ryby.

A jinde
totéž v menším. Zdi
rozlomené v půli,
zahlédneš tapety a místa, kde stál stůl.
Vítr vane nedostavěným domem, který je samé patro
a holé schodiště.
Vystoupíš hned za rohem, aby ses tam vrátil.
Bude tam potrhaný plot,
provalené pletivo a vyvrácený sloupek.
Když vlezeš dovnitř a v chodbě někoho potkáš,
zarazíš se. Dokud nezjistíš,
že i on se zarazil.
Ani jeden z vás
tam nemá co dělat.

Projdete kolem sebe jako dva neprůhlední.
Při odchodu ovšem průhledně
vyšlapeš všechny stopy pozpátku

jako by už nemělo být

žádné
ven
ani vyvanutí.

Stebì balandžius, tupiančius ant betono perdangų
tarsi uolų,
gamta bemat įgauna naujas formas, iškart jas atpažįsta,
nors jos šviežutėlės, vos vakar ar šįryt sukurtos
separatorių galios.

Iš tavęs išplėštas pelekas:
metas užleisti vietą žuvims.

O kitąkart
tas pats, tik mažiau. Sienos
sulaužytos perpus,
įžiūrėsi tapetus ir vietą, kur stovėjo stalas.
Vėjas košia per nebaigtą namą,
kur vien plokštės ir pliki laiptai.
Išlipsi čia pat už posūkio, kad vėl sugrįžtum.
Kur skylė tvoroje,
išardytas tinklas ir išverstas stulpelis.
Įlindęs vidun ir koridoriuje ką nors sutikęs
susigūši. Kol suvoksi,
kad susigūžė ir jis.
Nė vienam iš jūsų nėra čia
ką veikti.

Prasilenksite lyg du neaiškūs šešėliai.
Bet nueidamas atatupstas aiškiai įminsi
sumišimo pėdsakus

lyg niekur nieko

nieko
nei laukan
nei išnykimo.

INSTINKTEA

Až se naši psi sdruží do smeček
a rozechvěle s temnou urputností se vydají
zákonům Věčného Úniku
a jen občas se zastaví
pozorně vtáhnou tisíce pachů
vztyčenými slechy zachytí vyjící improvizace větru
vymění si žhnoucí pohledy a rozběhnou se dál
pak už snad bude stát za to si v nepřerušitelném tichu
pojištěných bytů znovu přečíst zažloutlé dopisy
Až se směšně dávné zvyky našich psů rozpustí
v ostražitém kolektivním instinktu
a dálky se slijí v zarývavou stopu
tisíců vytržených osamělců
pak už snad bude stát za to roztrhat staré listy
a v dešti padajících útržků luštit nová oslovení
Až psi dorazí na dohled našich panelových měst
a s nevyzpytatelně chladným klidem si vyčkávavě lehnou
občas divoce štěknouce jen tak do ozvěny
pak už snad bude stát za to
pomalým krokem vyjít na balkóny
a vidět že oni vidí

VE ZNAKU

Probudilo mě něco v páteři.
Propnutí
až nadoraz ke zprolámání,
hrozná bolest, musel jsem z toho prorazit ven:
už ani luk
ani kniha

INSTINKTĖJA

Vos mūsų šunys susidės į gaują
ir virpėdami genami tamsaus atkaklumo
paklus Amžinojo Pabėgimo įstatymams
ir tik kartais sustos
įdėmiai uos tūkstančius kvapų
stačiomis ausimis pagaus kaukiančią vėjo improvizaciją
susižvalgys deginančiomis akimis ir nubėgs tolyn
ir vėl gal vertės netrikdomoje apdraustų būstų tyloje
perskaityti pageltusius laiškus
Kol mūsų šunų juokingus senus įpročius
ištirpdys prabudęs minios instinktas
ir toliai susilies ryžtingame
tūkstančio ekstatiskų vienišių pėdsake
ir vėl gal vertės suplėšyti senus sąrašus
ir byrančių nuotrupų lietuje įminti naujus kreipinius
Kol jie pasieks mūsų daugiabučių miesto regėjimo lauką
ir su paslaptina šalta ramybe priguls laukdami
kartkartėmis aršiai užlodami tik šiaip kad atsilieptų
ir vėl galbūt vertės
palengva išėjus į balkoną
matyti juos matančius

ŽENKLE

Pažadino mane kažkas nugarkauy.
Dūris
iki pat paširdžių,
baisus skausmas, turėjau iš jo išsiveržti:
jau nei lankas
nei knyga

ani kniha
ani luk
už se to nedalo dál snášet.

Zvednul jsem se,
chvíli tak na posteli v polospánku

dokud se mi v tom nepodařilo rozpoznat.
Luk a kniha?

Luk
se ohýbal a napínal a šlo mu to konečně hladce
bez lámání.

Hřbet knihy
se konečně nerozpadal
a udržel rozevření na kterékoliv stránce.

A bolest se pomalu rozpouštěla,
jak to tak zapadalo do sebe,
za chvíli jsem se mohl položit
a znovu klidně usnout.

Na obrátle jsem za celou tu dobu
ani nepomyslel.

PODIVNÍ PŘÁTELÉ

Podivní
přátelé,
spouštíte se
ze stromů!

nei knyga
nei lankas
nebeįstengiau to išverti.

Pasikėliau
akimirkai pusiausnūda pataluose

nesusivokęs savy.
Lankas ir knyga?

Lankas
lenkėsi, tempėsi, pagaliau lygiai išlinko
nelūždamas.

Knygos nugarėlė
pagaliau nebeiro
ir prilaikė bet kurį puslapį atverstą.

O skausmas pamažu atlėgo,
susinėrė į save,
netrukus pavyko atsigulti
ir vėl ramiai užmigti.

Apie stuburo slankstelius visą tą laiką
nė nepagalvojau.

KEISTI DRAUGAI

Keisti
draugai,
lipkit
iš medžių!

Mohl jsem to tušit.

Pořád jsem si říkal, kde vás vezmu,
a teď koukám: ze stromů!

A jak se vezou!

Je jich jako pavouků, to asi nedokoukám,
určitě nezbude na všechny, tolik kusů nemám,

znám se přece,
všem
nemám co nabídnout.

A kdo se ke mně neprotlačí, ten prostě utře.

Neuvidí mě ani z dálky.

Z výšky... snad.

Další a další naskakují a berou to sešupem.

Nádherný skluz!

Když si neužiju tohle, tak už asi nic.

Myslím, že nezestárnu.

To nemůžu stihnout, vy to ke mně určitě stihnete dřív,

podivní
přátelé!

Dopřejte si mě beze spěchu.

Vždyť stojím docela klidně.

Očekávám,

že mě ušetříte všech hrůz budoucího světa.

Co by jednou někdo dal za tak strhující pohled!

Vysoko nahoře koruny stromů, průhled na oblohu,

a o něco níž...

Na které z těch sjíždějících těl se dívat dřív, jak se

tak hladce a vznešeně

blíží zemi?

Galėjau tai numanyt.

Vis kartočiau – iš kur man jus traukti,
o dabar matau: iš medžių!

O kaip mezgasi!

Jų kaip vorų neįžiūriu,
turbūt neužteks visiems, neturiu tiek gabaliukų,

tikrai žinau,
kad visiems
nebus ką pasiūlyti.

Ir kas neprasibraus iki manęs, tas tiesiog susitrins.

Iš tolo net neįžiūrės manęs.

Gal dar iš aukštai.

Vis nauji ir nauji šoka ir staigiai griebia.

Puiki sraunybė!

Jei to nepatirsiu, tai gal nieko ir nebeteks.

Manau, nesusensiu.

Nespėju, jūs tikrai greičiau suspėsite pas mane,

keisti

draugai!

Leiskitės pas mane neskubėdami.

Juk visai ramiai stoviu,

laukiu,

kad apsaugotumėt mane nuo visų būsimo pasaulio baisybių.

Viską atiduotum už tokį pritrenkiantį vaizdą!

Aukštai viršuje medžių vainikai, prasišviečia dangaus skliautas,

o kur kas žemiau...

Kuriuos iš tų besileidžiančių kūnų stebėti pirmiau, kai taip

tolygiai ir didingai artėja

link žemės?

Jen doufám, že se v poslední chvíli nic nepokazí.
Ještě zdaleka nejste dole.

A pak?

Snad jste dostatečně vybaveni!
Hlavně nohy, ty se hodí.

Pokud sobě máme co nevidět stanout tváří v tvář,
tak

bez nohou se to prostě neobejde.

Bez toho se prostě nepodaří naše

podivné
přátelství
úspěšně uzavřít!

Zůstanete viset ve vzduchu, a co já potom?

Chvíli bych se ještě díval, ale

zas nějak moc dlouho bych to asi nevydržel.

Bylo by mi za vás trapně, že jste to nedotáhli.

Kolik stovek tisíc let jste na to měli?

A já se přece kvůli vám nebudu vracet!

Neříkejte, že jsem si špatně vybral.

Neříkejte
vůbec nic!

Takové přátelství, jako je naše, se přece obejde beze slov.

Tikiuosi tik, kad paskutinę akimirką niekas nepablogės.
Dar toli jums iki apačios.

O toliau?

Juk esate sočiai aprūpinti!
Svarbiausia kojos, tos dera.

Jei turime nepastebimai išsirikiuoti akis į akį,
tai
be kojų tiesiog neapsieisime.

Be šito tiesiog nepavyks mūsų
keistos
draugystės
sėkmingai išsaugoti!

Paliksit kyboti ore, o ką man daryti?
Dar truputį stebėčiau, bet
turbūt ilgai neišlaikyčiau.
Kamuočiaus dėl jūsų, kad neįstengėte.

Kiek šimtų tūkstantmečių jums buvo skirta?
Juk vien dėl jūsų negrįšiu!

Nesakykit, kad suklydau.
Nieko
nesakykit!

Tokia draugystė, kaip mūsų, apsieis be žodžių.

VERTĖ AIGUSTĖ VYKANTĖ BARTKUTĖ IR VYTAS DEKŠNYS

Alissa Valles

(USA)

Alissa Valles was born in 1972 and educated in England, Russia, Poland and the United States. She worked for the BBC World Service in London, the Dutch Institute of War Documentation in Amsterdam and the Jewish Historical Institute in Warsaw. Now she is an independent writer and editor based in Cambridge, Massachusetts. She regularly contributes criticism to the journal *BRICK* and *Boston Review*. She is the author of the poetry books *Orphan Fire* (2008) and *Anastylosis* (Whitechapel Art Gallery, 2014). She has translated poems by Polish poet Zbigniew Herbert and Ryszard Krynicki. She is currently working on versions of Aeschylus' *Suppliants* and Aleksander Wat's *Diary Without Vowels*.

244

FRAGMENT 19

I WAITING

She needed a place to stay while she waited for an answer,
from whom she couldn't say: from *them*, the mandarins,
they who begrudge or bestow, whose faces you never see
except in dreams or briefly behind a numbered window;
she'd offered her face, a mask the size of a postage stamp,
& an appeal to fellow feeling in somebody else's words:
Asylum-seeker (female) in search of temporary lodgings

II IN OFFERINGS

Stabled in the kitchen of my illicit sublet in London,
she went on waiting like an animal for its own rendering,
playing invisible, leaving no trace but of favors done:
fresh laundry, milk, old newspapers stacked in a corner,
neatly folding away the daily photo-gallery of home:

Alissa Valles (Alisa Vales) gimė 1972 m. Studijavo Anglijoje, Rusijoje, Lenkijoje, JAV. Dirbo BBC Pasaulinėje tarnyboje Londone, Olandijos karo dokumentacijos institute Amsterdame, Varšuvos žydų istorijos muziejuje. Šiuo metu – profesionali rašytoja ir redaktorė, gyvena Kembridže (Masačusetso valstija, JAV). Rašo literatūros kritikos straipsnius žurnalams *BRICK* ir *Boston Review*. Išleido poezijos rinkinius *Orphan Fire* (*Ugnis našlaitė*, 2008), *Anastylosis* (*Anastilozė*, 2014). Išvertė lenkų poetų Zbigniewo Herberto ir Ryszardo Krynickio poezijos. Šiuo metu verčia Aischilo dramą *Maldautojos* ir lenkų poeto Aleksandro Wato dienoraščius.

FRAGMENTAS 19

I LAUKIANT

Jai reikėjo kur apsistot, kolei laukė atsakymo,
iš ko, ji nežinojo: iš *jų*, iš mandarinų,
iš jų, kurie gaili arba duoda, kurių veidų niekad neišvysti,
nebent sapnuos ar probėgšmais už numeruoto lango,
ji pasiūlė savo veidą, kaukę dydžio sulig pašto ženklų,
ir prašymą užjausti kažkieno kito žodžiais:
Prieglaudos prašytoja, ieško laikino būsto

II PER AUKOJIMUS

Uždaryta kaip arklidėj mano nelegaliai nuomojamam Londono bute,
ji ėmė laukti tarsi gyvulys savo mėsos perdirbimo,
apsimetinėjo nematoma, ir vieninteliai jos pėdsakai buvo padarytos paslaugos:
švarūs skalbiniai, parneštas pienas, seni laikraščiai, sukrauti kampe,
kruopščiai šalin atidėta kasdienė namų fotogalerija:

hollowed-out houses, starving sheep, the soiled children
trailing behind army trucks, offering goods to soldiers

III HAVING GOOD

Rage in her like ink in a pen but tears were seldom,
only at times with sounds & signs of jolting familiars
& infusing them with salt: potato peelings, snow,
the names of towns altered in the mouth of a stranger,
smudged on a map. Dead names too much for her,
names of the living offered only in furious confusion,
then quickly withdrawn, swallowed, shrouded in smoke

246

IV GOING

Departure, something craven in the word, she thought,
something impure & she worried about purity; haunted
by a figure of woman weeping or waiting, *not* woman
with suitcase wandering down highways, hitching a ride
to the airport with a convoy, departing without child,
without husband & no way back but from the other end
of the earth, so that her leaving was a long way home

V FOR WE KNOW

Now, a generation later, nagged by implacable fact,
worn in by lowly scribes shuffling the counted lives
baying with anima, the cries replayed in courtrooms,
the knowledge hums in the sickly light of the Internet,
gathering a random clutch of readers, motives vague
apart from primordial *participation mystique* mocked
by the modern masters who condescend to empathy

ištuštę pastatai, badaujančios avys, murzini vaikai,
išsirikiavę už sunkvežimių, siūlantys gėrybes kareiviams

III TURĖTI GERA

Įsiūtis joje lyg rašalas rašikly, bet ašaros byrėjo retai,
tik kartais, regint ir girdint besikratančius artimuosius
arba sužadinus jas druska: bulvių lupenos, sniegas,
miestų pavadinimai, pakitę svetimšalio burnoje,
ištepti purvu ant žemėlapių. Mirusių vardų jai buvo per daug,
gyvųjų vardai girdimi tiktai klaikiame sąmyšy,
tada greit sugniaužiami, praryjami, apgaubiami dūmų

IV EINANT

kažkas netyro, ir ji ėmė jaudintis dėl tyrumo; persekiojama
silueto moters, raudančios ar laukiančios, *ne* moters
su lagaminu klajojančios greitkeliais, tranzuojančios į oro uostą
su ginkluota vilkstine, išvykstančios be vaiko,
be vyro, o kelias atgal jai tiesias tik iš kito pasaulio galo,
ir jos išvykimas tėra labai ilga kelionė namo

V NES MES ŽINOM

Dabar, vienai kartai praėjus, graužiami nepermaldujamos tikrovės,
nuduslinti prastų raštininkų, sužyminčių suskaičytas gyvybes,
kurios staugia lyg anima, verksmai ataidi teismo salėse,
pažinimas dūzgia liguistoj interneto šviesoj,
suburdamas atsitiktinį skaitytojų būrelį, motyvai neaiškūs,
išskyrus pirmąją *participation mystique*, pajuokiamą
šiandieninių mokovų, kurie kartais teikiasi užjausti

VI TASKS

She was a bed where bindweed futures grew, hard
curlicues of dread clutching & infesting her dreams,
startling her from sleep, panic's many feet scuttling
in the dark; we sat up watching the shadows of steam
off tea-cups rise against the wall & distilled the task
to a brief, to a viable negative: not to cram the void
with images – of disaster or what you most desire

VII HENCEFORTH

She began to float, memories dimmed & suspended,
& for the first time the lives around her sailed into view,
the metropolis of dirty brick & steel, rainy commons
holding somewhere in their dull blur the shape of future,
unclear still if the scene of a brief show or long run,
reassuring in its solidity, with all the arrogance of the real,
a bracing climate of brisk courtesy & indifference

VIII AND TOWARDS

Towards the end of the year came a letter: *You can stay.*
She caught on something, a falling rock slammed to a halt,
& the things waited for became specific: housing, papers,
money. Used to spelling her name, now she would correct
every person who stumbled on it, taking them through it
syllable by syllable, on the stepping-stones of consonants
towards her smile, across the whitewater into her mouth

VI TIKSLAI

Ji buvo lysvė, kur vijokliškos ateitys kerojo, sveriantys
išgąscio užraitai smaugė ir plito jos sapnuose,
budindami ją iš miego, panikos šimtai pėdučių trypė
tamsoje; mes sėdėjom stebėdami šešėlius garo,
kylančio nuo puodelių palei sieną, ir distiliavome tikslą
į šiurkštų, gyvybingą negatyvą: kad neužgrūstume tuštumos
vaizdiniais – negandų ar didžiausių tavo troškimų

VII NUO ŠIOL

Ji ėmė plūduriuot, prisiminimai apsiblausę ir pakibę,
ir patį pirmą kartą gyvenimai aplinkui išplaukė jai prieš akis,
purvino mūro ir plieno metropolis, sulyta minia, kažkur
savo dulsvoj migloje slepianti ateities kūną,
ir vis nežinia, ar tai tik spektaklio scena, ar visa pjesė,
raminamai vientisa, su visu tikrovės išdidumu,
gaivinanti nuotaika guvaus svetingumo ir abejingumo.

VIII IR PIRMYN

Metams baigiantis gavo laišką: *Gali likti.*

Ji į kažką įsikabino, riedantis akmuo sustojo,
ir dalykai, kurių ji laukė, tapo tikri: būstas, dokumentai,
pinigai. Pripratus paraidžiui sakyti savo vardą, dabar ji
pataiso visus, su juo susidūrusius, vesdama nuo skiemens
lig skiemens, priebalsių akmeniniais laipteliais
link savo šypsenos, iriantis vandens purslais jos burnoje.

IX SAYS THIS

You removed from the landscape all your furry music,
your bats & bees, talking non-stop, packing & waiting
for the bus & through pledges to forward mail, I now
a link in the tenuous chain from an old to a new world,
surrogate sister & ally on the road from fright to fury
on to Finchley Road, *thank you* we both said in unison--
for talking, for not talking & *forgive me* as necessary

FRAGMENT 20

I BRIGHTNESS

250

This summer birds fly out from the top branches of a tree
outside the window, dancers running out from the wings,
& a tree that was dying for years of an unknown disease
now proffers its fruit again – small, hard, green & bitter;
the birds fly upward, folded into the brightness of the air,
distant but clear: air separate as an ocean to one on shore,
clear as they are not, so near we feel the rush of their wings

II WITH THE HELP OF GOOD FORTUNE

This was the longest day, we sat under a tree talking
about notes & accidentals, a word & its inflections
& our part in ordering them, making a world revolve
around us & obey, while high winds plow the ocean
& a network of radar signals fails; in dreams you see
a body, often washed up on the shore, pale & slack
& fortune is a tide lifting and playing with the fingers

IX TARĖ ŠITAI

Nuo kraštovaizdžio nušlavei visas savo kailiniuotas melodijas,
savo šikšnosparnius ir bites, be perstojo kalbėdama, laukdama
autobuso ir žadėdama išsiųsti laiškus, dabar aš
grandis plonytėj grandinėje tarp seno ir naujo pasaulio,
surogatinė sesuo ir pagalbininkė kelyje iš baimės į iniršį
Finčlio gatvėje, *ačiū* ištarėm mudu unisonu –
už tai, kad kalbėjai, kad nekalbėjai, ir *atleisk*, tai būtina

FRAGMENTAS 20

I ŠVIESUMA

Šią vasarą paukščiai kyla nuo viršutinių šakų medžio,
stovinčio už lango, šokėjai bėga iš užkulisių,
medis, ilgas metus merdėjęs dėl nežinomos ligos,
nūnai vėl duoda vaisių – mažų, kietų, žalių ir karčių;
paukščiai skrieja viršun tarsi įvynioti į šviesumą,
tolimi, bet ryškūs: oras lyg vandenynas stovinčiam ant kranto,
ryškūs kokie net nebūna, ir visai šalia girdėti, kaip plazda jų sparnai

II SĖKMEI LYDINT

Tai buvo pati ilgiausia diena, sėdėjom po medžiu, kalbėdami
apie natas ir atsitiktinumus, žodį ir jo galūnes,
apie mūsų vaidmenį užsakant jas, verčiant pasaulį suktis
aplink mus ir paklusti, kol smarkūs vėjai aria vandenyną,
o radarinių signalų tinklas nebeveikia, sapnuos regi
kūną, išmestą ant kranto, išblyškusį ir suglebusį,
o sėkmė yra kylanti banga, žaidžianti savo pirštais

III TO GAIN [THE HARBOR?]

Between voice and word, sea wind & sail, no certainty
but the rough map of an expedition, from the ruins home,
to the neon light of a harbor, a drunk watchman running
girls on the dock; back to piercing silence, a death-mask,
or the other story: a course through dark seas of longing,
alien cities, a hand moving across skin, across a wound
& the return years put off for a series of false identities

IV BLACK [EARTH?]

Your eyes are two pails of terror carried into the future:
what will you find – fertile black earth measured by feet
or a yard choked with anonymous limbs, screams lying
like withered leaves in an index; the fullness of a bird call,
the sound of running water, or (you say) roads & bridges
mined, lines ripped out, the waste sunk in stagnant pools,
the melody outlawed that stitched words to durable air?

V THE SAILORS [ARE UNWILLING?]

& it's true that many didn't leave but stayed behind,
invisible at the farther reaches of a city, shunting around
in closed transport from dirty bed to dirty shop,
children keeping a place in the queue; always, somewhere
at the farther reaches of the mind, you know, stopping
for a paper, watching the news without sound in an airport,
that it must be temporary, this difference between us

III ĮGYTI [UOSTĄ?]

Tarp balso ir žodžio, jūrų vėjo ir burės, jokio užtikrintumo,
tik sunkių kelionių žemėlapis, iš griuvėsiais virtusių namų
į neoninę uosto šviesą, kur girtas sargas vejasi merginas
prieplaukoje; atgal į spengiančią tylą mirties kauke
arba dar kitaip: plaukimas tamsiom ilgesio jūrom,
svetimi miestai, ranka, liečianti odą, liečianti žaizdą,
ir sugrįžimo metas, vis nukeliamas dėl begalės netikrų tapatybių

IV JUODA [ŽEMĖ?]

Tavo akys yra siaubo pripildyti kubilai atnešti į ateitį:
ką surasi – derlingą juodžemį, matuojamą pėdom,
ar kiemą, užgrūstą bevardėm galūnėm, kur klyksmai sugulę
kaip abėcėlinėj rodyklėje nuvytę lapai; pilnatvė paukščio šauksmo,
bėgančio vandens garsas, ar (tu pasakytum) užminuoti
keliai ir tiltai, dykynė nusėta sustingusių balų,
melodija, siūdavusi žodžius prie įkvepiamo oro, uždrausta?

V JŪREIVIAI [NENORI?]

Tiesa, kad daugel neišėjo, liko užnugary,
nematomi tolimesniuos miesto užkampiuos, besimėtantys
triumuose, iš purvinos lovos į purviną krautuvę,
vaikai saugo vietą eilėje; visada kur nors
tolimesniuos minties užkampiuos, tu žinai, sustodamas
laikraščio, stebėdamas begarses žinias oro uoste,
kad tai turi būti laikina, šita skirtis tarp mūsų

VI GREAT GUSTS

The story travelled slowly from that corner of the world;
by the time they were heard of *poor souls, they perished*
some fleeing the catastrophe & some who stayed behind;
a wind now carries scraps of papers, spreading the news,
sketching their customs & the major tenets of their faith
in bird's flight, but not the diminutives of a boy's name,
you say, or songs you sung at school during a blackout

VII AND ON LAND

The words are ghost limbs, cracks on a tongue's surface;
desiccated rivers curling at the edges, falling backwards
to gag the throat & shiver on the skin like flaking paint
when a house is hit by a stray missile, a garden wrecked
& a pond where fish float pale under the sick skin;
but in the morning blossoms fall, after the city is wasted
a tree scatters petals, forming a beauty entirely unwilling

VIII SAIL

& when your eyes are void, emptied out by waiting
there is a sound that stirs in the sharp shell of the ear,
a midnight voice, for those whose seas are not sunlit
or Hellenic, whose native harbors are dirty & cold,
singing *they sent us far away, far away from the city*
& they gave us peas to eat, just like chicken feed
*I'll put out a marker buoy, & slip away on the sly**

* From a Greek political exile's song, Mas Pigan Exoria Serviko

VI DIDIEJI GŪSIAI

Istorija iš ano pasaulio galo atkeliavo pamažu;
kai apie juos buvo girdėti tik kaip apie *nelaimėlius, jie pražuvo*,
dalis bėgdami nuo nelaimės, kiti likę užnugary;
vėjas neša popieriaus skiautes, skleidžia žinias
ir paukščio skrydžiu braižo jų papročių ir tikėjimo dogmų
kontūrus, bet ne berniukiško vardo deminutyvus ir
ne dainas, dainuotas mokykloj netekus sąmonės

VII IŠLIPUS KRANTAN

Žodžiai yra fantominės galūnės, įtrūkia liežuvio paviršiuje;
išdžiūvusios upės, užsiraičiusios palei kraštus, tekančios atgalios,
kad užkimštų gerklę ir virpėtų ant odos kaip besilupantys dažai,
kai į namą pataiko paklydus raketa, sodas išsprogsta
ir tvenkinys, kur plauko žuvis, išblyksta po nesveika oda;
tačiau ryte žiedai krenta, ant nusiaubto miesto medis
barsto žiedlapius, kurdamas grožį niekieno netrokštamą

VIII BURĖ

Kai tavo akys ištuštėja nuo laukimo,
atsiranda garsas knibždąs iširusioj ausies kriauklėj,
vidurnakčio balsas, skirtas tiems, kurių jūrose nešviečia saulė
ir neburiuoja helenai, kurių gimti uostai purvini ir šalti,
balsas, giedas – *jie išsiuntė mus toli, toli nuo miesto*,
maitino mus avižom nelyg vištas
išmesiu tau plūdūrą, kad kelią rodytų, paspruki slapčia

IX THE CARGO

Of the human cargo, just a few survived the expedition:
on arrival they were fed & slept in a high school gym,
while laws were made in town to rationalize & use them;
the permit was made out to be 'permanently temporary'.
Maybe it's true the dead don't die but live on, blind cats
ghosting in city streets and squares, or implacable dogs
sleeping in littered doorways & outside subway stations

X SINCE

Since then no flight is innocent, since then you're here,
so near no one sees you till you perform your strangeness,
as challenge or custom, wound or skill, rage or song.
You said to plant nasturtiums around the condemned tree
& the disease fled centrifugally, moved to the outskirts;
& the tree applied wasted limbs to the synthesis of light;
this summer, birds sow seed-pits in furrows of bright air

XI FLOWING

Time quickens in flight, asylum crawls like syrup
in an airless waiting room until some number comes up
& panic sticks in flecks of dust on the asker's lips;
a native satyr wed you in the recklessness of his heart,
sharing an identity for which he had no sentiment,
his friends threw ironic confetti & laughed like hyenas;
& in the end, after the legal years, he released you

IX KROVINYS

Iš tų, kuriuos gabeno laive, tik keli išgyveno:

atvykus juos pamaitino ir apnakvindino mokyklos sporto salėj,
kol mieste buvo galvojami įstatymai, skirti jiems pateisinti ir panaudoti;
leidimas buvo išduotas „visam laikui laikinai“.
Gal ir tiesa, kad mirusieji nemiršta, o toliau gyvena, aklos katės,
besivaidenančios miesto gatvėse ir aikštėse, arba pasiutę šunes,
miegantys šiukšlinuos tarpduriuos ir metro stotelėse

X NUO TO LAIKO

Nuo to laiko joks skrydis nėra nekaltas, nuo to laiko tu esi čia,
taip arti, kad tavęs nė nematyti, kol neparodai savo svetimumo
kaip iššūkio ar papročio, žaizdos ar įgūdžio, pykčio ar giesmės.

Liepei susodinti nasturtas aplinkui prakeiktą medį,
ir liga pasklido išcentriškai, nukeliavo į pagirius;
ir medis tiesė nualintas galūnes šviesos sintezėn;
šią vasarą paukščiai sėja vaisių sėklas šviesumos vagose

XI TEKANT

Laikas greitėja skrendant, prieglobstis šliaužia lyg išpiltas sirupas
beoriam laukiamajam, kol pašaukiamas koks numeris,
panika prilimpa prie drėgnų dulkelių ant klausiančiojo lūpų;
vietinis satyras vedė tave nuoširdžiai lengvabūdiškai,
tapatybė vienoda, bet jam ji nerūpėjo,
jo draugai barstė ironiškus konfeti ir krizeno lyg hienos;
galų gale, praėjus nustatytam laikotarpiui jis tave paleido

XII MANY

*If we get rid of them, they said, kill enough of them,
disease will die with them & they'll fertilize our soil;
they said before they did it: it's the best use for you,
roots will snag your bones, worms nest in your eyes--*
& the grandeur of the task made them wax lyrical,
sacrificial, full of mournful lust for a stranger's body
they destroyed too expertly for spade or god to find

XIII [RECEIVE?]

It's now more than a year since you had word of them.
They grow skeletal as trees in winter, a theory of color
stripped of proof by each blank day & metaphors fail,
exhausting themselves, running faster, farther & fuller,
leaving the mind without play, the eye without a sign.
Only then do the dead come, white on white, setting sail
from the eyes' harbor to the Sargasso Sea of memory

XIV TASKS

They enter the bloodstream cell by cell, running like water
underground, rebuilding a city in the cave of another self,
their bed around another tree's root; we won't eat the fruit
this summer, it may be the next, or even the one after that,
meanwhile the work is all waiting & taking infinite pains,
making tea of the weeds & burning the drying underbrush,
keeping the plot clear, as it revolves around us & obeys

XII DAUGEL

*Jei nusikratysim jais, sakė, jei išžudysim jų pakankamai,
liga mirs kartu su jais, ir jie patręš mūsų žemę;*
sakė prieš tai padarydami: taip iš tavęs daugiausiai naudos,
šaknys apsvys tavo kaulus, kirmėlės veisis akiduobėse –
ir jų siekio didybė pavertė juos iškilniai lyriškais,
pasiaukojančiais, kupiniais gedulingo geismo svetimojo kūnui,
kurį sunaikino, pernelyg įgudę ieškoti kastuvo arba dievo

XIII [PRIIMTI?]

Praėjo daugiau nei metai nuo to laiko, kai kalbėjai su jais.
Jie tampa skeletais kaip medžiai žiemą, spalvų teorija
netenka įrodymų sulig kiekviena blyškia diena, ir metaforos bergždžios,
sekina pačios save, greitėja, tolsta ir pilnėja,
palieka mintį bežaismę, akį – beženklę.
Tik tada ateina mirę, baltu ant balto, kelių bures
iš akių uosto į atminties Sargaso jūrą

XIV TIKSLAI

Jie įžengia kraujotakon ląstelė po ląstelės, bėgdami lyg vanduo
po žeme, atstatydami miestą dar vienam aš urve,
jų lysvė rangos apie kito medžio šaknį; šią vasarą mes neragaujam
vaisiaus, nebent kitą, o gal net ir dar kitą,
tuo tarpu visas darbas tėra laukimas kenčiant begalinius skausmus,
verdant arbatą iš piktžolių ir deginant džiūvančius pokrūmius,
palaikant veiksmažodį aiškų, kol šis vejas apie mus ir paklūsta

XV DRY LAND

Ithaka & Mycenae are one city, that was the scrap
 thrown from a ship, swallowed by a fish, carried by a gull;
a day & night ground them to dust, innocent & not,
 violently they all went into the foundation pit of the earth,
lay down under a wave, double-cross or payback,
 & this silence is an interval before the next act--when props
lie plotless, you rest your voice & wait in the wings

Itakė ir Mikėnai yra vienas miestas, skiautė, išmesta
iš laivo, praryta žuvies, kurią nusinešė žuvėdra;
diena ir naktis sumalė juos į dulkes, kaltus ir nekaltus,
jie visi nugarmėjo į giliausiąją žemės prarają,
atsigulk po bangom, išsisuk arba sumokėk,
ir tylą tėra pertrauka prieš kitą veiksmą – kai dekoracijos
nebeliudija siužeto, pailsink savo balsą ir lauk užkulisiuos

VERTĖ DOMINYKAS NORKŪNAS

EUROPEAN POETRY PLATFORM *VERSOPOLIS*

Versopolis is a European poetry platform that creates new opportunities for emerging European poets and is supported by the European Commission's Creative Europe programme. Excellent young poets write poems in every language but are often unknown beyond the boundaries of the language they write in. The aim of *Versopolis* is to change this, creating a unique, Europe-wide platform that gives emerging European poets the chance to become international poetry stars.

This year the *Versopolis* project will promote 98 authors and their poetry, united under its motto '*where poetry lives*', along with 12 festivals from Slovenia, Slovakia, Poland, Lithuania, France, Italy, Croatia, Macedonia, United Kingdom, Sweden, Austria and Belgium, which will act as literature promoters and publishers in the European literary space.

Versopolis will help authors already established in their home countries spread their poetry across borders, its first and foremost aim being to promote European poets and their work and to create a close-knit poetic community.

262

Veronika *Dintinjana*

(SLOVENIA)

Best young author in Slovenia in 2002, Veronika Dintinjana has since had her poems published in *Stony Thursday*, *Banipal*, *Mentor*, *Literatura*, *Sodobnost*, *Nova Revija*, *Dialogi*, *Poetikon*, *Lirikon*, and *Apokalipsa* magazines. In 2008 she won the Maribor poetry tournament and the 6th Ljubljana Poetry Slam. In September of 2008 her first poetry collection *Rumeno Gori Grm Forzicij* (Yellow Burns the Forsythia Bush), was published by *Literatura* and received the Best First Book award at the 24th Slovenian Book Fair. Her second book of poems is awaiting publication. She has read at the Vilenica and Days of Wine and Poetry festivals in Slovenia, Struga Poetry

EUROPOS POEZIJOS PLATFORMA VERSOPOLIS

VERSOPOLIS – tai poezijos platforma, jungianti trylika Europos poezijos festivalių įvairiose šalyse. Tai – Slovėnija, Slovakija, Lenkija, Lietuva, Prancūzija, Italija, Kroatija, Makedonija, Jungtinė Karalystė, Švedija, Austrija ir Belgija. Tarp festivalių tokie pasaulyje žinomi ir ilgus metus skaičiuojantys literatūros festivaliai kaip „Poetų pavasaris“ Prancūzijoje, „Strugos poezijos vakarai“ Makedonijoje, „Poezijos ir vyno dienos“ Slovėnijoje ir kiti. Ši platforma skirta populiarinti jaunus poetus ir jų kūrybą kitose Europos valstybėse. Kiekvienas festivalis deleguoja keletą savo šalies poetų – pirmaisiais projekto metais po penkis jaunus poetus, antraisiais ir trečiaisiais – po tris. Lietuvai atstovauja festivalis „Poetinis Druskininkų ruduo“, išrenkantis jaunus lietuvių poetus ir kasmet nuo 2015-tų iki 2017-tų pats pasikviečiantis po penkis įvairių šalių „Versopolio“ autorius. Šiais metais VERSOPOLIS dalijasi 98 Europos poetų kūryba. Poezijos platformą remia Europos Komisijos programa „Kūrybiška Europa“.

www.versopolis.com | www.pdr.lt

263

Veronika *Dintinjana*
(SLOVĖNIJA)

Veronika Dintinjana 2002 metais buvo išrinkta geriausia jaunąja Slovėnijos rašytoja, jos poezija buvo spausdinama žurnaluose: *Stony Thursday*, *Banipal*, *Mentor*, *Literatura*, *Sodobnost*, *Nova Revija*, *Dialogi*, *Poetikon*, *Lirikon*, *Apokalipsa*. 2008 m. ji laimėjo 6-ąją Liublianos slėmo poezijos konkursą. Tais pačiais metais ji išleido pirmąją savo poezijos knygą *Geltona forsitijos krūmo liepsna (Rumeno Gori Grm Forzicij)* ir 24-ojoje Slovėnijos knygų mugėje už ją gavo geriausios pirmosios knygos apdovanojimą.

Evenings (Macedonia), Days and Nights of Literature (Neptun, Romania), Trieste Poetry Festival (Italy), PordenoneLegge (Italy), Cuisle Limerick City International Poetry Festival (Ireland), Pontepoetica and Poetas di(n)versos in Galicia, Spain, and Marche de la Poesie in Paris, France. Her poems are translated into German, Italian, French, Croatian, Serbian, Galician, Dutch, and English. As a translator, she has published selected poems by Louise Glück, Denise Levertov, and Ciaran O'Driscoll, and essays by and Ursula K. Le Guin. Her interest as a translator is contemporary and 20th cent. North American and Irish poetry. She is the founder of Kentaver arts and literature society and runs the monthly poetry reading series Mlade Rime, as well as the annual poetry festival with the same name hosted at Metelkova Autonomous Zone in Ljubljana. She also edits the poetry book series at Kentaver. Her other vocation is medicine.

BLIZU MESTNIH VRAT

Ona druga Veronika gre ven
z mošnjičkom, polnim sestercev.

Jutro bo lepo, nebo brez oblačka,
trgovec ji bo ponudil sinjemoder kos svile
in volno po znižani ceni.

Rekla bosta nekaj besed o vremenu.
Da že dolgo ni deževalo
in kako je zdaj Cedron le kalna sraga vode,
ki se vleče po izpraznjeni strugi. Kako
je vse manj rib iz Galileje. In sol
vse dražja.

Vzela bo volno,
poletje bo suho, paša slaba
in mraz drugo zimo.
Nekaj žajblja in hren, za k mesu.
Merico mandljev,
olje za praznik. In platno.

Veronika dalyvavo įvairiuose poezijos festivaliuose – Slovėnijoje, Italijoje, Makedonijoje, Airijoje, Rumunijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, o jos poezija jau išversta į vokiečių, italų, prancūzų, kroatų, serbų, ispanų, nyderlandų, anglų, dabar – ir lietuvių – kalbas.

Veronika Dintinjana yra ir vertėja, įdomiausia jai yra šiuolaikinė ir 20 amžiaus Šiaurės Amerikos ir Airijos poezija. Poetė yra įkūrusi meno ir literatūros bendruomenę *Kentaver*, organizuoja kasmetinį poezijos festivalį tuo pačiu pavadinimu, kuris vyksta Liublianoje, autonominėje *Metelkova* zonoje.

PRIE MIESTO VARTŲ

Ta kita Veronika išeina į gatvę
su kapšeliu, pilnu sesterčių.

265

Rytas žada būti puikus, danguje – nė debesėlio,
prekeivis pasiūlys jai skaisčiai mėlyno šilko
ir vilnos sumažinta kaina.

Juodu persimes keliais žodžiais apie orą.
Kad jau ilgai nelijo
ir kad Kedronas virto purvo šliūže,
slenkančia išdžiūvusią vagą. Kad
vis mažiau žuvų gabenama iš Galilėjos. Druska
vis brangsta.

Ji nusipirks vilnos,
vasara laukia sausringa, ganyklos prastos
ir žvarbi bus ateinanti žiema.
Dar ryšelių šalavijų ir krienuų, prie mėsos.
Maišiuką migdolų,
aliejaus šventei. Ir drobės.

Varnost bo poostrena. Na vsakem vogalu
vojak, nadzorna točka na vsakem trgu.

Pri mestnih vratih bodo stražarji
pregledali, vzeli v roke vse,
razen platna.

Lan, ojačan s konopljo
in obeljen s koreninicami milnice.
Dvojna širina, drobno tkan, ne za prt,
temveč za dve fini srajci.

Vzela bo tkanino in naredila z njo,
kot se ji bo zdelo prav.

Ko jo bodo vnuki vprašali, kako je bilo,
se bo spominjala vsega, tudi cene za meter blaga

in vonja pomladi.

266

Fotografija © Khashayar Naderhvandi

Athena Farrokhzad

(SWEDEN)

Athena Farrokhzad was born in 1983 and lives in Stockholm. She is a poet, literary critic, translator, playwright and teacher of creative writing. After several years of collaborative poetry projects and international collaborations she published her first volume of poetry in 2013, *Vitsvit (White Blight)* at Albert Bonniers förlag. The book circles around the topic of revolution, war, migration and racism, and how these experiences condition the lives of different members of a family. *Vitsvit* has been translated to several languages and turned into a play. The same year, her first play, *Päron*, premiered at Ung Scen / Öst.

Apsauga bus sustiprinta. Ant kiekvieno kampo –
karys, kiekvienoj aikštėj – stebėjimo taškas.

Prie miesto vartų sargybiniai
patikrins, apčiupinės visus jos pirkinius,
išskyrus drobę.

Linas, sutvirtintas kanapių pluoštu,
išbalintas putoklių šaknimis.
Dvigubo pločio, tankiai austas, bus ne staltiesei,
o dviem puošniems drobiniams.

Nusipirks audinį ir panaudos jį taip,
kaip jai atrodys geriausia.

Kai anūkai kamantinės, kaip viskas buvo anksčiau,
ji prisimins viską, taip pat audinių kainas už metrą

ir pavasario kvapą.

VERTĖ LAIMA MASYTĖ

Athena *Farrokhzad*
(ŠVEDIJA)

Švedų poetė, literatūros kritikė, vertėja ir dramaturgė Athena Farrokhzad (Atena Faroksad) gimė 1983 m. Teherane (Iranas), augo Švedijoje. Debiutavo 2009 m. bendrame eilėraščių rinkinyje *Handflata (Delnas)*. 2013 m. išėjo eilėraščių knygelė *Vitsvit (Baltoji siuita)*, ji palankiai įvertinta, išversta į keletą kalbų, vėliau virto radijo ir teatro spektakliu. Eilėraščiai išspausdinti baltomis raidėmis juodose eilutėse. Poetė rašo apie patyrusią smurtą šeimą, karo žiaurumus, migraciją, rasizmą, egzistencinę tremtį. Stilius glaustas, eilėraščiai primena aforizmus. Yra pelniusi kelias premijas.

Farrokhzad teaches creative writing at Biskops-Arnös författarskola, and has translated writes such as Marguerite Duras, Adrienne Rich, Monique Wittig and Nicole Brossard to Swedish. In 2015, her second volume of poetry, **Trado**, written together with the Romanian poet Svetlana Carstean, will be published.

*

Min mor sa: Visst vore det underligt att känna
en enda natt som denna
mitt språk i din mun

Min far sa: En sked för bödlarna
en sked för befriarna
en sked för de hungrande massorna
Och en sked för mig

Min mormor sa: Din mor härstammar från den uppgående solen
Hon fick namn efter blomsterknoppen för hon föddes på våren
Din mor gav dig namn efter en krigerska för att utrusta dig för vintern

Min mormor sa: I Marghacho om våren växte myntan längs med bäckarna
Förtäljer dikten du skriver någonting om detta

Min bror sa: Svarta gryningsmjölk, vi dricker dig om natten

Min bror sa: Det förflutna är ett övergrepp som aldrig ska fullbordas

Min mor sa: Skriv så här
För mina utsiktens skull offrade min mor allt
Jag måste bli henne värdig
allt jag skriver ska vara sant

Min mormor sa: Skriv så här
Mödrar och språk liknar varandra
i det att de oupphörligen ljuger om allt

*

Mano motina tarė: Kaip būtų puiku
jei šią naktį pajusčiau
savo kalbą tavo burnoj

Mano tėvas tarė: Vienas šaukštas budeliams
vienas šaukštas išvaduotojams
vienas šaukštas alkanai miniai
Ir vienas man

Mano senelė tarė: Tavo motina kilus iš ten kur pateka saulė
Ji gimė pavasarį ir buvo pavadinta gėlės pumpuru
Tavo motina davė tau kovotojos vardą kad tave apginkluotų žiemai

Mano senelė tarė: Margache upelių pakrantėse pavasarį sužaliuodavo mėtos
Ar užsimeni apie tai savo eilėraščiuose

Mano brolis tarė: Juodas apyaušrio piene, mes tave geriame naktį

Mano brolis tarė: Praeitis yra piktnaudžiavimas kuris niekada neišsipildys

Mano motina tarė: Tu parašyk taip
Mano motina viską dėl manęs paaukojo
Aš turiu būti jos verta
tai ką rašau turi būti teisybė

Mano senelė tarė: Rašyk šitaip
Kalba ir motina labai panašios
jos apie viską meluoja

Tiziano *Fratus*

(ITALY)

Tiziano Fratus (Bergamo, 1975) lives in a little village at the foot of the Italian Alps. Touching the Silent Forests of Conifers in California he has coined the concepts of Homo Radix (Rootman) and Alberografia (Treegraphy) writing several books published by Italian most important publishers. Among them: *Manuale del perfetto cercatore d'alberi* (Handbook for a Perfect Tree Seeker, Feltrinelli), *L'Italia è un bosco* (Italy is a Wood, Laterza), *Il libro delle foreste scolpite* (The Book of Carved Forests, Laterza). Forthcoming book is titled *Ogni albero è un poeta* (Every Tree is a Poet, Mondadori). He has published books of poetry as *Il Molosso. Poema d'un'anima* (The Molossus. Poem of a Soul), *Il Vangelo della Carne* (Flesh Gospel). *La staticità dei pesci martello* (Static Nature of Hammerhead Sharks), *Il lupo di Trana e altre poesie naturali* (The Wolf from Trana and other natural Poems), *Un quaderno di radici* (A Notebook of Roots) and *Arborgrammaticus. Poesie in forma di seme* (Arborgrammaticus. Poems in shape of a Seed). His poetry has been translated to seven languages, published in anthologies – *Doubleskin* (Singapore), *Poèmes chuchotés sur la berge du Po* (Lugano), *Viaggio in Italia. Ocho poetas italianos contemporaneos* (Buenos Aires) – and in international journals as «Gradiva», «Tabacaria», «DiVersos», «Ars Poetica», «Les Citadelles», «Ping Pong / Henry Miller Memorial Library», «Los Angeles Review», «Studium» and «Frau und Hund». A selection in English entitled *Creaturing*, edited by Francesco Levato (former executive director of the Poetry Center of Chicago) has been published in 2010 in the USA, another in Portuguese, *Ninguém sabe de nos*, in 2011 in Brazil. He was founded the Turin Poetry Festival working in the years 2006-2010. He's a columnist of the newspaper «La Stampa».

UNA SERA D'ESTATE PENSANDO ALLA CORSICA

mentre lecchi la lama
mi accorgo che l'impugnatura è color malva
come i fiori che appesantiscono la menta fiorita nei vasi sul
davanzale della sala
si lasciano attraversare senza pedaggio dal vento che sale dal fiume
l'intera casa profuma e le narici faticano a tollerare il miscuglio di
odori che si aggrovigliano
la cipolla l'aglio il finocchio il timo sminuzzati sul tagliere in cucina

Tiziano Fratus (Ticianas Fratus, g. 1975) gyvena mažame miestelyje Italijos Alpių papėdėje.

Didžiausią įkvėpimą jam teikia tylūs miškai – net keletas jo knygų medžių tema išleistos didžiausių Italijos leidėjų: *Manuale del perfetto cercatore d'alberi* (*Tobulo medžių ieškotojo vadovas*), *L'Italia è un bosco* (*Italija yra miškas*), *Il libro delle foreste scolpite* (*Išdrožto miško knyga*). Greitai išeis knyga *Ogni albero è un poeta* (*Kiekvienas medis yra poetas*).

Išleido daug poezijos knygų: *Il Molosso. Poema d'un'anima* (*Mastifas. Poema apie sielą*), *Un quaderno di radici* (*Šaknų užrašų knygtė*), *Il Vangelo della Carne* (*Mėšos evangelija*) ir kt. Poezija išversta į septynias kalbas, jo eilėraščiai publikuoti antologijose: *Doubleskin* (Singapūras), *Aštuoni šiuolaikiniai Italijos poetai* (Buenos Airės), *Šnabzdantys eilėraščiai ant Po upės kranto* (Luganas), taip pat spausdinti įvairiausiuose žurnaluose.

T. Fratus yra Turino poezijos festivalio steigėjas, dirbo jame 2006–2010 m. Turi savo skiltį dienraštyje *La Stampa*.

VASAROS VAKARAS GALVOJANT APIE KORSIKĄ

kol laižai ašmenis
 pastebiu kad rankena rausvai violetinė
 kaip žiedai svarinantys mėtas žydinčias vazonuose
 svetainėje ant palangės
 jie leidžia be muito praeiti vėjui kylančiam nuo upės
 visi namai kvepia ir šnervėms sunku pakęsti besipinančių
 kvapų mišinį
 svogūnas česnakas pankolis čiobrelis susmulkinti ant lentelės virtuvėje

la fragranza emessa dalla tua pelle tinta da due mesi di sole
 incostante
 il sudore sgocciolato come la pittura di pollock sulle lenzuola
 e la menta che ha battezzato questa nostra storia adultera
 ritagliata come quei bambini di carta che si tengono per mano
 ogni tanto ti diverti a insinuare il sospetto che tuo padre sia un
 terrorista corso
 per questa ragione premi la tua lingua sulla lama del coltello
 e a seguire la lama sul mio ventre

272

Fotografija © Evelyn Flores

Aurélia Lassaque

(FRANCE)

Aurélia Lassaque (b. 1983) is a bilingual poet in French and Occitan. Interested in the interaction between various forms of art, she often cooperates with visual artists, videomakers, dancers and particularly musicians. She has performed all over the world, e.g. in Europe, Latin America, North Africa, Scandinavian countries and India. She is an active advocate of linguistic diversity and acts as literary advisor for the "Paroles Indigo" festival in Arles and the "Premio Ostana Scritture in Lingua Madre" (Italy). Aurélia Lassaque's poetry collection *Pour que chantent les salamandres* (Editions Bruno Doucey, 2013) has been published in Norwegian (Forlaget Oktober, Oslo, 2015), Hebrew (Keshev Publishing House, Tel Aviv, 2014), Dutch (AzulPress Maastricht, 2014) and English (Francis Boutle Publishers, London, 2012). She has also written a doctoral dissertation on the Occitan Baroque drama.

RECIFE

La ville suspend son souffle.

Des enfants, le corps luisant,
 Bondissent du récif
 En poussant des cris de grenouilles.

tavo du mėnesius permainingoje saulėje tamsintos odos
dvelksmas
kaip poloko tapyboje ant paklodės nulašėjęs prakaitas
ir mėta kuri pakrikštijo šią mūsų svetimavimo istoriją
supjaustyta kaip tos už rankų besilaikančios popierinės lėlės
kartais linksminiesi sukeldama įtarimą kad tavo tėvas yra
Korsikos teroristas
dėl to prispaudi liežuvį prie peilio ašmenų
paskui ašmenis prie mano pilvo

VERTĖ RAMUNĖ BRUNDZAITĖ

Aurélia *Lassaque*
(PRANCŪZIJA)

273

Aurélia Lassaque (Aurelija Lasak, g. 1983) yra dvikalbė poetė, rašanti prancūzų ir oksitanų kalba. Ją domina, kaip įvairios meno šakos susijusios tarpusavyje, tad daug dirba su videomenininkais, vizualiųjų menų atstovais, šokėjais, muzikais. Su pasirodymais yra buvusi įvairiose Europos šalyse, Lotynų Amerikoje, Šiaurės Afrikoje, Indijoje. Aurelijos poezijos rinktinė *Kad dainuotų salamandros* (*Pour que chantent les salamandres*, 2013) jau išleista Norvegijoje, Nyderlanduose, Izraelyje, JK. Rašo daktaro disertaciją apie oksitanų barokinę dramą.

RESIŖĖ

Miestas sulaiko kvėpavimą.

Vaikai spindinčiais kūnais
Šokinėja nuo rifo
Kvaksėdami it varlės.

Le vent du large
Répand sur l'asphalte
Un fracas de dépouilles métalliques.

Les chats abandonnent leurs proies
En direction du rivage.

C'est la nuit de la lune ronde,
La nuit du sang dans le sable,
La nuit qui n'oublie pas,
La nuit où les bandits mystiques s'engouffrent dans le ventre des églises,
La nuit où les mères regrettent leurs amants,
La nuit qui garde les yeux ouverts, une main sur la bouche,
La nuit des tables dressées dans le vide,
La nuit des cirques déserts,
La nuit de l'isthme de Cruz do Patrão
Où brillent sous la lune
Les crânes immaculés d'enfants d'Afrique.

274

Fotografia © Adelajda Truscinska

Julia Szychowiak

(POLAND)

Julia Szychowiak (b. 1986), a poet. Her debut collection *Po sobie* (*After Myself*, 2007) received the Silesius Poetry Award and the Prize of the Polish Society of Book Publishers in 2008 as well as the *Gazeta Wyborcza* WARTo Award in 2009.

The collection was previewed by the 2006 pamphlet entitled *Poprawiny* (*The Breakfast After*), winner of "Połów", the project run by the Biuro Literackie Publisher to showcase new poets. In 2009 Szychowiak published *Wspólny język* (*Common Language*) and in 2014 *Intro*, nominated for the 2015 Silesius Poetry Award. Her work appears in various journals and anthologies, such as *Poeci na nowy wiek* (*Poets for a New Century*, 2010), *Rozkład jazdy. Dwadzieścia lat literatury Dolnego Śląska po 1989*

Jūrų vėjas
Su trenksmu ant asfalto
Pažeria metalines šiukšles.

Katės atšoka nuo savo aukų
Ir neria pajūrio link.

Tai pilnaties naktis,
Naktis su kraujo pėdsakais smėly,
Nieko neužmirštanti naktis,
Naktis, kai paslaptingi banditai prasmenga bažnyčių pilvuose,
Naktis, kai motinos gedi savo meilužių,
Naktis atmerktomis akimis ir delnu uždengta burna,
Naktis su tuščiai padengtais stalais,
Naktis su apleistomis cirko arenomis,
Naktis su Cruz do Patrão sąsmauka,
Kur mėnulio šviesoje
Spindi nekaltos Afrikos vaikų kaukolės.

VERTĖ DAINIUS GINTALAS

Julia *Szychowiak*
(LENKIJĄ)

Julia Szychowiak (Julia Śychowiak) gimė 1986 m. Vroclave, Lenkijoje. Pirmoji jos knyga *Po sobie* (*Po save*, 2007) apdovanota „Silesius“ premija už poezijos metų debiutą ir Lenkijos knygų leidėjų draugijos premija. 2009 m. išėjo knyga *Wspólny język* (*Bendra kalba*), 2014 m. – *Intro*, nominuota 2015 m. „Silesius“ premijai metų poezijos knygos nominacijoje. Poezija spausdinama įvairiuose žurnaluose bei antologijose: *Naujojo amžiaus poetai* (2010); *Dvidešimt Žemutinės Silezijos literatūros metų nuo 1989* (2012); *Meilė nėra tas žodis* (2014, dvikalbis po 1989 m. išspausdintos bulgarų ir lenkų poezijos rinkinys), *Šimtas tinkamo ilgumo lenkiškų eilėraščių* (*100 wierszy polskich stosownej długości*, 2015). Jos poezija versta į anglų, ispanų, vokiečių, bulgarų, slovākų kalbas.

roku (*Itinerary: Twenty Years of the Lower Silesia Literature after 1989, 2012*), *Miłość nie jest tym słowem* (*Love Is Not the Word*); a bilingual selection of Polish and Bulgarian poetry published after 1989, 2014 and *100 wierszy polskich stosownej długości* (*One Hundred Polish Poems of Appropriate Length, 2015*). Her poems have been translated into English, Spanish, German, Bulgarian and Slovak. She lives in Książyce and Warsaw.

[WESZŁAM POD WODĘ, ŻEBY MYŚLELI, ŻE TONĘ]

Weszłam pod wodę, żeby myśleli, że tonę.
Miałam sen w wodzie o dziecku, które biegło
po szkle, gubiąc za sobą palce, włosy, paznokcie.

Nie było widać, którędy w nie weszło to światło,
za którym stoję. Marzły mi oczy, kiedy nie patrzyłam.

Potem, kiedy mnie wszyscy słyszeli, chcieli
wiedzieć, jak bardzo boli. Nie powiedziałam nic
i chciałabym zrobić to raz jeszcze.

[PANĖRIAU PO VANDENIU, KAD MANYTŲ, JOG SKĘSTU]

Panėriau po vandeniū, kad manytų, jog skęstu.
Sapnavau vandenyje vaiką, kuris bėgo
per stiklą, pamesdamas įkandin pirštus, plaukus, nagus,

Nesimatė, pro kur į jį įsiskverbė ta šviesa,
už kurios stoviu. Šalo man akys nežiūrint.

Paskui, kai visi girdėjo mane, jie norėjo
sužinoti, ar labai skauda. Neatsakiau nieko
ir norėjau darsyk tai padaryti.

VERTĖ VYTAS DEKŠNYS

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHY

Nuo rugpjūčio iki rugpjūčio Lietuvoje išleistų ir mūsų pastebėtų poezijos knygų bibliografija /
Bibliography of Poetry Books Published in Lithuania from August to August, and Noticed by Us

ORIGINALIOJI POEZIJA / POETRY

- Stanislovas Abromavičius, *Sutikau raudonžiedį vakarą*, Kaunas: Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras, 2016.
- Eugenijus Ališanka, *Stuburo tik punktyrai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Alfonsas Andriuškevičius, *Beveik visi eilėraščiai*, Vilnius: Apostrofa, 2015.
- Angelija Avižiūtė, *Apie žmogų ir kitokius gyvius*, Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2015.
- Vainius Bakas, *Kaštonų tonai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Mantas Balakauskas, *Roma*, Vilnius: Versus aureus, 2016.
- Vitalija Pilipauskaitė-Butkienė, *Kvėpuojai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.
- Būk šalia*: meilės lyrika, sudarė Vytautas Kaziela, Utena: Kamonada, 2015.
- Nerijus Cibulskas, *Archeologija*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Laura Sintija Černiauskaitė, *Nauja vėjo rūšis*, Kaunas: Kauko laiptai, 2015.
- Dainius Dirgėla, *Re:plikos / Stebėto jo užrašai*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Antanas Drilinga, *Kelionė į Veneciją*: mažoji poema, Vilnius: Žuvėdra, 2016.
- Erika Drungytė, *Patria*, Kaunas: Kauko laiptai, 2015.
- Liudvikas Dūda, „*Neptūno*“ *kariai*: eilėraščiai apie Klaipėdos krepšinio klubą, Klaipėda: Druka, 2015.
- Stasys Eidrigėvičius, *Giedanti gaidžio galva / Giedanti gaidžia galva*: poema, Vilnius: Apostrofa, 2016
(gretutinis tekstas bendrine lietuvių k. ir pietų panevėžiškių tarme).

- Danielė d'Erceville, *Begalybės akyse*, Kaunas: Naujasis lankas, 2015.
- Sigitas Geda, *Ovalas*: poezijos rinktinė, sudarė Arnas Ališauskas, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.
- Zigmas Gėlė, *Gėlynas*, Vilnius: Žuvėdra, 2016.
- Dainius Gintalas, *Adatos*, Vilnius: Tyto alba, 2016.
- Rimgaudas Valentinas Graibus, *Jausmų paveikslai*, Vilnius: Homo liber, 2016.
- Ieva Gudmonaitė, *Sniego skonis*, Kaunas: Kauko laiptai, 2015.
- Leonardas Gutauskas, *Veidrodis žiemą / Mirror in winter / Зеркало зимой*: poema, Vilnius: Lietuvos nacionalinis muziejus, 2016.
- Jonas Jakštas, *Skersvėjai*, Vilnius: Homo liber, 2016.
- Gerda Jankevičiūtė, *Kai vakaras groja...*, Klaipėda: Libra Memelensis, 2016.
- Ineza Juzefa Janonė, *Kalavijai lemties*, Kaunas: Kopa, 2016.
- Edmundas Janušaitis, *Fronto angelas*, Kaunas: Naujasis lankas, 2015.
- Benediktas Januševičius, *Žodžiai*, Vilnius: Žiemos žodžiai, 2016.
- Ona Jautakė, *Sekmadienį lengva nešti*, Kaunas: Kauko laiptai, 2016.
- Rima Juškūnė, *Irisai*, Kaunas: Kauko laiptai, 2015.
- Kabakų mergaitė, *Kuždesiai*, Vilnius: Homo liber, 2015.
- Vytautas Kaziela, *Vieta ir kiti nutylėjimai*, Kaunas: Kauko laiptai, 2015.
- Giedrė Kazlauskaitė, *Singerstraum*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Alfonsas Keliuotis: [kūrybos rinktinė], sudarė Rita Viskaitienė, Audronė Tupalskienė, Vilnius: Margi raštai, 2015.
- Robertas Keturakis, *Nakties baltieji debesys*, Kaunas: Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras, 2016.
- Eglė Kirilauskaitė, *(Ne)dermei*, Utena: Utenos Indra, 2015.
- Marija Meilė Kudarauskaitė, *Nuošalė*, Utena: Utenos spaustuvė, 2015.
- Žygimantas Kudirka, *XXI a. Kudirka*, Kaunas: Kitos knygos, 2016.
- Gvidas Latakas, *Lokenos*, Vilnius: Naujoji Romuva, 2015.
- Emilija Liegutė, *Prieš didelį dangų*, Vilnius: Homo liber, 2016.
- Literatūrinės slinkty 2016*: jaunųjų rašytojų kūryba, Vilnius: asociacija „Slinkty“, 2016 (Greta Ambrazaitė, Dovydas Grajauskas, Karolis Klimas, Dominykas Norkūnas, Laura Švedaitė).

- Justinas Marcinkevičius, *Viešpatie, nejaugi neprašvis?:* rinktinė, sudarė Arnas Ališauskas, Vilnius: Versus aureus, 2016.
- Aidas Marčėnas, *Viename*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.
- Marcelijus Martinaitis, *Kaip katinai uodega peles gaudo*, Vilnius: Alma littera, 2015.
- Marcelijus Martinaitis, *Sutartinė: poezijos rinktinė*, sudarė Akvilė Rėklaitytė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2016.
- Antanas Miškinis, *Eilėraščiai*, sudarė Rita Tūtlytė, Kaunas: Naujasis lankas; Kauno meno kūrėjų asociacija, 2015.
- Naisių vainikas: Zigmo Gėlės premijos laureatų poezijos antologija*, sudarė Deimantė Kažukauskaitė-Kukulienė, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Alfonsas Jonas Navickas, *Pagautas buvau kelionėj*, Klaipėda: Druka, 2015.
- Juozas Nekrošius, *Dviračiu paskui saulę: eilėraščiai vaikams*, Vilnius: Alka, 2015.
- Salomėja Nėris, *Lauk manęs: poezijos rinktinė*, sudarė Rita Tūtlytė, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.
- Antanas Olbutas, *Eilėraščiai*, Vilnius: Petro ofsetas, 2015.
- Petras Palilionis, *Meilės latras*, Kaunas: Naujasis lankas, 2015.
- Gintaras Patackas, *Mažoji Dieviškoji Co-3. Allegro*, Kaunas: Naujasis lankas, 2016.
- Eglė Perednytė, *Visos upės many*, Kaunas: Naujasis lankas, 2016.
- Zenonas Pilkauskas, *Lacrima lituani: eiliuota Lietuvos miškų tragedija*, Vilnius: Gairės, 2015.
- Poetinis Druskininkų ruduo 2015 / Druskininkai Poetic Fall 2015: almanachas*, sudarė ir redagavo Marius Burokas, Vytas Dekšnys, Vilnius: Vaga, 2015.
- Poezijos pavasaris: almanachas*, sudarė Nerijus Cibulskas, Giedrė Kazlauskaitė, Gvidas Latakas, Vytautas Stankus, Vilnius: Rašytojų sąjungos fondas, 2016.
- Vacys Reimeris, *...ir jūs pasakysite...*, Vilnius: Žuvėdra, 2015.
- Romas Sadauskas, *Sudzievuliu: trupmenų poema*, Vilnius: Žuvėdra, 2015.
- Romas Sadauskas, *Tyvuliuojanti ežerija*, Vilnius: Žuvėdra, 2016.
- Skiriama M.: pasaulio meilės lyrika*, sudarė Kornelijus Platelis, Vilnius: Tyto alba, 2015.

Ramutė Skučaitė, *Nepaslaptis tokia balta*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.

Arūnas Spraunius, *99 rinktiniai tekstai*, Vilnius: Kultūros barai, 2015.

Virginijus Sungaila, *Paslapties piligrimas*, Vilnius: Naujoji Romuva, 2016.

Artūras Šilanskas, *Dylantis mėnuo / The Waning Moon / Ущербная луна*, Vilnius: Aktin, 2016.

Lidija Šimkutė, *Baltos vaivorykštės / White Rainbows*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.

Artūras Valionis, *Iš natų*, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2015.

Algirdas Verba, *Eilėraščiai*, sudarė Gasparas Aleksa, Kaunas: Naujasis lankas; Kauno meno kūrėjų asociacija, 2015.

Algirdas Vilutis, *Kas otminčiai nėsvertima*, Šiauliai: Titnagas, 2016 (kupiškėnų tarme).

Витилий Асовский, *Стухи о человеке*, Vilnius: Zarzecze, 2015.

VERTIMAI / TRANSLATIONS

7 islandų poetai, sudarė ir iš islandų k. vertė Jurgita Marija Abraitytė, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.

Kahlil Gibran, *Pamišėlis*, vertė Jolanta Kriūnienė, Vilnius: Verba vera, 2015.

Aldona Gustas, *Padovanok man obuolį iš anapus*, vertė Giedrė Bartelt, Vytas Karalius, Vilnius: Naujoji Romuva, 2015.

How the Earth Carries Us: New Lithuanian Poets, editor in chief Marius Burokas, introduction by Rimas Užgiris, Vilnius: Lietuvos kultūros institutas, 2015.

Julius Keleras, Aldona Gustas, *Dviese apie meilę / Zu zweit über die Liebe / Two on Love*, į vokiečių k. vertė Giedrė Bartelt, į anglų k. vertė Živilė Symeonidis, Vilnius: Naujoji Romuva, 2015.

Lautréamont, *Maldororo giesmės*, iš prancūzų k. vertė ir pratarinę parašė Dainius Gintalas, Kaunas: Kitos knygos, 2015.

Lietuvių poezijos pyne / A garland of Lithuanian poetry: lietuvių poezijos rinktinė lietuvių ir anglų k., sudarė ir vertė Lionginas Pažūsis, Vilnius: Alma littera, 2015.

Ovidijus, *Liūdesio elegijos*, iš lotynų k. vertė Eugenija Ulčinaitytė, Vilnius: Alma littera, 2016.

- Poetų pasjansas*: Algimanto Mikutos vertimai, Kaunas: Naujasis lankas, 2016.
- Pascal Riou, *Pasaulis – pažadas, kurį mylėti reikia*, sudarė ir iš prancūzų k. vertė Tomas Taškuskas, Vilnius: Versus aureus, 2015.
- Rytų balsai*: Omaras Chajamas, Hafizas, Nizami... [et al.], sudarė, vertė, komentarų parašė Linas Broga, Kaunas: „Spindulio“ spaustuvė, 2016.
- Tomas Transtromer, *Per svyruojantį pasaulį*, vertė Zita Mažeikaitė, Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, 2016.
- Versopolis*: Ida Linde, vertė Zita Mažeikaitė; Eva Luka, vertė Vytas Dekšnys; Ilja Leonard Pfeijffer, vertė Aušra Gudavičiūtė; Łukasz Jarošz, vertė Vytas Dekšnys; Eleanor Rees, vertė Dominykas Norkūnas, Poetinis Druskininkų ruduo, 2015 (eilėraščiai originalo ir lietuvių k.).
- Георгий Ефремов, *Письмо* / Georgij Jefremov, *Raštas*: избранные стихи в переводах литовских поэтов, vertė Vladas Braziūnas, Sigitas Geda, Robertas Keturakis, Jonas Strielkūnas, Vilnius, 2016.

XXVI Poetinio Druskininkų rudens aidai

Tema: *Baimė – rašyti ar nerašyti?*

XXVI Poetinis Druskininkų ruduo vyko 2015 metų spalio 7–12 dienomis. Jame dalyvavo daugiau nei šimtas trisdešimt poetų, literatūros kritikų, leidėjų, literatūros festivalių organizatorių iš Lietuvos ir kitų pasaulio šalių.

Festivalis prasidėjo trečiadienį tradiciniu atidarymo vakaru knygyne „Mint Vinetu“. Skaitymuose dalyvavo vienas iš almanacho sudarytojų Marius Burokas, vertėjas Rimas Užgiris bei svečiai iš užsienio Tom Healy (JAV), Maarja Kangro (Estija), Leonard Kress (JAV), Sajaka Osaki (Japonija).

Pagrindinių skaitymų dalyviai bei PDR almanache išspausdinti poetai: Valiancina Aksak (Baltarusija; vertė Vytas Dekšnys), Miloš Đurđević (Kroatija; vertė Laima Masytė), Gintaras Grajauskas (Lietuva; vertė Medeinė Tribinevičius), Tom Healy (JAV; vertė Marius Burokas), Jurgita Jasponytė (Lietuva; vertė Rimas Užgiris), Maarja Kangro (Estija; vertė Danutė Sirijos Giraitė), Elena Karnauskaitė (Lietuva; vertė Ada Valaitis), Leonard Kress (JAV; vertė Sonata Paliulytė), Robert Meschi (Gruzija; vertė Vytautas Stankus), Sajaka Osaki (Japonija; vertė Vytautas Dumčius), Donatas Petrošius (Lietuva; vertė Rimas Užgiris), Achmed Šafi (Egiptas; vertė Saudada Mockevičiūtė), Antanas Šimkus (Lietuva; vertė Ada Valaitis), Inese Zandere (Latvija; vertė Vladas Braziūnas).

2015–2017 metais festivalis „Poetinis Druskininkų ruduo“ yra tarptautinės poezijos platformos VERSOPOLIS dalis. Šio projekto šūkis: „Kur poezija gyvena“ (*Where poetry lives*). Jo tikslas – suteikti galimybę pasirodyti jauniems poetams ir leisti jiems būti išgirstiems už

XXVI Druskininkai Poetic Fall, Echoes of 2015

Theme: *Writers' Block?*

The 26th annual Druskininkai Poetic Fall (DPF) festival took place October 7-12, 2015, and more than 130 poets, literary critics, publishers from Lithuania and abroad, and festival organizers participated.

The Festival began with an evening of readings at the Mint Vinetu bookstore. Marius Burokas, one of the DPF Almanac's editors and translator Rimas Užgiris, together with international guests Tom Healy (USA), Maarja Kangro (Estonia), Leonard Kress (USA), and Sayaka Osaki (Japan) read their works.

The principal poets whose work was also included in the DPF Almanac were: Valiantsina Aksak (Belarus; translated by Vytas Dekšnys); Miloš Đurđević (Croatia, translated by Laima Masytė); Gintaras Grajauskas (Lithuania; translated by Medeinė Tribinevičius); Tom Healy (United States; translated by Marius Burokas); Jurgita Jasponytė (Lithuania; translated by Rimas Užgiris); Maarja Kangro (Estonia; translated by Danutė Sirijos Giraitė); Elena Karnauskaitė (Lithuania; translated by Ada Valaitis); Leonard Kress (United States; translated by Sonata Paliulytė); Robert Meskhi (Georgia; translated by Vytautas Stankus); Sayaka Osaki (Japan; translated by Vytautas Dumčius); Donatas Petrošius (Lithuania; translated by Rimas Užgiris); Ahmed Shafie (Egypt; translated by Saudada Mockevičiūtė); Antanas Šimkus (Lithuania; translated by Ada Valaitis); Inese Zandere (Latvia; translated by Vladas Braziūnas).

In 2015-2017 the "Druskininkai Poetic Fall" festival is part of the international poetry platform VERSOPOLIS. The theme of this project is "Where poetry lives". The goal is to promote young poets and provide an opportunity for them to read their work outside of their own countries.

savo valstybės sienų. 2015 metais šiame projekte į PDR atvyko penki poetai: Łukasz Jarosz (Lenkija; vertė Vytas Dekšnys), Ida Linde (Švedija; vertė Zita Mažeikaitė), Eva Luka (Slovakija; vertė Vytas Dekšnys), Ilja Leonard Pfeijffer (Belgija; vertė Aušra Gudavičiūtė), Eleanor Rees (Didžioji Britanija; vertė Dominykas Norkūnas). Kiekvieno iš šių poetų kūryba išleista atskiru trikalbiu leidiniu: lietuvių, anglų ir originalo kalba.

Įvyko visi programoje numatyti festivalio renginiai: dveji almanacho poetų skaitymai, festivalio dalyvių, lietuvių poetų ir jaunųjų poetų skaitymai Druskininkuose, taip pat treji skaitymai Vilniuje – almanacho pristatymas, baigiamasis renginys bei pofestivaliniai skaitymai Užupio kavinėje.

Penktadienį vyko konferencija tema „Baimė – rašyti ar nerašyti?“, joje dalyvavo ir diskutavo poetai Kornelijus Platelis, Donatas Petrošius, Laima Kreivytė, psichologė Aistė Diržytė bei užsienio svečiai.

Tradiciškai vyko ir alternatyvūs festivalio renginiai: galerijoje „Sofa“ buvo atidaryta Gvido Latako miniatiūrų paroda „Riterio sapnas“; kavinėje „Boulangerie“ pristatyta Ričardo Šileikos paroda „Žymenys“. V. K. Jonyno galerijoje vyko Petro Repšio poetams skirtų medalių parodos atidarymas, o M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje surengtos grafikos ir kaligrafijos dirbtuvės.

Penktadienio vakaro skaitymus vedė Uršulė Gedaitė ir Ričardas Šileika, jaunųjų skaitymų vakarą – Andrius Jakučiūnas ir Neringa Butnoriūtė. Jaunųjų poetų skaitymuose dalyvavo devyni jaunieji poetai.

Šeštadienį M. K. Čiurlionio memorialiniame muziejuje vyko lietuvių poezijos skaitymai, juos vedė Dainius Gintalas. „Bubilo“ salėje įvyko projekto VERSOPOLIS poetų skaitymai, juos vedė Rūta Elijošaitytė ir Kotryna Prancūkaitė. Po jų ten pat vyko lietuvių poetų skaitymai, juos vedė Emilija Visockaitė ir Saulius Vasiliauskas.

Kaip ir kiekvienais metais, surengtas PDR almanacho bei kitų per metus išleistų knygų pristatymas, mažoji knygų mugė.

In 2015, the following five poets attended DPF as representatives of the project: Łukasz Jarosz (Poland; translated by Vytas Dekšnys); Ida Linde (Sweden; translated by Zita Mažeikaitė); Eva Luka (Slovakia; translated by Vytas Dekšnys); Ilja Leonard Pfeijffer (Belgium; translated by Aušra Gudavičiūtė); Eleanor Rees (Great Britain; translated by Dominykas Norkūnas). The work of each of these five poets was published in a separate trilingual (Lithuanian, English, and original language) publication.

The festival's program was full of events: two readings by poets featured in the Almanac on Friday and Saturday, readings by festival participants, Lithuanian poets, and new poets in Druskininkai, and three readings in Vilnius – a presentation of the Almanac, closing ceremonies and a post-festival reading at a cafe in Užupis. On Friday, a conference on the festival's theme "Writers' Block" took place with discussions led by poets Kornelijus Platelis, Donatas Petrošius, Laima Kreivytė, psychologist Aistė Diržytė and international guests.

The festival's traditionally alternative events also took place – the gallery Sofa hosted the opening of Gvidas Latakas' exhibition of miniatures entitled "Riterio sapnas" [*A knight's dream*], and Ričardas Šileika's exhibition "Žymenys" [*Signs*], opened at Boulangerie cafe. The V. K. Jonynas gallery was the site of an exhibition of medals awarded to poets, organized by Petras Repšys. And a graphic arts and calligraphy workshop took place at the M. K. Čiurlionis Memorial Museum.

The poetry readings on Friday night were hosted by Uršulė Gedaitė and Ričardas Šileika, the young poets readings were hosted by Andrius Jakučiūnas and Neringa Butnoriūtė, and featured nine young poets.

On Saturday, poetry readings hosted by Dainius Gintalas took place at the M. K. Čiurlionis Memorial Museum. In the afternoon, the readings continued at the Bubilas hall, led by Saulius Vasiliauskas and Emilija Visockaitė. Bubilas Hall also hosted VERSOPOLIS project poetry readings, led by Rūta Elijošaitytė and Kotryna Pranckūnaitė.

Just as every year, the Druskininai Poetic Fall Almanac was presented together with a small book fair.

Šeštadienio vakare vyko poezijos skaitymai ir baigiamasis festivalio renginys. Skaitymus vedė Violeta Bučiūtė ir Nerijus Cibulskas.

Baigiamajame renginyje poetui Rolandui Rastauskui už 2014 m. išleistą poezijos rinktinę *Vėliavos* įteikta Jotvingių premija, o poetui Mindaugui Nastaravičiui už 2014 m. išėjusį eilėraščių rinkinį *MO – Jaunojo Jotvingio premija*. Apdovanotas ir geriausias jaunųjų kūrėjų skaitymų dalyvis – Antano A. Jonyno skiriamą prizą gavo poetas Dovydas Grajauskas.

Po apdovanojimų tradiciškai paskelbti ir apdovanoti anoniminių eilėraščių konkursų nugalėtojai. Eilėraščiai buvo rašomi trimis temomis – vieno eilėraščio, eilėraščio tema „Baltas lapas“ ir humoristinio eilėraščio tema „Tingėjimo džiaugsmas“.

Sekmadienį festivalis persikėlė į Vilnių, čia PDR svečiai bei laureatai dalyvavo skaitymuose Šiuolaikinio meno centro bibliotekoje. Skaitymus vedė Rūta Dubauskaitė ir Rimas Užgiris, grojo Vytauto Labučio trio: Vytautas Labutis – saksofonas, Dmitrijus Golovanovas – klavišai, Arkadijus Gotesmanas – mušamieji.

Pirmadienio vakarą Užupio kavinėje įvyko tradiciniai pofestivaliniai skaitymai. Juose dalyvavo Dainius Gintalas, Mindaugas Nastaravičius, Donatas Petrošius ir Gytis Norvilas.

On Saturday evening, poetry readings accompanied the closing ceremonies of the festival – this event was hosted by Nerijus Cibulskas and Violeta Bučiūtė.

During the closing ceremony of the festival, poet Rolandas Rastauskas was awarded the Yotvingian Prize for his poetry collection *Vėliavos* [*Flags*] published in 2014, and poet Mindaugas Nastaravičius was awarded the Young Yotvingian Prize for his 2014 *MO*. On Saturday, an award was presented to the best young poet, Dovydas Grajauskas, who was awarded the Antanas A. Jonynas Prize. Following the awards ceremony, the anonymous poem contest winners were announced. The contest followed three themes: one poem, “White Paper,” and a humorous poem on “The pleasures of laziness”.

On Sunday, the festival continued in Vilnius where all of the DPF guests and awardees participated in a reading at the Contemporary Art Center, hosted by Rimas Užgiris and Rūta Dubauskaitė. The Vytautas Labutis trio also performed: Vytautas Labutis – saxophone, Dmitrij Golovanov – piano, Arkady Gotesman – percussion.

Monday evening, the traditional post-festival poetry reading took place, which featured the poets Dainius Gintalas, Mindaugas Nastaravičius, Donatas Petrošius and Gytis Norvilas.

Fotografija © Vladas Brazūnas

Rolandas Rastauskas

Rolandas Rastauskas (g. 1954) – poetas, eseistas, dramaturgas, vertėjas. 1978 m. VU baigė anglų kalbą ir literatūrą. 1978–1986 m. dirbo redaktoriumi Operos ir baleto teatre, dėstė VU. 1986 m. persikėlė į Klaipėdą, organizavo gatvės vaidinimus-performansus. Stažavosi Londono nacionaliniame, Edinburgo „The Traverse“ ir Skarboro teatruose. Klaipėdos universiteto docentas. Daugelio tarptautinių kultūros projektų ir konferencijų dalyvis, meno festivalių konsultantas. 1989–1990 m. – *Atgimimo*, 1993–2003 m. – *Lietuvos ryto*, 2003–2004 m. – *Akiračių* (Čikaga), nuo 2005 m. – *Verslo klasės* skiltininkas. Debiutavo eilėraščių knyga *Albumas* (1987). Vėliau išleido eilėraščių rinkinius *Tinginio raudos* (1992), *Aktorius pasitraukia* (1996), *Metimas* (kartu su Arkadijumi Gotesmanu, 2006), pjesių rinkinį *Lenktynių aitvaras, Talmantas žuvėdra* (1989). 2001 m. R. Rastauskui paskirta LR Kultūros ministerijos premija už geriausią metų kultūrinę publicistiką, 2006-aisiais – Ievos Simonaitytės premija bei Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto premija už geriausią 2005-ųjų metų knygą.

Rolandas Rastauskas

Rolandas Rastauskas (b. 1954 in Vilnius) is a poet, playwright, essayist, theatre director, performer and translator. He completed studies in English at Vilnius University and teaches in the Faculty of Humanities at Klaipėda University. He has trained variously at The National Theatre in London, The Traverse Theatre in Edinburgh, and at the Stephen Theatre in the Round in Scarborough. Rastauskas serves regularly as a consultant to various theatre and arts festivals and has participated actively in numerous international projects and conferences. He is a member of the artistic board at The National Theatre in Vilnius. He has been a regular columnist for numerous publications: the *Atgimimas* weekly in 1989-1990, the daily *Lietuvos rytas* in 1993-2003, and the Chicago monthly *Akiračiai* in 2003-2004, and for business magazine *Verslo klasė* since 2005.

Rastauskas' first publication was a book of poetry, *Albumas (An Album)*. His body of work includes several other books of poetry, an essay collection, several plays, and scripts for theatre.

He was awarded the Ministry of Culture of the Republic of Lithuania's best columnist prize in 2001. In 2006, he won both the Ieva Simonaitytė Prize and the Institute of Lithuanian Literature and Folklore Best Book Prize for his collected essays, *Kitas pasaulis (Another World)* and in 2010 – The National Prize for Literature.

He translates works from Russian, Polish, Slovenian and English. His own works have been translated into English, Polish, Russian, Slovenian, Belarusian, Swedish, and other languages.

Rastauskas lives in Palanga.

GIMNAZISTAS

*There's nothing serious in mortality.
All is but toys. Renown and grace is dead.*
Macbeth, II, 3.

Svarbiausia
kaip reikiant
padūmint
po stogeliu
ant panduso
į amžinai užrakintą
požeminį garažą
prieš lietuvių k.
diktantą
idant abiem
jaunystės plaučiais
pajustumei:
didžiosios raidės
čia seniai
nebereiškia
nieko
kad fizinis
ir fizika
po to
atrodytų
kaip tie žaislai
Makbetui:
All is but toys.

STUDENT

*There's nothing serious in mortality.
All is but toys. Renown and grace is dead.*
Macbeth, II, 3.

You've got to
smoke up
like you mean it
under the roof
of the ramp
leading to
the eternally locked
underground garage
before Lithuanian
dictation class
so that with both
your youthful lungs
you would feel
how capital letters
mean nothing here
anymore
and how the physics
and phys. ed.
that follow
look like
what follows for Macbeth:
All is but toys.

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Fotografija © Simona Agintaitė

Mindaugas Nastaravičius

Mindaugas Nastaravičius gimė 1984 metais netoli Vilniaus esančiame Marijampolio kaime. Vilniaus universitete baigė žurnalistiką. Vėliau studijavo filosofiją ir literatūrologiją. Pirmoji eilėraščių knyga *Dėmėtų akių* (2010 m.) pelnė Zigmo Gėlės premiją už geriausią metų debiutą. 2014 m. išėjo antroji knyga – *Mo*. Ji pateko į ekspertų komisijos renkamą „Metų poezijos knygų“ penketuką. Be eilėraščių, autorius rašo pjeses, bendradarbiauja su Klaipėdos jaunimo teatru ir Lietuvos nacionaliniu dramos teatru. 2015 m. už pjeses *Demokratija* ir *Man netinka tavo kostiumas* jis įvertintas garbingiausiu Lietuvos teatro apdovanojimu – „Auksiniu scenos kryžiumi“.

BENDRATIS

turbūt taip pavadinsiu naują savo knygą, kurią jau parašiau,
nors dar nepradėjau rašyti
ten – toje bendraty – esu labai ramus, pernelyg lėtas
ir tai vis labiau mane erzina
kaip ir jūsų lūkesčiai, palengva slopstantys,
kaip ir manieji, kurių vis daugiau
ten – bendraty – aš neturiu atminties, kažkur užkritęs
guli tėvas, vaikystės draugai nebeišlenda į lauką
todėl nepasakoju jokių istorijų, nebejuokinu žmonių,
nes čia – šioje bendraty – aš, kaip ir laikas, nieko nereiškiu
pauzė
kiekviename name, bute, kiekvienoje parduotuvėje,
tvarte, žmoguj yra tokia nešanti siena
laikančioji, pagrindinė, vadinkim kaip norim,

Mindaugas Nastaravičius

Mindaugas Nastaravičius was born in 1984 in Marijampolis village near Vilnius. He graduated from Journalism at Vilnius University. Later he studied Philosophy and Literature. His first book of poems titled *Dėmėty akių* (2010) was awarded Zigmas Gėlė Prize for the best debut of the year. In 2014 the second book titled *Mo* was published. It was included into the top five of the Poetry Books of the Year selected by the expert committee. Alongside with poems, the author writes plays and he is also cooperating with Klaipėda Youth Theatre and Lithuanian National Drama Theatre. In 2015 he was granted the most honourable Lithuanian theatre award the Golden Stage Cross for his plays *Demokratija* and *Man netinka tavo kostiumas*.

INFINITIVE

that'll probably be the name of the new book I wrote
though I haven't started writing it
there – in that infinitive – I'm especially calm, but moving slowly
and this is starting to annoy me
just like your expectations, stifling me little by little
like my own which grow and grow
there – in the infinitive – I've no memory, my father lies
forgotten somewhere, childhood friends don't come outside
so I don't tell any stories, don't make any jokes,
because here – in this infinitive – I, like time, mean nothing
[pause]
in every house, apartment, in every store
or sty there is a kind of portable wall:

ten – toje bendraty – stumdau šią sieną
suvokdamas riziką sugriūti, vildamasis,
kad dabar, kad dabar jau tikrai kažkas pasikeis
pauzė, ilgesnė pauzė
kartą mano kaime pasklido gandas, kad Gariūnuose
brangiai superka pelenus
koks skirtumas – vasara, plius 30 – mes dieną naktį
kūrename krosnį Sašoko lauko virtuvėje
o tada, prisėmę po du kibirus, vežame parduoti,
klausinėjame prekeivių, kur čia tas super taškas
bet niekas apie jį nėra girdėjęs, tad slopsta mūsų lūkesčiai
grįžti namo su naujausiomis DJ Bobo kasetėmis
einame atgal į autobusą, dulka neuždengti pelenai,
kuriuos semiu ir barstau toje – amžinoj – bendraty

Gytis Norvilas

PASIENIS

saulė akina, šešėliai tokie ryškūs, jog atsiskiria nuo žmogaus, daikto ir jau gyvena savo gyvenimus. jie spiečiasi į gaujas, prekiauja tepalu, naudotom padangom, skudurais, menu, išsirenka savivaldą, savigynos būrius, kuria stabų apsaugos draugoves, išmano teisę, dievina tvorą, rengia pasalas, paprastai nusigrauzia uodegas – idant jų neįtartų konkuruojant su žiurkėmis. šešėliai – prasti vagys. paprastai gviešiasi šūdniekių. juos remia fondai, išmano universitetinį slengą, pelnosi iš tamsos, šviesos ir niekšybės kontrabandos. tokia yra šešėlinė ekonomika. tai slidi padermė, paprastai apsimeta menininkais,

load-bearing, fundamental, call it what you will,
there – in that infinitive – I push this wall around
understanding the risk of collapse, hoping
that now, that this time, something will really change
[pause, longer pause]
once there was a rumor in my village
that they're buying up ashes in the Gariūnai market
so we fired up the furnace in the Sašokas outdoor kitchen
day and night – summer, 30 C – what did it matter?
and filled two pails each to take to the market
where we asked the merchants where this super sales spot was
but no one had heard anything about it, so with our hopes
to return home with the latest DJ Bobo cassettes crumbling,
we slouched back to the bus in a cloud of ashes from our open pails
from which I gather handfuls and scatter in that – eternal – infinitive

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRISS

ONE ANONYMOUS POEM CONTEST

FIRST PLACE

Gytis Norvilas

BORDER

the sun blinds, shadows are so clear that they separate from the person, the thing and they live their own lives. they swarm into gangs, sell lubricant, used tires, rags, art, elect local governments, self defense squads, establish idol protection brigades, understand the law, adore fences, plan ambushes, usually chew off their own tails – so that no one would suspect they're competing with rats. shadows are lousy thieves. they usually covet small shits. they get support from foundations, understand university slang, they profit from the contraband of darkness, light, and villainy. such is the shadow economy.

architektais, dvasininkais, teisuoliais, specialistais, profesoriais, patriotais, fotografais – – –

žemės kūną apeina it utelės, žemė jų kratosi drebėjimais, kasosi cunamiais.

nieko panašaus – tai joks pragaras – – –

ne visi ruožai šiose platumose išvažiuojami. dabar reikia įveikti užtemimo apžiotą zoną, kuri, deja, vis plečiasi, ignoruoti inerciją ir gravitaciją, traukti į nuošalę ir kūrenti lauželį sodo gale, kur tyli milžiniška laukinė obelis. emigruoti gena idiotizmas ir jų polinkis žudyti. beje, jau ir savo sapnuose esu svetimas, į juos patenku tik su žurnalisto pažymėjimu, turiu nusiauti batus, juos išsivarstyti – – –

kas baisiausia – aš nežinau, ką veikia mano paties šešėlis, man nususukus: kartoją judesius, mimikas ar taip ir taikos užšokti ant nugaros ir perrėžti gerklę? todėl vengiu priešinės saulės, šviesai esu atsukęs nugarą, visad ganau šešėlį žvilgsniu, pririšęs už pavadžio – – –

judu nežinoma kryptimi. ne visi ruožai šiose platumose išvažiuojami. kontrolės postai, patikros, kyšiai, paprastai apsimetu durnium, dabar muitininkai krečia Dantę.

II VIETA

Donatas Petrošius

TŪLA

Blogos nuotaikos gyvas

žmogus yra toks pat absurdas

kaip geros nuotaikos numirėlis.

Bložgalvis. Tai visgi – Kunčius ar Kunčinas?

STOP. Ženklas plyta. Toliau pėstute. Tūlos

takais. Vienos krypties eismas

they're a slippery breed, usually pretending to be artists, architects, clerics, the righteous, specialists, professors, patriots, photographers – – –
 they infest the earth's surface like lice, the earth tries to shake them off them with earthquakes, scratch them off with tsunamis. nothing of the sort – this is no hell on earth – – –
 not all tracks are navigable in these latitudes. now we must overcome the eclipsed zone, which, unfortunately, keeps expanding, we must ignore inertia and gravity, pull off to the side and light a campfire at the edge of the garden where a huge wild apple tree stands silent. emigration is driven by idiocy and a penchant for murder. by the way, I'm already a stranger in my own dreams, I'm only able to enter them with press credentials, I have to take off my shoes, undo the shoelaces – – –
 what's worse – I don't know what my shadow is doing when I look away: does it repeat my movements, mimic me, or is it planning to jump on my back and slit my throat? that's why I avoid direct sunlight, I turn my back to the light, I always keep an eye on my shadow, have it tied to a leash – – –
 I move in an unknown direction. not all tracks are navigable in these latitudes. checkpoints, inspections, bribes, I usually pretend I'm an idiot, now the customs officers are searching Dante.

SECOND PLACE

Donatas Petrošius

TŪLA

A live person in a bad mood
 is as absurd
 as a dead person in a good mood.
 Bložėhead. So then – Kunčius or Kunčinas?
 STOP. Do not enter. Continue on foot. Along Tūla's
 paths. One way road

per tiltą. Atsargiai. Vairuotojas tepamiega,
mergaitės. Literatūrinė ekskursija. Ir mokytoja čiotka.
Ne, ta, kuri čiotka, susirgo. Man tai ta. Tūla. Negalėjo,
tipo, normalų vardą. Dulkės iš statyb vietės
šalimais. Kamuolinis niekas. Po du arba
mažomis grupelėmis. Davai aš papasakosiu normaliai.
Nuo pavasario renka parašus gal uždraus. Kas čia
dega? Čia ne
dega, čia Užupis. Bomžavietė prie upės. *Pakils vanduo
nuplaus.* Ir nekilnojamo turto vertė, ir visiems neįtiksi.
Zokas vagis vietoj *Ulica smerti* ir madinga picerija
vietoje viešosios tųpyklos. O štai namas užkalbėtais
langais. Čia, manoma, buvo, o kitur nieko panašaus.
Tik paroles paroles paroles. Krūmai už gimnazijos.
Rūgštus rausvas atsukamu kamšteliu. Pigus, bet
prancūziškas. Pasiėmėt tik vieną butelį? Taip, ar
mes Vilniaus nematę? Bučiuokitės bučiuokitės, kol
patys sau. Kol dings už užmerktų akių ir mokytoja, ir
buvę klasės draugai. Laiptai, rodos, tokių nebuvo
einant į priekį. Būrelis rujojančių šunų kerta taką –
jei neskaičiuotumėte, galėtumėte sakyti: šeši.
Anoje pusėje senosios kapinės ir į jas besibraunantys
naujakuriai. Jūs atėjote iš tos pusės, kur mitologinė
būtybė ant aukštos kolonos. Per mažais sparnais, kad
skristų. Paimkit iš jo rankų įsipykusį ragą, įduokit butelį
kuo saldesnio vyno ar kokio nors kito okupacinio
periodo gėralo. Dar ne viskas prarasta. Dar įmanoma
šitam užkampy, kur mirusieji trinasi šonais su atėjūnais,
įkvėpus iškastinių dulkių apsinešti. Ribojamas greitis: 20
metų. Prisidegti savo pirmąją cigaretę, prasilenkti su savo
Tūla, dar vieną kartą amžinai.

over the bridge. Caution. Let the driver sleep,
 girls. Literary excursion. And the teacher is hot.
 No, that one, the hot one, got sick. I like that one. Tūla. Couldn't give her,
 like, a normal name. Dust from the construction site
 nearby. A spherical nothing. In pairs or
 in small groups. Fine, I'll tell you normally.
Since the spring they're collecting signatures, maybe they'll ban it. What's burning
 here? Nothing's
 burning, this is Užupis. A squat for bums by the river. *The water will rise*
and wash it away. And the property values, and you won't please everyone.
Zokas is a thief instead of *Street of Death* and a stylish pizzeria
 in place of a public restroom. And here is the house with haunted
 windows. *Here, it's believed, it was, but elsewhere* not at all.
 Just paroles paroles paroles. Bushes behind the gymnasium.
 Tart red with a twist-off cap. Cheap, but
 French. You only brought one bottle? Yes, have we
 not seen Vilnius? Kiss kiss, while
 we're alone. Until the teacher and your former classmates disappear
 behind closed eyes. Stairs, seems like these weren't here,
 moving forward. A group of rutting dogs cross the path –
 if we didn't count, we could say: there are six.
 On the other side, there is the old cemetery and the new settlers
 elbowing in. You came from the side where the mythical
 creature sits atop a tall column. With wings too small
 to fly. Take the loathsome horn from his hands, give him a bottle
 of the sweetest wine you have or some other drink
 from the period of occupation. Yet, not everything is lost. It's still possible
 in this god-forsaken place, where the dead brush up against foreigners,
 to get high off breathing in the dust of the excavation site. Speed limit: 20
 years. To light your first cigarette, to cross paths with your
 Tūla, one more time forever.

* Novel by Jurgis Kunčinas, 1991. The title is the name of a female character.

Marius Burokas

LAPKRITIS

nušiurę laukai, ražienos, mirusi
rusva žolė
dangus išterliotas skaidriomis
šviesos gleivėmis
ruduo nulupa visą žievę, užtraukia į
juosvą maišą
nusvidina kaulus, ištempia skūrą tarp
stagarų kabliukų
tik voras ją perbėga, aukštai keldamas
kojas
ramus esu – mano metas; stebėsiu
lygų ežerą
žinosiu – viskas paprasta, ledas
kausto vandenį
gruodas – žemę
į guobą už lango jau tuoj
leisis sniegenos

Marius Burokas

NOVEMBER

frayed fields, stubble, dead
brownish grass
the sky is soiled with the bright
slime of light
autumn peels off all of the bark, places it in
a black bag
polishes the bones, pulls the skin between
hooks of brushwood
only a spider runs past, lifting its legs
high
I am calm – this is my time; I will watch
the calm lake
I will know – it's all simple, ice
binds the water
the frozen ground – the earth
soon bullfinches will fall on the elm
outside the window

Sara Poisson

*

George'as Orvelas aprašė Coq d'Or gatvę Paryžiuje,
kuri yra tarpeklys tarp aukštų raupsuotų namų, ir
vaiką, kuris ten gainioja apelsino lupeną.

Salmanas Rushdie aprašė tėvą ir sūnų, gatvėje dėvintį
vištiena kvepiantį lietpaltį. Knuto Hamsuno Saulės sūnų
gatvėje nuliūdino konfeti: tai jam priminė snaiges.

Bohumilą Hrabalą pro langus stebėjo žiopliai:
už nugarų kabančios užuolaidos tapo jų spąstais,
kai jiems nusibodo žiūrėti į gatvę.

J. Joyce'as demaskavo aklą Šiaurės Ričmondo gatvę,
namai joje žvelgė vienas į kitą rudais šiltakraujais
veidais,

gerai žinodami, kad juose gyvenama padoriai.

G. G. Márquezas aprašė Kastejanos alėją Madride,
ir namą joje su pliaupiančiu šviesos kriokliu, šviesą,
tekančią

balkonais, fasadu ir auksiniu upeliu pasukančią
į prospektą.

Hansas Arpas regėjo porcelianines gatves, į kurias įžengė
rožės.

Woody Allenas ėmėsi žodžiais aprašinėti gatvėmis
sklindanti garsą,

nes nepajėgė kitaip šio tapsmo atvaizduoti.

Ch. Baudelaire'as gatvėje atrado meilės malonumą
kankinant.

P. Valéry gatvę pasileido paskui tokį poną Testą,
neapkenčiantį

neįprastų dalykų, gyvenimą, dieviškumą ir sėkmę siejusį
su lengvumu.

Sara Poisson

*

George Orwell wrote about Rue du Coq d'Or in Paris,

a passage between tall leprous houses, and

a child, who chases orange peels there.

Salman Rushdie wrote about a father and son, wearing a raincoat

that smelled of roasted chicken in the street. Knut Hamsun's Son of the Sun

was saddened by confetti in the street: it reminded him of snowflakes.

Gawkers looked at Bohumil Hrabal through the windows:

the curtains hanging behind them became a trap

when they grew tired of looking at the street.

James Joyce exposed the blind North Richmond Street,

the homes there looked at one another with brown warm-blooded

faces,

knowing well, that their inhabitants lived properly.

Gabriel Garcia Màrquez wrote about Paseo de la Castellana in Madrid,

and a building with a falling cascade of light, brightness,

spilling

over the balconies, the façade and rushing in a golden flood

down the avenue.

Hans Arp saw porcelain streets where roses

strolled.

Woody Allen took to writing out the sounds that echoed

down the streets,

because he knew of no other way to portray this flux.

Charles Baudelaire found the pleasure of tortured love

on the streets.

Paul Valéry went down the street after a certain monsieur Teste,

who hated

strange things, life, divinity, and success

that comes with ease.

Daniilas Charmsas regėjo, kaip lengvai į gatvę
viena po kitos pro langus iškrenta senės. W. Szyborską
gatvėje

sujaudino beprotiškas užrašas „Nemindžioti žolės“.

J. L. Borgesas ėjo per miestą su priešu, nekirsdamas
nė vienos gatvės, nejausdamas baimės nei bijojimo
baimės,

nei baimės bijojimo baimės.

Gatvė, kurioje rašau šį tekstą, yra ilgas, saulėtas kiemas
su žemyn rašančiomis paplavų ir šunų šlapimo srovelėmis.
Nesunku perskaityti: gatvės nuolydis verčia nesiliauti
kovojus.

Tenka įveikti žemės trauką kopiant bei priešintis
riedėjimui.

Gatvė yra kreivas, klaidus sakiny: nuolaidus
arba stačiokiškas,

nelygu į kurią pusę jums reikia eiti arba nederėtų eiti.

Gatvėse visada gali matyti ženklų, kurių mažai kas paiso.

Dešinę čia lengva palaikyti kaire. Saulėtą dieną,
kai gatvėje

prieš pat ratus jums išbėgs juodbruvas vaikas,
suprasite, kad gatvė ir žmogus yra panašūs
ir kartais stebėtinai sutampa.

V. Pelevinui gatvės praeiviai, beje, priminė
negiliai plaukiančias žuvis.

Visgi išeiti į gatvę yra vienintelė jums likusi išeitis,
jei neišmokote plaukti.

Daniil Kharms saw how easily one by one, old women
fell out of windows onto the street. Wislawa Szymborska
was unsettled
by the absurd sign on the street that said “Don’t step on the grass.”
Jorge Luis Borges walked through the city with his enemy, not crossing
any streets, not feeling fear nor fearing
fear,
nor fear of fearing fear.
The street where I write this text is a long, sunny yard
with downward streams of slop and dog piss.
It’s not difficult to read: the street’s gradient forces me
to keep fighting
You must overcome gravity by climbing and refusing
to roll down.
A street is a crooked, deceptive sentence: complacent
or rude,
depending on which way you must go or should not go.
You often see signs in the street that few pay attention to.
It’s easy to confuse right and left. On a sunny day
when in the street
a swarthy child runs out right in front of your wheels,
you’ll realise, that streets and people are similar
and sometimes unexpectedly coincide.
People passing on the streets reminded Victor Pelevin
of fish swimming in shallow water.
Nonetheless going out into the street is your only remaining option,
if you never learned to swim.

Greta Ambrazaitė

*

atsikėliau ir rūkiau tualete, žiūrėdamas, kaip rangosi
vamzdis:

tą akimirką aš supratau kai ką aktualaus apie mirtį –
kad mirtis yra griežta motina, atleidžianti savo vaikams,
bet neatleidžianti savo vaikų nuo jiems skirto darbo.

vos jiems atrišus mane, aš pradėjau rašyti –
padrikai, apverktinai, bet neabejodamas savo tiesa
teismo dieną,

kuri buvo bebaigianti virsti medžiokle.

jūs nesuvokiate savo būklės, kaltina jie, ir paverčia lubas
miražu,

o mano širdis plaka taip, kad purtosi visa lova.

viena cigaretė per valandą, trys injekcijos, nieko
iš artimųjų,

kad nesuprastum, ar už lango vakarinės septynios
ar rytinės

penkios valandos, paklausiu, ar dar nesibaigė mano laikas,
mano viešnagė, žinoma, nesibaigė, tik ne tą viešnagę
klausdamas turėjau galvoje, tik neapipilkite manęs
tuščiais klausimais, tuščiais metas pavalgyti,

aš pats atgausiu save, save apgaudamas:

paimsiu saujelę druskos ir eisiu iš čia ją barstydamas
pirmyn ir atgal, sukdamas ratais tarp motinos grubių
rankų,

glostančių lapkritį mirštančius augalus,

ir broliško, beveik partizaniško, gink savo gyvastį.

daugybę sykių jau čia buvau tarsi išėjęs ramiai
pasivaikščioti,

o iš tikrųjų trypdamas druskos takelį gilyn į žemes,
kad leisčiau toliau sau rangytis kaip vamzdžiui
tarp ne arba šiandien

Greta Ambrazaitė

*

I woke up and smoked in the bathroom, looking at the squirming pipe:
in that moment, I realized something about death –
that death is a strict mother who forgives her children,
but does not pardon them from the work they need to do.
as soon as they untied me, I began writing–
erratically, lamentably, but confident in my truth
on judgment day,
which was very close to becoming a hunt.
you don't comprehend your condition, they accuse, and turn the ceiling
into a mirage,
and my heart is beating so hard that the whole bed shakes.
one cigarette an hour, three injections, nothing
from my loved ones,
so you won't know whether outside the window it's seven at night
or five in the morning, I ask, has my time ended yet,
my visit, of course, it hasn't ended, but that's not the visit I had in mind
when I asked, just don't cover me
with empty questions, empty – time to eat
I'll recover myself by deceiving myself:
I'll take a handful of salt and will walk sprinkling it
forward and back, turning in circles between my mother's
coarse hands,
that caress the dying plants in November,
and the fraternal, almost partisan, defend your vitality.
I've been here many times as if I've gone out for a leisurely
walk,
but actually trampling the salt path deeper into the earth,
so that I can continue squirming like a pipe
between no or today

Dalia Bozytė

BALTS LAPAS

Staiga jausmai nuskurdo ir nušepo.
Dar ne drama, bet jį ižiebs žiema.
Ateis diena – ant stalo balts lapas
ir tuštuma.
Dings pėdsakas – jo neįspaudė koja.
Nebus šešėlio ir neliks nakties,
ir klups keleivis, kur laukais klajoja
iš nevilties.
Ji baltus plotus dar balčiau skalauja,
ištrynus vaizdą paužėmis akių.
Tik kreša sniegas, lyg negyvas kraujas
iš panagių.
Bet tyrų tylai nepaklusę lūpos,
prabils iš užpustytos atminties:
kampe kėdė, maža žvaigždėlė klūpo
ant tos kėdės.
Ji rašo dailiai, vos pirštu prilietus,
palenkus galvą ties balta dėme
ir jau matai – mažai beliko vietos
tam baltume.

Dalia Bozytė

WHITE PAGE

Suddenly, feelings grew poor and shabby.
No drama yet – just wait for winter.
The day dawns when the white paper on the table
is nothing but endless vacancy.
Footprints vanish because the foot never
printed them. No shadow, no night are able
to stay, and the traveller, wandering hopeless,
kneels down in that wilderness
to be washed more whitely by the white wastes,
wiping out images while the eye waits.
Like dead blood under nails, snow coagulates,
but lips disobey the pure silence and speak
from out of a windblown memory:
a chair in the corner, a small star kneeling on it,
her fingers floating, she writes prettily,
lowering her head to the white stain, I already see
there's not much space left for me.

TRANSLATED BY RIMAS UŽGIRIS

Donatas Petrošius

KOVOS KLUBAS

312

Blaškęsi prie įėjimo į salę, kur tuoj tuoj turėjo prasidėti apdovanojimo ceremonija. Bandė kalbinti skubančius į iškilmes. Visi jį apeidavo kuo didesniu lanku. Savas – atpažinau iš raudono taško po dešine šnerve. Kažkada prasileido iš kairės. Gal ir ne kartą. Po to vis nerasdavo laiko nueiti pas gydytoją, kad lazeriu uždegintų kraujagyslę. Dabar sunkiasi, kai gyvybės syvų susikaupia per daug organizme. Apsisukau, nuėjau į savo numerį. Iš kur pasiėmiau viskio butelį. Kai grįžau, kraują iš po nosies buvo nusivalęs – blunkanti raudona linija nuo plaštakos iki pusės smiliaus. Kiečiausi juk yra ne tie, kurie juodąjį diržą pelno išlaikę egzaminus, – užsveikinau nepažįstamąjį ir truktelėjau iš kaklelio. O tie, kurie ateina ir pasiima patys, – nudžiugo many brolių atpažinęs. O užvis kiečiau yra skaityti veidus – prieini arčiau ir pamatai iš akių, iš kvėpavimo – kuris kurį, – vėl truktelėjau. Jis buvo ne iš tų, kurie stabdo. Tereikia skaityti veidus – ant kaktos parašyta kiekvienam – ir kaip gyveni, ir kaip laikaisi, ir kuo baigtusi judviejų susirėmimas, – akimis sekiau jo rankas, kad butelio kaklelio neiškruvintų. Aukščiausias kovotojų lygis yra, kai susitinka ir be kumščių išsiaiškina, kuris ko vertas, – dar kartą užsiverčiau. Kaip šachmatuose, – atitarė kraujo bro. Ryžausi paklausti, kokiais keliais jisai pateko į šitą keistą žodžių ir gyvo kraujo puotą? Atlydėjau savo brolių poetą, – paaiškino. Ir aš, – tyliai sau pagalvojau, – turiu tokį brolių. Irgi saugau kaip beišmanydamas. O kuris iš tų, puotautojų, yra tavo brolis – užėikim, prisėsim prie jo stalo. Nea, eik vienas, –

Donatas Petrošius

FIGHT CLUB

Wandering about near the entrance to the hall where the award ceremony was about to begin. He tried to speak to the people hurrying to the celebration. They avoided him in ever-widening circles. He is one of us – I recognized the red circle under his right nostril. Once he let one in from the left. Maybe more than once. After that he never found time to go to the doctor to have the vein cauterized. Now it seeps, when there is a surfeit of vital fluids in his body. I turned and walked to my room. I took out a bottle of whiskey. When I returned, he had wiped the blood from under his nose – a fading red line from his palm to half of his index finger. The toughest ones are not those who get a black belt after passing the exams – I greeted the stranger and took a swig from the bottle. But those who come and take for themselves – he was happy to see a brother in me. But it's always cooler to read faces – when you get closer you recognize from the eyes, from the breathing – which is which – I swigged again. He is not one who dawdles. You only have to read the faces – it's written on everyone's forehead – how he lives, how he gets along, and what would be the outcome of your fight, – I followed his hands with my eyes, so that he would not get blood on the bottle. The most qualified fighters can meet and decide each other's skill without fists – I swigged again. It's like chess – answered my blood bro. I ventured to ask him what circumstances led him to this strange feast of words and living blood? I came with my brother the poet he explained. I too – I thought quietly, – have such a brother. And I protect him as best I can. Which of the partyers is your brother – let's go in, we can sit at his table. Nah, you go alone he objected –

nesileido įkalbamas, – lengvai surasi jį pats: už daugelį visa
galva aukštesnis, megztinis atidaužytas iki siūlių, mostai platūs,
bet neišsišokėliški, veidas baltas, stačiakampis, ant kaktos
viskas aiškiai parašyta, bandyta braukyti, bet esmė persišviečia.
Iš toli atpažinsi ir tamsoje – šviečia raudonas
kablelis po nosim.

JAUNŲJŲ POEZIJOS SKAITYMŲ LAUREATAS,
KURIAM ATITEKO ANTANO A. JONYNO PRIZAS

Dovydas Grajauskas

IRACIONALIŲ FOBIJŲ IŠSKLAIDYMAS

viskas, ką girdėjote –
juodos beretės, balti šalikai
elegancija, rafinuotas žodynas
derantis prie raudono vyno taurės
kairėj rankoj ir plonos cigaretės
su kandikliu dešinėj
viskas, ką girdėjote –
prašmatnūs namai, kultūrinis
indėlis, estetika ir vakarėliai
džentelmenams ir damoms
smokingai, jie taip pat
visas tas prašmatnus paradus
yra neteisybė
tačiau
viskas, apie ką net nenorite
girdėti –
barakai, humana ir nutrainioti

you'll recognize him yourself: he's a whole head taller than most,
his sweater is threadbare, his gestures grand, but not offensive, his face
is white, square, everything clearly written on his forehead, despite
attempts to erase it, his essence shines through. You'll recognize him
from a distance even in the dark – a red comma
shines under his nose.

TRANSLATED BY ADA VALAITIS

LAUREATE OF THE YOUNG POETS READING.
THIS POET WAS REWARDED THE ANTANAS A. JONYNAS PRIZE

Dovydas Grajauskas

DISPERSING IRRATIONAL PHOBIAS

everything you've heard –
black berets, white scarves
elegance, a refined vocabulary
that goes well with a glass of red wine
in the left hand, and a skinny cigarette
with a holder in the right
everything you've heard –
luxurious homes, contributions
to culture, aesthetics and evenings
tuxedos for the gentlemen
and ladies, it's all the same
this whole chic parade
is false
although
everything you don't want to hear about–
barracks, thrift stores and worn out
jeans, bags under the eyes and

džinsai, maišeliai po akimis ir
drebančios rankos, rėkimas pro
sukąstus dantis ir kikenimas
pro sukąstus dantis, ėjimas miegot
ir patikrinimai ar tavo lovoje neguli
kažkas didelis, gauruotas ir su iltimis
tūkstančių metų liūdesys ir treči metai
depresija, vaikų pasidarymas ir paskutinė
viltis – kad šitai nepaveldima
visa tai mums
byloja:
nėra ko bijoti
poetų nebūna

trembling hands, shouting through
clenched teeth and giggling through
clenched teeth, going to sleep
and checking to see if there's something large,
hairy, with fangs lying in your bed
the sorrow of a thousand years and a third year
depressed, making children as the last
hope – this is not inheritable
all of this
indicates:
there is nothing to fear
no poets here

TRANSLATED BY ADA VALAITIS

**Jotvingių premijos laureatai /
Yotvingian Prize Winners**

1985 – Kornelijus Platelis
1986 – Vytautas P. Bložė
1987 – Bronius Kutavičius
1988 – Alfonsas Nyka-Niliūnas
1989 – Kazys Bradūnas
1990 – Henrikas Čigriejus
1991 – Henrikas Nagys
1992 – Donaldas Kajokas
1993 – Knuts Skujenieks
1994 – Sigitas Geda
1995 – Sigitas Parulskis
1996 – Marijus Šidlauskas-Jonaitis
1997 – Antanas A. Jonynas
1998 – Marcelijus Martinaitis
1999 – Nijolė Miliauskaitė
2000 – Alfonsas Bukontas
2001 – Jonas Strielkūnas
2002 – Jonas Zdanys
2003 – Vladas Braziūnas
2004 – Stasys Jonauskas
2005 – Tomas Venclova
2006 – Kęstutis Navakas
2007 – Almis Grybauskas
2008 – Aidas Marčėnas
2009 – Valdemaras Kukulas
2010 – Viktorija Daujotytė
2011 – Alfonsas Andriuškevičius
2012 – Rimvydas Stankevičius
2013 – Jonas Kalinauskas
2014 – Gintaras Bleizgys
2015 – Rolandas Rastauskas

**Jaunojo Jotvingio premijos laureatai /
Young Yotvingian Prize Winners**

1998 – Darius Šimonis
1999 – Gintaras Bleizgys
2000 – Gintaras Beresnevičius
2001 – Tomas S. Butkus
2002 – Gytis Norvilas
2003 – Agnė Žagrakalytė
2004 – Donatas Petrošius
2005 – Sonata Paliulytė
2006 – Vytautas Dekšnys
2007 – Benediktas Januševičius
2008 – Dainius Gintalas
2009 – Giedrė Kazlauskaitė
2010 – Antanas Šimkus
2011 – Marius Burokas
2012 – Indrė Valantinaitė
2013 – Ramunė Brundzaitė
2014 – Aivaras Veiknys
2015 – Mindaugas Nastaravičius

PDR ekspertų taryba / DPF Board of Experts

Kornelijus Platelis (pirmininkas / chairman), Vladas Braziūnas (pavaduotojas / vice-chairman), Gintaras Bleizgys, Marius Burokas, Vytas Dekšnys, Erika Drungytė, Rūta Elijošaitytė, Dainius Gintalas, Antanas A. Jonynas, Donaldas Kajokas, Laurynas Katkus, Giedrė Kazlauskaitė, Kerry Shawn Keys, Aidan Marčėnas, Andrius Mosiejus, Gytis Norvilas, Donatas Petrošius, Liana Ruokytė-Jonsson, Vytautas Stankus, Marijus Šidlauskas, Ričardas Šileika, Antanas Šimkus, Alvydas Šlepikas, Saulius Vasiliauskas, Gintaras Žilys, Agnė Žagrakalytė.

Rengėjai / Organizers

V/O Poetinis Druskininkų ruduo

Association Druskininkai Poetic Fall

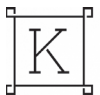
Rėmėjai

Lietuvos kultūros taryba; Lietuvos Respublikos kultūros ministerija; ES programa Kūrybiška Europa; VERSOPOLIS; VšĮ Valstybės ir savivaldybių tarnautojų mokymo centras „Dainava“; Druskininkų savivaldybė; Šiuolaikinio meno centras; M. K. Čiurlionio memorialinis muziejus; Kultūros savaitraštis *Literatūra ir menas*; Izraelio ambasada Lietuvai; Estijos literatūros centras; Lietuvos-Šveicarijos mokslo, informacijos ir kultūros centras; Tom Healy; Užupio kavinė; Knygynas Mint Vinetu; Skaitymo ir kultūrinio raštingumo asociacija.

319

Sponsors

The Lithuanian Council for Culture; Ministry of culture of the republic of Lithuania; Creative Europe Programme of the European Union; VERSOPOLIS; EU Japan Fest Japan Committee; Centre Dainava; Druskininkai Municipality; Contemporary Art Centre; Mikalojus Konstantinas Čiurlionis Memorial Museum; Culture weekly *Literatūra ir Menas*; The Embassy of Israel in Vilnius; Estonian Literature Centre; Lietuvos-Šveicarijos mokslo, informacijos ir kultūros centras; Tom Healy; Užupio kavinė; Bookstore Mint Vinetu; Association for Reading and Cultural Literacy.

LIETUVOS
KULTŪROS
TARYBA

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

ES programa Kūrybiška Europa /
Creative Europe Programme of the European Union

VERSOPOLIS
where
poetry
lives

SMC
Šiuolaikinio meno centras

Literatūra ir Menas

Embassy of Israel
LITHUANIA

Tom Healy

Poetinis Druskininkų ruduo 2016

Almanachas

Leidykla VAGA, Gedimino pr. 50, LT-01110 Vilnius

El. p. info@vaga.lt; www.vaga.lt

tel. +370 5 249 8121; faks. +370 5 249 8122

Spausdino UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Tiražas 350 egz.